

**READERS'
ENGLISH GRAMAMR
& COMPOSITION**

FOR CLASSES: V, VI, VII

GROWHILLS WRITERS' BOARD

GROWHILLS^{TM}

**READERS'
ENGLISH GRAMMAR
&
COMPOSITION**

For Classes: V, VI & VII

**By
GROWHILLS WRITERS' BOARD**

GROWHILLS PUBLISHING

KAMALPUR, BARPETA (ASSAM)

First Edition 2019

Published by
Growhills Publishing

All rights reserved.

Price : Rs. ...../- only.

D.T.P. by Growhills D. T. P Operators.

Printed at

আগলিপাত

দেশ এখনত সু-শাসন প্রতিষ্ঠার ক্ষেত্রত যেনেকৈ সংবিধান মানি চলা প্রয়োজন ঠিক তেনেকৈ শুন্দভাবে ভাষা এটি শিকাব ক্ষেত্রত সেই ভাষাৰ Grammar (ব্যাকৰণ)ৰ নীতি-নিয়ম মানি চলা অপৰিহাৰ। অৰ্থাৎ Grammar (ব্যাকৰণ) হ'ল ভাষা এটিৰ সংবিধানসমূহ। Grammar অধ্যয়ন কৰি আমি ভাষা এটি শুন্দকৈ পঢ়িবলৈ, ক'বলৈ আৰু লিখিবলৈ শিকিব পাৰোঁ। Grammar ত শব্দ গঠন, বাক্য গঠন, বাক্যত শব্দৰ সম্বন্ধ আদি দিশ বিজ্ঞানসমূহতভাৱে আলোচনা কৰা হয়। পৃথিবীৰ প্রায় সকলোৱোৰ লিখিত ভাষাৰ Grammar থকাৰ দৰে ইংৰাজী ভাষাৱো Grammar আছে। ইতিমধ্যে ইংৰাজী ভাষাটো আন্তৰ্জাতিক ভাষাৰ মৰ্যাদা পোৱাত ইয়াৰ গুৰুত্ব অপৰিসীমভাৱে বৃদ্ধি পাইছে আৰু পৃথিবীৰ প্রায় সকলোৱোৰ দেশতে ইংৰাজী ভাষাটো বাধ্যতামূলকভাৱে স্কুল-কলেজত পঢ়াৰা হয়। এতিয়ালৈ ইংৰাজী ভাষাৰ বহুতো Grammar ওলাইছে। Anglo-Assamese Medium অতো ইংৰাজী Grammar বহুতো আছে। কিন্তু পঞ্চম, ষষ্ঠ আৰু সপ্তম শ্ৰেণীৰ Syllabus অনুসৰি পৰিপূৰ্ণ Grammar ৰ সংখ্যা অতিকৈ তাকৰ। সেয়ে Growhills Publishing Research Board -ৰ নিৰ্দেশনা অনুসৰি Growhills Writers' Board য়ে সহজ সৰল ভাষাত পঞ্চম, ষষ্ঠ আৰু সপ্তম শ্ৰেণীৰ বাবে READERS' ENGLISH GRAMMAR & COMPOSITION নামৰ পুঁথিখন প্ৰণয়ন কৰি উলিয়াইছে।

কিতাপখন দুটা Part ত ভাগ কৰি Part- I ত Grammar আৰু Part- II ত Composition আলোচনা কৰা হৈছে। আকৌ SEBA Syllabus অনুসৰি Grammar and Composition ৰ মূল বিষয়সমূহ শ্ৰেণীভিত্তিক আলোচনা কৰা হৈছে। ছাত্র-ছাত্রীসকলে যাতে নিজে নিজেও Grammar ৰ সকলোৱোৰ নীতি-নিয়ম বুজি ল'ব পাৰে, সেই উদ্দেশ্য আগত ৰাখি সকলোৱোৰ দিশ ভাঙ্গি-পাতি সৰলভাৱে উপস্থাপন কৰা হৈছে। বিষয়-বস্তুসমূহ আলোচনা কৰতে ছাত্র-ছাত্রীৰ বয়স আৰু মনস্তত্ত্বৰ দিশ বিবেচনা কৰি যিমান সন্তু সিমান সহজ আৰু প্ৰণালীবদ্ধভাৱে Grammar ৰ নীতি-নিয়মৰোৰ দাঙি ধৰা হৈছে, যাতে ছাত্র-ছাত্রীসকলে সহজতে বিষয়-বস্তুসমূহ আয়ত্ব কৰিব পাৰে।

এইখনিতে ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ প্ৰতি পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা হ'ল যে সিহতে যেন Grammar ৰ Rule ৰেৰ পঢ়ি যোৱাৰ লগে লগে কমতে তিনিটাকৈ উদাহৰণ মনত ৰাখে, কাৰণ উদাহৰণ মনত থাকিলোহে Grammar ৰ নীতি-নিয়মৰোৰ মনত থাকে।

শেষত মূল্যবান ধানৰ লগত পতান থকাৰ দৰে এই READERS' ENGLISH GRAMMAR & COMPOSITION খন প্ৰণয়ন আৰু প্ৰকাশ কৰেঁতে, আমাৰ যৎপৰোনাস্তি সং প্ৰচেষ্টা থকা সত্ৰেও, কিবা আসোঁৱাহ থাকি যাব পাৰে। সেয়ে পশ্চিমত, ভাষাবিদ, গবেষক আৰু পাটুৱে সমাজক তেখেতসকলৰ দৃষ্টিত ধৰা পৰা আমাৰ ভুল-আন্তৰোৰ আঙুলিয়াই দি গঠনমূলক পৰামৰ্শ আগবঢ়াবলৈ আমি বিনীত আহ্বান জনালোঁ। ইতি কমলপুৰ

২০১৮ ইংৰাজী চন।

প্ৰকাশক
গ্ৰাহিলচ পাবলিশিং

FOR CLASS-VII

CONTENTS

PART -I GRAMMAR

FOR CLASS-V

Chap. Titles   Page Nos.

- 1. Introductory /9
- 2. Letter and Alphabet /12
- 3. Capital Letter & Small Letter /13
- 4. Classification of Letters (Vowel & Consonants) /15
- 5. Word and Sentence /16
- 6. Syllables /18
- 7. Use of Capital Letter /20
- 8. Parts of speech /22
- 9. Persons /37
- 10. Verbs /39
- 11. Tense /44
- .

FOR CLASS-VI

Chap. Titles   Page Nos.

- 1. Articles /48
- 2. Number 52
- 3. Case /58
- 4. Gender /61
- 5. Determiners /66
- 6. List of Verbs /71
- 7. Subject and Predicate /79
- 8. Tense /81

Chap.	Titles	Page Nos
1.	Kinds of Sentence	/108
2.	Formation of Interrogative Sentence	/114
3.	Degrees of Comparison	/119
4.	Classification of Nouns	/124
5.	Classification of Pronouns	/129
6.	Classification of Adjectives	/134
7.	Phrases and Clauses	/139
8.	Punctuation	/141
9.	Introduction to Voice	/146
10.	Introduction to Narration	/155
11.	Word Study:	/162
	Antonyms	/162
	Synonyms	/163
	Diminutives	/164
	Phrases & Idioms	/165
	Proverbs	/167
	One Word Substitution	/168

PART -II COMPOSITION

CHAPTER -I LETTER & APPLICATION WRITING

FOR CLASS-V

- 1. Letter to Father Asking for Money /171
- 2. Letter to a Friend Inviting Him to a Picnic Party 172
- 3. Application to Headmaster for Leave of Absence /172

FOR CLASS-VI

- 1. Letter to a friend asking to lend a book /173
- 2. Letter to a Friend telling about your Annual Exam. /174
- 3. An Application to your H.M. to exempt from appearing in the Unit Test Examination. /174

FOR CLASS-VII

1. Letter to a Friend inviting to your sister's marriage ceremony /175
2. A letter inviting your friend to your Birth Day Ceremony/175
3. Letter to a publisher ordering some books /176
4. An application to your H.M. asking permission to go to a picnic/177

CHAPTER-II

ESSAY WRITING

FOR CLASS-V

Titles	Page Nos
1. The Cow /179	
2. The Dog /179	
3. The Cat /180	
4. Our School /181	

FOR CLASS-VI

Titles	Page Nos
1. My Native Village /181	
2. My Town /182	
5. Our Classroom /182	
3. Our National Festival (Bihu) /183	
4. Life of a Greatman (Srimanta Sankardeva) /184	

FOR CLASS-VII

Titles	Page Nos.
1. Discipline /185	
2. Food in Assam /186	
3. Life of a Greatman (Mahatma Gandhi)/187	
4. Science in Everyday Life /188	
5. Travelling to a Historical Place /189	
6. How I spend my Holidays /190	
7. My Hobby/191	
8. Friendship/191	

PART -I

GRAMMAR

CLASS-V

Chapter -I INTRODUCTORY (আৰণ্ধগিসূচক)

আমি দৈনন্দিন জীৱনত মনৰ ভাৱ, আবেগ, অনুভূতি, আদি যি মাধ্যমে
সহায়ত প্ৰকাশ কৰোঁ তাকে ভাষা (**Language**) বোলে। প্ৰথীৰীত কেইবা
হাজাৰ ভাষা আছে। যেনে ১ ইংৰাজী ভাষা, ফৰাচী ভাষা, জার্মান ভাষা,
লেটিন ভাষা, গ্ৰীক ভাষা, আৰবী ভাষা, অসমীয়া ভাষা, সংস্কৃত ভাষা, হিন্দী
ভাষা, উর্দু ভাষা, ৰহু ভাষা ইত্যাদি।

আকৌ ভাষা হৈছে কিছুমান ধ্বনিৰ সমষ্টি। ধ্বনি (**Sound**) বুলিলে
কোনো ভাৱ বা আবেগ প্ৰকাশ কৰোঁতে জীৱৰ মুখৰ ভিতৰলৈ সোমাই যোৱা
বায়ু আৰু মুখ গহুৰত হোৱা সংঘৰ্ষৰ ফলত সৃষ্টি হোৱা মাত বা স্বৰক বুজায়।
উদাহৰণ স্বৰাপে চৰাইয়ে চি চি কৰা, কুলিয়ে কু-উ, কু-উ কৰা, কাউৰীয়ে কা-
কা কৰা, দামুৰিয়ে হেম্বলিয়া আদি হৈছে কিছুমান ধ্বনিৰ সমষ্টি। ধ্বনি হৈছে
কোনো সংকেত বা মাত। ই স্বতঃস্ফূর্ত বা ইচ্ছাকৃত হ'ব পাৰে।

মানুহৰ ভাষাৰ দুটা ৰূপ ১ কথিত ৰূপ আৰু লিখিত ৰূপ।

মানুহের ধ্বনির সহায়ত মুখেরে মনৰ ভাৰ-অনুভূতি, আশা-আকাঙ্গা আদি প্ৰকাশ কৰা ভাষাৰ ৰূপটোকেই কথিত ভাষা (**Colloquial Language**) বোলে।

আনহাতে মানুহৰ মুখৰ ধ্বনিক প্ৰতিনিধিত্ব কৰা কোনো সাংকেতিক চিন ব্যৱহাৰ কৰি লিখন-সঁজুলিৰ সহায়ত প্ৰকাশ কৰা ভাষাৰ ৰূপটোকেই লিখিত ভাষা (**Written Language**) বোলে।

আমি বিভিন্ন অঞ্চলৰ মানুহৰ লগত কথা পাতোতে গম পাওঁ যে অঞ্চল বা দেশ ভেদে ভাষাও ভিন্ন হয়। আনকি অঞ্চলভেদে এটি ভাষাৰ সুৰ আৰু আংগিকৰ মাজতো পাৰ্থক্য দেখা যায়। উদাহৰণ স্বৰূপে অঞ্চলভেদে অসমীয়া ভাষাটোৱ ইয়াৰ ধ্বনিগত, শব্দগত আৰু বাক্য গঠন প্ৰণালীত পাৰ্থক্য আছে। অৰ্থাৎ গোটেই অসমত অসমীয়া ভাষাটো প্ৰচলিত যদিও এই ভাষাটো গোৱালপাৰা, বৰপেটা, নলবাৰী, ডিবগড় আদি অঞ্চলত মানুহে বেলেগ বেলেগ সুৰ আৰু আংগিকত কয়। এনেদৰে অঞ্চল ভেদে এটি ভাষাৰ ধ্বনিগত, শব্দগত আৰু বাক্য গঠন প্ৰণালীত কিছু স্বতন্ত্ৰ ৰূপলৈ গঢ় লোৱা ভাষাকে মূল ভাষাটোৱ **উপভাষা (Dialect)** বোলে।

বৃহৎ অঞ্চল একোটাত বিয়পি পৰা ভাষা এটাৰ কেইবাটাৰ উপভাষা থাকিব পাৰে। ফলত সকলো উপভাষাতে উমেহতীয়া কাম-কাজ চলোৱাত অসুবিধাই দেখা দিয়ে। এনে অসুবিধা দূৰ কৰিবলৈ উপভাষাবোৰ মাজৰ পৰা এটিক উমেহতীয়া ভাষা হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এনেদৰে উমেহতীয়া কাম-কাজ চলোৱাৰ উদ্দেশ্যে প্ৰহণ কৰা উপভাষা এটিক মান্য ভাষা (**Standard Language**) বোলে।

মান্য ভাষা এটিক সাৰ্বজনীন ৰূপ দিয়াৰ বাবে ইয়াৰ শব্দ গঠন, বাক্য গঠন, বাক্যত থকা শব্দবোৰ মাজৰ পাৰস্পৰিক সম্পৰ্ক, প্ৰকাশ ভঙ্গীৰ নীতি-নিয়ম আদিৰ বিষয়ে বিজ্ঞানসম্মত কিছুমান পুঁথি বচনা কৰা হৈছে, সেইবোৰকে **ব্যাকৰণ (Grammar)** বোলে। আদিতে পৃথিৰীৰ সকলোবোৰ ভাষাই কথিত ৰূপত আছিল, কিন্তু সভ্যতাৰ অগতিৰ লগে লগে সৰহভাগ ভাষাক লিখিত ৰূপ দিয়া হয়। ভাষা এটিয়ে লিখিত ৰূপ পোৱাৰ বহু পিছত কালক্ৰমে সেইভাষাৰ ব্যাকৰণ প্ৰণয়ন হ'বলৈ ধৰে। আজিকালি প্ৰায় সকলোবোৰ লিখিত ভাষাৰেই ব্যাকৰণ আছে। ভাষা এটি শুন্দৰকৈ শিকিবলৈ হ'লৈ সেইভাষাৰ ব্যাকৰণ অধ্যয়ন কৰা অতি জৰুৰী।

পৃথিৰীৰ সৰহভাগ লিখিত ভাষাৰ ব্যাকৰণ (**Grammar**) থকাৰ দৰে ইংৰাজী ভাষাৰো ব্যাকৰণ (**Grammar**) আছে। ইংৰাজী ব্যাকৰণ (**Grammar**) ত ইংৰাজী ভাষাৰ শব্দ গঠন, বাক্য গঠন, বাক্যত থকা শব্দবোৰ মাজত থকা পাৰস্পৰিক সম্পৰ্ক, প্ৰকাশ ভঙ্গীৰ নীতি-নিয়ম আদিৰ বিষয়ে বিজ্ঞানসম্মতভাৱে আলোচনা কৰা হয়। আজিলৈকে ইংৰাজী ভাষাৰ

চৰহতো ব্যাকৰণ (**Grammar**) বচনা কৰা হৈছে। সেইবোৰৰ ভিতৰত Readers' English Grammar, Learners' English Grammar, New Millennium English Grammar & Composition আদি উল্লেখযোগ্য।

Grammar অধ্যয়নৰ বিশেষ গুৰুত্ব আৰু তাৎপৰ্য আছে, কাৰণ-

Grammar যে ভাষা এটিক সাৰ্বজনীনতা দান কৰে। অৰ্থাৎ একে ভাষাৰ বিভিন্ন ঠাঁচৰ মাজত সংহতি স্থাপন কৰি ভাষা এটিক সকলোবোৰ বাবে সহজ আৰু বোধগম্য কৰি তোলে।

Grammar যে ভাষা এটিক স্থায়ীত্ব দান কৰে।

Grammar যে ভাষা এটিক শুন্দৰকৈ বৈজ্ঞানিক ভিত্তিত শিকাত সহায় কৰে।

EXERCISE

1. Sound (ধ্বনি) কাক বোলে ?
2. Language (ভাষা) কাক বোলে ?
3. ভাষাৰ ৰূপ কেইটা আৰু কি কি ?
1. Standard Language (মান্য ভাষা) বুলিলৈ কি বুজা ?
1. Grammar (ব্যাকৰণ) কাক বোলে ?
4. Grammar (ব্যাকৰণ) ব গুৰুত্ব বা তাৎপৰ্য কি ?
3. কেইখনমান English Grammar -ৰ উদাহৰণ দিয়া।

শিক্ষকলৈ টোকা ৪ শিক্ষকে এই পাঠটো **Grammar** (ব্যাকৰণ) শিক্ষাৰ মাত্ৰ আৰুভণিসূচক বক্তৃব্য হিচাপেহে দাঙি ধৰিব। পাঠটোৰ সকলোবোৰ দিশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে আয়ত্ত কৰিব লাগিব বুলি জোৰ নিদিব।

Chapter -2

LETTER AND ALPHABET (বর্ণ আৰু বৰ্ণমালা)

ইতিমধ্যে শিকি আহিলা যে যি মাধ্যমৰ সহায়ত জীৱই মনৰ ভাৱ, অনুভূতি, আবেগ, উচ্ছাস আদি প্ৰকাশ কৰে তাকে ভাষা বোলে। আকো ভাষা হৈছে ধৰনিৰ সমষ্টি। সময়ৰ গতিৰ লগে লগে মানুহৰ মনৰ আবেগ, অনুভূতি, চিন্তা আদি লিখিত ৰূপত ধৰি ৰাখিবলৈ মানুহৰ মুখৰ ধৰনিক প্ৰতিনিধিত্ব কৰিব পৰাকৈ কিছুমান চিন বা প্ৰতীক উদ্বোৱ কৰা হৈছে। যেনে- অ, আ, ক, খ, গ, ঘ, ঙ; A, B, C, D, E, F, G ইত্যাদি। এই চিনৰোৱকে ইংৰাজীত **Letter** (আখৰ বা বৰ্ণ) বুলি কোৱা হয়। সহজ ভাষায়ত যি চিন বা প্ৰতীকৰ সহায়ত কোনো এটি ভাষাৰ অৰ্থপূৰ্ণ শব্দ, বাক্য আদি গঠন কৰা হয়, সেইচিনৰোৱক **Letter** (আখৰ) বুলি কোৱা হয়।

ইংৰাজীত মুঠতে ২৬ টা Letter আছে, যথাঃ

A	B	C	D	E	F	G
H	I	J	K	L	M	N
O	P	Q	R	S	T	U
V	W	X	Y	Z		

ইংৰাজী এই ২৬ টা Letter ক একেলগো **Alphabet** (বৰ্ণমালা) বুলি কোৱা হয়।

EXERCISE

1. Letter (আখৰ) কাক বোলে ?
2. Alphabet (বৰ্ণমালা) কাক কয় ?
3. ইংৰাজী বৰ্ণমালা (Alphabet) ত মুঠ কেইটা আখৰ আছে? Letter (আখৰ) বোৱ লিখা। **0 0 0**

Chapter -3

CAPITAL LETTER AND SMALL LETTER (বৰ ফলাৰ আখৰ আৰু সৰু ফলাৰ আখৰ)

আগৰ অধ্যায়ত শিকি আহিছা যে ইংৰাজী বৰ্ণমালাত মুঠতে 26 টা Letter (আখৰ) আছে। এই Letter (আখৰ) বোৱ দুই প্ৰকাৰৰ, যেনেঃ

1. Capital Letter (ডাঙৰ আখৰ) আৰু
2. Small Letter (সৰু আখৰ)।

Capital Letter (ডাঙৰ আখৰ) সাধাৰণতে তলত দিয়া ধৰণৰ হয়ঃ

A	B	C	D	E	F	G
H	I	J	K	L	M	N
O	P	Q	R	S	T	U
V	W	X	Y	Z		

আনহাতে **Small Letter** (সৰু আখৰ) তলত দিয়া ধৰণৰ হয়ঃ

a	b	c	d	e	f	g
h	i	j	k	l	m	n
o	p	q	r	s	t	u
v	w	x	y	z		

ইংৰাজী ভাষাত ছপা আখৰ আৰুহাতে লিখা আখৰৰ ৰূপৰ মাজত সামান্য পাৰ্থক্য আছে। ওপৰত দিয়া ইংৰাজী আখৰৰোৱ হৈছে ছপা আখৰৰ নমুনা। আনহাতে হাতে লিখা আখৰৰোৱ আহিসামান্য বেলেগ। যেনেঃ

Hand- Written Capital Letter (হাতে লিখা ডাঙৰ আখৰ)ঃ

A B C D E F G H
 I J K L M N O P
 Q R S T U V W X
 Y Z

Hand-Written Small Letter (হাতে লিখা সৰু আখৰ)ঃ

a b c d e f g h
 i j k l m n o p
 q r s t u v w x
 y z

EXERCISE

1. ইংৰাজী Letter (আখৰ) কেই প্ৰকাৰৰ ?
2. ইংৰাজী Hand Written Capital Letter (হাতে লিখা ডাঙৰ আখৰ) বোৰ লিখা ?
3. ইংৰাজী Hand Written Small Letter (হাতে লিখা সৰু আখৰ) বোৰ লিখা ।

0 0 0

Chapter -4

VOWELS AND CONSONANTS

(স্বৰবৰ্ণ আৰু ব্যঞ্জনবৰ্ণ)

ইতিমধ্যে তোমালোকে শিকি আহিছা যে কোনো ভাষাত থকা সকলোবোৰ আখৰ (Letter) ক একেলগে Alphabet (বৰ্ণমালা) বুলি কোৱা হয়। ইংৰাজী বৰ্ণমালাত সৰ্বমুঠ 26 টা Letter (আখৰ) আছে।

উচ্চাবণৰ ধৰণ আৰু দৈৰ্ঘ্যৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ইংৰাজী বৰ্ণমালাৰ আখৰবোৰক প্ৰধানকৈ দুই শ্ৰেণীত ভাগ কৰা হৈছে। যেনেংঃ

(1) Vowel (স্বৰবৰ্ণ) আৰু (2) Consonant (ব্যঞ্জনবৰ্ণ)

Vowel (স্বৰবৰ্ণ) : বৰ্ণমালাৰ যিবোৰ আখৰ (বৰ্ণ) উচ্চাবণ কৰোতে আন কোনো আখৰৰ সহায় ল'ব নালাগে, সেইবোৰ আখৰক Vowel (স্বৰবৰ্ণ) বোলে। ইংৰাজী বৰ্ণমালাত মুঠ 5 টা Vowel আছে, যথাঃ

A E I O U

Consonant (ব্যঞ্জনবৰ্ণ) : বৰ্ণমালাৰ যিবোৰ আখৰ (বৰ্ণ) উচ্চাবণ কৰোতে আন বৰ্ণৰ সহায় ল'ব লগা হয়, সেইবোৰ বৰ্ণক Consonant (ব্যঞ্জনবৰ্ণ) বোলে। ইংৰাজী বৰ্ণমালাত মুঠ 21 টা Consonant আছে, যথাঃ

B	C	D	F	G	H	J
K	L	M	N	P	Q	R
S	T	V	W	X	Y	Z

টোকাঃ Consonant বোৰৰ ভিতৰত W আৰু Y বৰ্ণ দুটাক **Semi-vowel (অৰ্ধ-স্বৰবৰ্ণ)** বুলি কোৱা হয়-কাৰণ এইবৰ্ণদুটা কেতিয়াবা Consonant আৰু কেতিয়াবা Vowel ৰ দৰে ব্যৱহাৰ হয়।

EXERCISE

1. Vowel (স্বৰবৰ্ণ) কাক বোলে ? ই কেইটা আৰু কি কি ?
2. Consonant (ব্যঞ্জনবৰ্ণ) কাক বোলে ? ই কেইটা আৰু কি কি ?
3. Semi-vowel (অৰ্ধ-স্বৰবৰ্ণ) কেইটা আৰু কি কি ?

Chapter -5

WORD AND SENTENCE

(শব্দ আৰু বাক্য)

WORD (শব্দ)

আগতে শিকি আহিলা যে যি চিন বা প্রতীকৰ সহায়ত আমাৰ মনৰ ভাৱক লিখিত ৰূপ দিয়া হয় সেই চিনবোৰকে **Letter** (আখৰ বা বৰ্ণ) বুলি কোৱা হয়। কিন্তু অকল এটা আখৰ বা বৰ্ণই কোনো অৰ্থপ্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰে। কোনো অৰ্থপ্ৰকাশ কৰিবলৈ কেইটাও বৰ্ণৰ প্ৰয়োজন হয়।

সেয়ে এটা বা ততোধিক বৰ্ণ লগলাগি কোনো অৰ্থপ্ৰকাশ কৰিলে তাক **Word** (শব্দ) বোলে। যেনেংঃ

'Fan' এটা শব্দ। কাৰণ ইয়াত তিনিটা বৰ্ণ F, a আৰু n লগলাগি এটা অৰ্থপ্ৰকাশ কৰিছে। সেয়ে ই এটা শব্দ। অৱশ্যে কেতিয়াবা এটা বৰ্ণও এটা শব্দ হ'ব পাৰে। যেনেংঃ I (মই), A (এটা), O, (অ', হে)।

তলত কেইটামান Word-ৰ উদাহৰণ দিয়া হ'লঃ

Pencil (পেঞ্চিল), Sky (আকাশ), Book (কিতাপ), Chair (চকী), Girl (ছেৱালী), Dog (কুকুৰ), Father (পিতা), Mother (আই), Aunt (খুড়ী), Ant (পৰৱা), Pen (কলম) ইত্যাদি।

SENTENCE (বাক্য)

ওপৰত শিকি আহিলা যে এটা বা ততোধিক বৰ্ণ লগলাগি কোনো অৰ্থপ্ৰকাশ কৰিলে তাক **Word** (শব্দ) বুলি কোৱা হয়। কিন্তু অকল এটা শব্দই কোনো ভাৱ সম্পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰে। কোনো ভাৱ সম্পূৰ্ণভাৱে প্ৰকাশ কৰিবলৈ কেইটাও শব্দৰ প্ৰয়োজন হয়। যেনেংঃ

I am a boy. মই এজন ল'ৰা।

উক্ত বাক্যটোত ৪টা **Word** (শব্দ) যথাঃ I, am, a আৰু boy - আছে। এইচাৰিটা **Word** (শব্দ) মিলি এটা ভাৱ সম্পূৰ্ণকে প্ৰকাশ কৰিছে। সেয়ে ই এটা **Sentence** (বাক্য)।

এতেকে এটা বা ততোধিক শব্দ লগলাগি কোনো সম্পূৰ্ণ অৰ্থপ্ৰকাশ কৰিলে তাক **Sentence** (বাক্য) বুলি কোৱা হয়। উদাহৰণঃ

This is a pen. (এইটো এটা কলম।)

That is a frock. (সৌটো এটা ফ্ৰক)

The boy runs. (ল'ৰাজন দৌৰে।)

That is a horse. (সৌটো এটা ঘোৰা।)

This is a ball. (এইটো এটা বল।)

That is a kite. (সৌটো এটা চিলা।)

The girls play (ছেৱালীবোৰে খেলে।)

EXERCISE

1. Word (শব্দ) কাক বোলে ? সূত্ৰ লিখি উদাহৰণ দিয়া।
2. Sentence (বাক্য) কাক বোলে ? সূত্ৰ লিখি উদাহৰণ দিয়া।
3. A বৰ্ণ ব্যৱহাৰ কৰি তিনিটা শব্দ লিখা।
4. B বৰ্ণ ব্যৱহাৰ কৰি দুটামান শব্দ লিখা।
5. C বৰ্ণ ব্যৱহাৰ কৰি দুটামান শব্দ লিখা।
6. F বৰ্ণ ব্যৱহাৰ কৰি দুটামান শব্দ লিখা। **0 0 0**

Chapter -6

SYLLABLE (শব্দাংশ)

ইতিমধ্যে তোমালোকে শিকি আহিছা যে এটা বা ততোধিক আখব বা বর্ণলগ লাগি এটা অর্থপূর্ণ শব্দ গঠন হয়। আমি মন করিলে অনুভূত করিম যে কোনো শব্দ উচ্চারণ করোতে শব্দবোর ওপরত মুখেরে বায়ুর হেঁচা দিব লগা হয়। কিন্তু সকলোৰের শব্দ উচ্চারণ করোতে মুখেরে দিয়া বায়ুর হেঁচা সমানে নপৰে। কিছুমান শব্দত এটা হেঁচা, কিছুমান শব্দত দুবার হেঁচা আৰু কিছুমানত দুবারতকৈ অধিক হেঁচা দিবলগা হয়। উদাহৰণস্বরূপেঃ

Pen	(কলম)
Mother	(আই)
University	(বিশ্ববিদ্যালয়)

ওপৰৰ প্ৰথম শব্দ ‘Pen’ উচ্চারণ করোতে মুখেৰে বায়ুক এবাৰ হেঁচা দিব লগা হৈছে। দ্বিতীয় শব্দ ‘Mother’ উচ্চারণ করোতে আমি দুবার হেঁচা দিব লগা হৈছে। প্ৰথম হেঁচাটো ‘Mo’ অংশত আৰু দ্বিতীয় হেঁচাটো ‘ther’ অংশত দিব লগা হৈছে। এনেদৰে তৃতীয় শব্দ University উচ্চারণ করোতে আমি তিনিবাৰ হেঁচা দিব লগা হৈছে।

এতেকে আমি শব্দ এটা উচ্চারণ করোতে এটা হেঁচাত শব্দটোৰ যিমানখনি উচ্চারণ কৰিব পাৰোঁ, সেইখনিকে **Syllable** (শব্দাংশ) বোলে।

Syllable অনুসৰি ইংৰাজী শব্দবোৰক আমি চাৰিটা শ্ৰেণীত ভাগ কৰিব পাৰি। যথাঃ

- (1) Mono-syllabic Word
- (2) Di-syllabic Word
- (3) Tri-syllabic Word আৰু
- (4) Poly-syllabic Word

(1) **Mono-syllabic Word** : যিবিলাক word উচ্চারণ কৰোতে মাত্ৰ এটা হেঁচাৰ প্ৰয়োজন হয়, বা এবাৰ ধ্বনিত হয়, তাকে Mono-syllabic Word বুলি কোৱা হয়। যেনেঃ

Fan, Cat, Dog, Book, Moon, Hen, Den, Man, Soon, Who, What, Mat, Bat, Rat, Sad, Go, But, etc.

(2) **Di-syllabic Word** : যিবিলাক word উচ্চারণ কৰোতে মুখৰ বায়ুৰে দুবাৰ হেঁচা দিয়াৰ প্ৰয়োজন হয়, বা দুবাৰ ধ্বনিত হয়, তাকে Di-syllabic Word বুলি কোৱা হয়। যেনেঃ

Sis-ter, Mor-ning, Bro-ther, Tea-cher, Fa-ther, Tri-ple, Bu-cket, Busi-ness, Eve-ning, Hea-ven etc.

(3) **Tri-syllabic Word** : যিবিলাক word উচ্চারণ কৰোতে মুখৰ বায়ুৰে তিনিবাৰ হেঁচা দিয়াৰ প্ৰয়োজন হয়, বা তিনিবাৰ ধ্বনিত হয়, তাকে Tri-syllabic Word বুলি কোৱা হয়। যেনেঃ

Af-ter-noon, Pre-si-dent, Fre-qu-ency, Dic-tio-nary, Mo-ther-land, Tele-vi-sion, To-mo-rrow, Won-der-ful, Beau-ti-ful, Lite-ra-ture, Appli-ca-tion etc.

(4) **Poly-syllabic Word** : যিবিলাক word উচ্চারণ কৰোতে মুখৰ বায়ুৰে তিনিবাৰতকৈ অধিক হেঁচা দিয়াৰ প্ৰয়োজন হয়, বা তিনিবাৰতকৈ অধিকবাৰ ধ্বনিত হয়, তাকে Poly-syllabic Word বুলি কোৱা হয়। যেনেঃ

Re-fe-re-nce, In-ter-fe-rence, In-di-ffe-rent, In-te-lle-gence, Cen-te-na-ry, In-ter-na-tio-nal etc.

EXERCISE

1. Syllable (শব্দাংশ) কাক বোলে ?
2. Syllable অনুসৰি ইংৰাজী শব্দবোৰক কেই শ্ৰেণীত ভাগ কৰা হৈছে ?
3. তলৰ শব্দ কেইটাৰ Syllable ভাগি দেখুওৰাঃ
Do, Examination, Student, Classroom, Library, Monkey, Union, Liberty, Year, Sky, Jolly, life, Sentence, Bird, Firm, Guwahati,

শিক্ষকলৈ টোকা ৪ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক ইংৰাজী শব্দ শিকাওঁতে Syllable ভাগি উচ্চারণ কৰিবলৈ শিকাব। কাৰণ Syllable ভাগি শব্দ শিকিলে বানান মনত বথাত সহজ হয় আৰু উচ্চারণগো সঠিক হয়। **০ ০ ০**

Chapter -7

USE OF CAPITAL LETTER

(ডাঙৰ হৰফৰ প্ৰয়োগ)

ইংৰাজী Capital Letter (ডাঙৰ আখৰ) ব্যৱহাৰৰ কিছুমান নিয়ম আছে। তলত নিয়মৰোৰ আলোচনা কৰা হ'ল।

1. ইংৰাজী প্ৰতিটো Sentence অৰ আৱস্তনি শব্দৰ প্ৰথম আখৰ (Letter) ডাঙৰ হাতৰ (Capital) হয়। যেনেং :

This is a pencil.

She is my sister.

We are friends.

ওপৰৰ This, is, a আৰু pencil এই চাৰিটা শব্দ লগি বাক্যটি গঠন হৈছে আৰু ইয়াৰ প্ৰথম শব্দ 'This' ৰ প্ৰথম আখৰ 'T' টো capital হৈছে।

2. 'I' letter টো এটা শব্দ (pronoun) হিচাপে ব্যৱহাৰ হ'লে অৰ্থাৎ 'I' ৰ অৰ্থ 'মই' হ'লে capital হয়। যেনেং :

She is a girl and I am a boy.

ইয়াত 'I' শব্দই 'মই' অৰ্থ প্ৰকাশ কৰিছে। সেয়েই capital হৈছে।

3. কোনো ঠাইৰ নামৰ প্ৰথম আখৰ capital হয়। যেনেং :
Guwahati, Betbari, Italy, England, Delhi, Mumbai, Bongaigaon, Barpeta, Nagaon. ইত্যাদি।

4. উপাধিসহ মানুহৰ নামৰ প্ৰথম আখৰ capital হয়। যেনেং :
Akan Nath, Rabi Sharma, Sabita Das, Tipu Sultan, Ashraf Ali, Kabita Hazari, Ram Dev ইত্যাদি।

5. ঈশ্বৰৰ নাম বুজোৱা শব্দৰ প্ৰথম আখৰ capital হয়। যেনেং :
God, Bhagwan, Allah, Brahma, Ilah ইত্যাদি।

6. সপ্তাহৰ বাৰকেইটাৰ নামৰ আদি (প্ৰথম) আখৰ capital হয়। যেনেং :
Sunday, Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday.

7. মাহ কেইটাৰ নামৰ আদি (প্ৰথম) আখৰ capital হয়। যেনেং :
January, February, March, April, May, June, July,

August, September, October, November, December.

8. বুৰঞ্জী প্ৰসিদ্ধ কৰ্তৃত্বস্থ মন্দিৰ, মছজিদ, বাজপ্ৰসাদ, তীৰ্থস্থান আদিৰ নামৰ প্ৰথম আখৰ capital হয়। যেনেং :

The Qutub Miner, The Tajmahal, The India Gate, The Jumma Masjid, The Temple of Kamakhya, The Moti Masjid, The Lotus Temple ইত্যাদি।

9. নদ-নদী, সাগৰ, মহাসাগৰ, পৰ্বতশ্ৰেণী, পৰিব্ৰজা পুঁথি, জাতি, বাতৰি-কাকত, কোনো বাস্তীয় উৎসৱ ইত্যাদিৰ নামৰ প্ৰথম আখৰ capital হয়। যেনেং :

The Ganga (নদীৰ নাম)

The South Sea, (সাগৰৰ নাম)

The Pacific Ocean (মহাসাগৰৰ নাম)

The Himalayas (পৰ্বত শ্ৰেণীৰ নাম)

The Quran (পৰিব্ৰজা পুঁথিৰ নাম)

The English (জাতিৰ নাম)

The Hindustan Times (বাতৰি কাকতৰ নাম)

The Maharam (উৎসৱৰ নাম)

10. কবিতাৰ প্ৰথম আখৰ capital হয়। (অৱশ্যে আধুনিক কবিতাত ইয়াৰ ব্যক্তিকৰ্মো ঘটে।) যেনেং :

Why do you make delay?

I'm out of joy and glee,

Why do you forget me?

I'm to play with thee.

---- *Menonim Menonimus*

EXERCISE

1. ইংৰাজী ভাষাৰ ক'ত ক'ত capital letter ব্যৱহাৰ হয় লিখা।
2. তলত দিয়া শব্দৰোৰ কোন কোন বৰ্ণ capital হ'ব লাগে লিখা।
bible, the red fort, kamalpur, kayakuchi, kirtan gosha, pakistan, the brahmaputra, manisha, allah, the battle of sharaighat, the quran, the rastrapati bhawan.

0 0 0

Chapter -8

PARTS OF SPEECH

(পদ বা বাক্যাংশ)

ইতিমধ্যে শিকি আহিছা যে এটা বা ততোধিক letter লগলাগি কোনো এটা word (শব্দ) গঠন হয়। আকৌ এটা বা ততোধিক word (শব্দ) লগলাগি এটা সম্পূর্ণ ভার প্রকাশক sentence (বাক্য) গঠন হয়। উদাহরণ :

Karabi is a girl. (কৰবী এজনী ছোৱালী।)

এইবাক্যটোত থকা 'Karabi', 'is', 'a' আৰু 'girl' প্রত্যেকেই একো-একেটা Parts of Speech (পদ বা বাক্যাংশ)। অৰ্থাৎ বাক্যত ব্যৱহাৰ হোৱা প্রতিটো word (শব্দ) ক প্রতিটো word (শব্দ) ক Parts of Speech (পদ বা বাক্যাংশ) বোলে।

ইংৰাজী ভাষাত Parts of Speech (পদ বা বাক্যাংশ) আঠ প্ৰকাৰ। যথা : (1) Noun (বিশেষ্য), (2) Pronoun (সৰ্বনাম), (3) Adjective (বিশেষণ), (4) Verb (ক্ৰিয়া), (5) Adverb (ক্ৰিয়া বিশেষণ), (6) Preposition (অব্যয়), (7) Conjunction (সংযোজক অব্যয়), (8) Interjection (ভাৱবোধক অব্যয়)

তলত এইবোৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা হ'ল।

(1) NOUN (বিশেষ্য)

তলৰ বাক্যবোৰত থকা আঁচটনা শব্দবোৰ মন কৰা :

1. Babita is a girl. (ববিতা এজনী ছোৱালী।)
2. Barpeta is a town. (বৰপেটা এখন নগৰ।)
3. The Geeta is a book. (গীতা এখন কিতাপ।)
4. Ram is famous for honesty. (ৰাম সাধুতাৰবাবে বিখ্যাত।)

ওপৰৰ বাক্যবোৰ Babita, Barpeta, The Geeta, honesty আদিয়ে যথাক্রমে মানুহৰ নাম, ঠাইৰ নাম, কিতাপৰ নাম, গুণৰ নাম আদিবুজাইছে। সেয়ে এইবোৰ একো একেটা Noun (বিশেষ্য)। অৰ্থাৎ যি পদে (শব্দই) কোনো

মানুহৰ নাম, প্ৰাণীৰ নাম, জাতিৰ নাম, ঠাইৰ নাম, বস্তুৰ নাম, গুণৰ নাম আদি বুজায় তাকে Noun (বিশেষ্য) বোলে। সহজ ভাষাত নাম মাৰ্বেই Noun (বিশেষ্য)।

কিছুমান Noun (বিশেষ্য) পদৰ উদাহৰণ : Dog (কুকুৰ), Star (তৰা), Gold (সোণ), Bird (চৰাই), Boy (লৰা), Girl (ছোৱালী), Cow (গাই গৰু), Man (মানুহ), Book (কিতাপ) River (নদী), Sun (সূৰ্য), Moon (চন্দ্ৰ), Sky (আকাশ), Milk (গাঢ়ীৰ) ইত্যাদি।

ইংৰাজী Noun বোৱক দুটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে, যেনে : Countable Noun আৰু Uncountable Noun।

যিবিলাক Noun ক গণিব পাৰি সেইবোৰ Noun ক Countable Noun (গণনা কৰিব পৰা বিশেষ্য) বোলে। উদাহৰণ : a book, two books, a bench, three benches, five boys, ten girls, a box, ten boxes ইত্যাদি।

আনহাতে যিবোৰ Noun ক গণনা কৰিব নোৱাৰি কিন্তু পৰিমাপ কৰিব পাৰি, সেইবোৰ Noun ক Uncountable Noun (গণনা কৰিব নোৱাৰা বিশেষ্য) বোলে। যেনে : milk, water, sugar, honey, courage, honesty, goodness, kindness, boldness ইত্যাদি।

Translation

এইটো তাইৰ কলম — This is her pen.

গাঢ়ীৰ বগা — Milk is white.

চেনী মিঠা — Sugar is sweet.

সোণ এবিধ মূল্যবান ধাতু — Gold is a precious metal.

মানুহ মৰণশীল — Man is mortal.

তেওঁৰ সাহস আছে — He has courage.

কয়লা ক'লা — Coal is black.

এইখন তোমাৰ বিদ্যালয় — This is your school.

সোণ হালধীয়া — Gold is yellow.

সৌটো তোমাৰ ঘৰ — That is your house.

গৰুবোৰ পথাৰত আছে — The cows are in the field.

YOUR ACTIVITIES

1. Parts of Speech কাক বোলে ?
2. Parts of Speech কেইটা আৰু কি কি ?

3. Noun কাক বোলে ? সূত্র লিখি উদাহরণ দিয়া ।

1. তলত দিয়া Noun বোৰ পৰা Countable Noun আৰু Uncountable Noun বোৰ বাছি উলিয়াই তালিকা প্ৰস্তুত কৰা :

milk, water, boy, house, girl, horse, cat, kerosene, computer, radio, petrol, gold, silver, honey, courage, wickedness, boldness, pen, pencils, pebbles, flowers, tea, garden, hand, finger, diamond.

2. উপযুক্ত Noun বহুবাই তলত দিয়া Sentence বোৰ পূৰ্ণ কৰা :

- (a) Lilima is a ..... (b) Kanak drinks .....
- (c) ..... is black. (d) This is a .....
- (e) The ..... is red. (f) It is a .....
- (g) I have a ..... (h) ..... is a precious metal.
- (i) ..... is white. (j) She has a .....

3. তলত দিয়া noun বোৰ পৰা countable noun বাচি উলিয়াই খালী ঠাই পূৰ্ণ কৰা ।

star, car, dog, sugar, tree, water, milk, honey, courage, honesty, mango, apple, books, pen, rose, lotus, table, bench, boy, crow.

- (a) This is a..... (b) That is a .....
- (c) Hari drives a ..... (d) Samej has a .....
- (e) ..... is sweet. (f) The ..... plays ball.
- (g) The ..... is black. (h) ..... is beautiful.

3. তলত দিয়া noun বোৰ পৰা uncountable noun বাছি উলিয়াই খালী ঠাই পূৰ্ণ কৰা ।

dog, sugar, tree, water, milk, honey, courage, honesty, mango, apple, pen, rose, lotus, table, bench, gold, silver.

- (a) I drink..... (b) Ramen has .....
- (c) He likes ..... (d) I have some.....
- (e) The ring is made of..... (f) ..... is yellow.
- (g) ..... pays in the long run.
- (h) ..... is sweet.

3. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

- (ক) কয়লা ক'লা । (খ) গৰু উপকাৰী জন্তু ।
- (গ) এইখন তোমাৰ কিতাপ । (ঘ) তুমি বাহুল ।
- (ঙ) তোমাৰ সাহস আছে । (চ) মধু মিঠা ।
- (ছ) মই গাথীৰ ভাল পাওঁ । (ছ) সিহাঁতে আম খায় ।
- (জ) এইটো আম গচ । (ব) সৌটো এটা ছাতি ।
- (ঝ) বিবিতা মোৰ ভনী । (ট) গোলাপ ফুল ৰঞ্জ ।

2. PRONOUN (সৰ্বনাম)

ইতিমধ্যে শিকিলা যে যি word (শব্দ) যো কোনো বস্তু, প্ৰাণী, জাতি, ঠাই বা কোনো গুণৰ নাম বুজায় তাকে Noun (বিশেষ্য) বোলে । কিন্তু আমি সদ্যাবস্তুৰ প্ৰাণীৰ নাম ধৰিমতাৰ পৰিৰিতে আন কিছুমান শব্দ ব্যৱহাৰ কৰোঁ । তলত দিয়া বাক্য দুটা মন কৰা :

- (i) Rajen is a boy. (ৰাজেন এজন ল'ৰা) ।
- (ii) He has a horse. (তেওঁৰ এটা ঘোঁৰা আছে) ।

ওপৰৰ প্ৰথম বাক্যৰ 'Rajen' শব্দটি Noun (বিশেষ্য) আৰু বাক্যটোৱে 'ৰাজেন এজন ল'ৰা' ইই অৰ্থটি প্ৰকাশ কৰিছে । দ্বিতীয় বাক্যটোৱে 'তেওঁৰ এটা ঘোঁৰা আছে' - ইই অৰ্থ প্ৰকাশ কৰিছে । দ্বিতীয় বাক্যত ব্যৱহাৰ হোৱা 'He' (তেওঁ) শব্দটোৱে প্ৰথম বাক্যৰ 'Rajen' noun টোক বুজাইছে । ইয়াত 'He' শব্দটি Pronoun । এতেকে Noun (বিশেষ্য) পদৰ সলনি সেই একে প্ৰাণী বা বস্তুক বুজাবলৈ যি word ব্যৱহাৰ কৰা হয়, তাকে Pronoun (সৰ্বনাম) বোলে ।

More Examples:

- 1. He has a pencil. (তেওঁৰ এডাল পেঁৰিল আছে) ।
- 2. She has a book. (তাইৰ এখন কিতাপ আছে) ।
- 3. We learn English. (আমি ইংৰাজী শিকোঁ) ।
- 4. They play cricket. (সিহাঁতে ক্ৰিকেট খেলে) ।
- 4. We eat mango. (আমি আম খাওঁ) ।
- 4. He is our teacher. (তেওঁখেতে আমাৰ শিক্ষক) ।

তলত কিছুমান Pronoun (সৰ্বনাম) উল্লেখ কৰা হ'ল ।

I (মই), he (তেওঁ), she (তাই), her (তাইৰ), our (আমাৰ), we (আমি), me (মোক), my (মোৰ), us (আমাক), you (তুমি), your (তোমাৰ), his (তাৰ), they (সিহাঁত), their (সিহাঁতৰ) ইত্যাদি ।

Pronoun বোৰৰ তিনিটা রূপ (form) আছে । তলৰ তালিকাখন মন কৰা :

Subjective	Objective	Possessive
I (মই)	Me (মোক)	My, Mine (মোৰ)
We (আমি)	Us (আমাক)	Our, Ours (আমাৰ)
You (তুমি)	You (তোমাক)	You, Yours (তোমাৰ)
He (তেওঁ)	Him (তেওঁৰ)	His (তাৰ, তেওঁৰ)
She (তাই)	Her (তাইৰ)	Her, Hers (তাইৰ)
They (সিহাঁত)	Them (সিহাঁতক)	Their (সিহাঁতৰ)

It (এইটো)	It (এইটো)	Its (এইটোৰ)
This (এইটো)	This (এইটোক)	.....
These (এইবোৰ)	These (এইবোৰক)	.....
Those (সৌবোৰ)	Those (সৌবোৰক)	.....
That (সৌটো)	That (সৌটো, সৌটোৰ)	.....
Who (কোন)	Whom (কাক)	.....
One (এজন)	One (এজনক)	One's (এজনৰ)

YOUR ACTIVITIES

- Pronoun কাক বোলে ? সুত্র লিখি উদাহৰণ দিয়া।
- তলত দিয়া শব্দবোৰৰ পৰা Pronoun বোৰ বাছি উলিওৱা :
boy, house, she, my, girl, horse, one, they, cat, its, our, it, radio, we, hand, finger, their, diamond, his, her.
- উপযুক্ত Pronoun বহুবাই তলত দিয়া বাক্যবোৰ সম্পূৰ্ণ কৰা :
  - (a) .....is Karabi. (b) ..... are boys.
  - (c) ..... drink milk. (d) ..... my teacher.
  - (e) .....is Dravid. (f) ..... is a red car.
  - (g) ..... is my brother. (h) ..... has a dog.
- তলত দিয়া word বোৰ পৰা noun আৰু pronoun বাচি উলিয়াই তালিকা প্রস্তুত কৰা :
car, she, dog, they, sugar, it, tree, water, her, milk, honey, their, courage, we, honsety, our, mango, his, apple, books, pen, lotus, their, table, bench. boy, my, crow, Kamal, Jemina, rose.
- ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :
  - (ক) তাই জৈবিনা। (খ) তাই মোৰ ভনী।
  - (গ) কলমটো তোমাৰ। (ঘ) তাইৰ এখন কলম আছে।
  - (ঙ) আমি বল খেলোঁ। (চ) সিহঁতে আপেল খায়।
  - (ছ) মই গাথীৰ ভাল পাওঁ। (ছ) সিহঁতে কাজিয়া নকৰে।
  - (জ) এইটো মোৰ কলম। (ঝ) সৌটো সিহঁতৰ ঘৰ।

3. ADJECTIVE (বিশেষণ)

তলত দিয়া বাক্যবোৰত থকা আঁচ টনা শব্দবোৰ মন কৰা :

- Reena has a pen. (বীণাৰ এখন কলম আছে)।

- Sabita has two books. (সবিতাৰ দুখন কিতাপ আছে)।
- That is a red car. (সৌখন এখন বজ্ঞ গাড়ী)।
- It is a small hat. (এইটো এটা সৰু টুপী)।

ওপৰৰ বাক্যৰ 'a' শব্দই 'pen' পদৰ সংখ্যা বুজাইছে 'two' শব্দই 'book' পদৰ সংখ্যা, 'red' পদে 'car' noun টোৰ গুণ আৰু 'small' পদে 'hat' noun ব পৰিমাপ বুজাইছে। এইবোৰেই একো একেটা Adjective।

যিবোৰ word (শব্দ) ই কোনো noun (বিশেষ্য) ব সংখ্যা, পৰিমাণ, দোষ, গুণ, আদি বুজায় তাক Adjective (বিশেষণ) বোলে।

কিছুমান Adjective ব উদাহৰণ হলঃ

small (সৰু), long (দীঘল), big (ভাঙৰ), deep (গভীৰ), black (ক'লা), white (বগা), some (কিছুমান), many (বহুত), short (চুটি), good (ভাল), one (এটা), sweet (মিঠা), bitter (তিতা), red (বজ্ঞ), green (সেউজীয়া), fat (শক্ত), strong (শক্তিশালী) ইত্যাদি।

Translation

নমিতাৰ বহুত মাৰ্বল আছে — Namita has many marbles.

গাইজনী বগা — The cow is white.

মৌ মিঠা — Honey is sweet.

মোৰ তিনিখন কলম আছে — I have three pens.

তেওঁ এজন ডেকা ল'ৰা — He is a young boy.

তাত তিনিটা আপেল আছে — There are three apples.

মোৰ ভণ্টি ওখ — My sister is tall.

এইটো এটা ভাঙৰ ঘৰ — This is a big house.

ৰহিম এজন সাহসী মানুহ — Rahim is a courageous man.

সৌ গছটো চুটি — That tree is short.

এইখন এখন নতুন কিতাপ — This is a new book.

টোকা : বাক্য এটিত adjective সদায় verb ব পিছত বহে।

YOUR ACTIVITIES

- Adjective কাক বোলে ? সুত্র লিখি উদাহৰণ দিয়া।
- তলত দিয়া শব্দবোৰৰ পৰা Adjective বোৰ বাছি উলিওৱা :
house, big, a, girl, three, many, they, tall, its, small,

it, red, we, little, finger, five, white, his, thin, black, old, table, hair, new, short, long, they, fine, beautiful, strong.

3. উপযুক্ত adjective বহুবাহী তলত দিয়া বাক্যবোর সম্পূর্ণ করা :

- (a) This is a ..... book. (b) .The mangoes are .....
- (c) This is a ..... tree. (d) Karim is an ..... man.
- (e) Milk is ..... (f) The bird is .....
- (g) I have ..... pens. (h) She is a ..... girl.

5. ইংরাজীলে অনুবাদ করা :

(ক) বন্ধুপুত্র এখন ডাঙের নদী।	(খ) দিপীকা বৰ নন্দ।
(গ) কলমটো বঙ্গ।	(ঘ) এইখন এডাল পেঞ্জিল।
(ঙ) আমাৰ বলটো নীলা।	(চ) আমটো টেঙ্গ।
(ছ) হৰেণ এজন দুখীয়া মানুহ।	(ছ) তেওঁ এজন সাধু লোক।
(জ) প্ৰবীন এজন সন্মানীয় ব্যক্তি।	(জ) তাই বৰ খঙাল।

4. VERB (ক্রিয়া)

তলত দিয়া বাক্যবোরত থকা আঁচ টনা শব্দবোৰ মন করা :

1. Rahman reads the Ramayana.
2. Rekib writes a letter.
3. Rabina has a pencil.
4. They play cricket.

ওপৰৰ sentence ৰোৰত 'read' পদে 'পাঠ' 'write' পদে চিঠি লিখা, has পদে পেঞ্জিল থকা আৰু 'play' পদে বল খেলা বুজাইছে। এই শব্দবোৰেই Verb (ক্রিয়া)।

যি পদে কোনো কাম কৰা বা হোৱা বুজায় তাক Verb (ক্রিয়া) ৰোলে।

কিছুমান Verb (ক্রিয়া) পদৰ উদাহৰণ :

learn (শিকা), is (হয় বা আছে), are (হয় বা আছে), have (আছে), teach (পড়োৱা) has (আছে), drink (পি খোৱা), run (দৌৱা), go (যোৱা), eat (খোৱা), read (পাঠা), write (লিখা), come (আহা), sit (বহা), play (খেলা), swim (সাতোৱা) ইত্যাদি।

ইংৰাজী ভাষাত অসংখ্য Verb আছে। সিহঁতৰ ব্যৱহাৰ আৰু বাক্যত সিহঁতৰ ভূমিকা অনুযায়ী ইংৰাজী Verb ৰোৱক প্ৰধান কৈ দুই শ্ৰেণীত ভাগ কৰা হৈছে, যথা :

1. Auxiliary Verb. (সহায়ক ক্রিয়া) আৰু
2. Principal Verb or Main Verb (মুখ্য ক্রিয়া)

ইংৰাজী ভাষাত এনে কিছুমান Verb আছে যিবোৰ Verb যে নিজে নিজে কোনো অৰ্থ সম্পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰে, কিন্তু আন Verb ক অৰ্থ প্ৰকাশত সহায় কৰিব পাৰে সেইবোৰ Verb ক Auxiliary Verb (সহায়ক ক্ৰিয়া) ৰোলে।

Auxiliary Verb (সহায়ক ক্ৰিয়া) মুঠতে চৌৰিশটা। যেনে : am, are, is, was, were, have, has, had, shall, should, will, would, may, might, can, could, must, ought (to), do, does, did, dare, need আৰু used (to)।

ইহঁত আন Verb ক অৰ্থাৎ Main Verb ক সহায় কৰে বাবে ইহঁতক Auxiliary (Helping) Verb ৰোলে।

আকো এই Verb ৰোৰ অন্য কোনো Verb ৰ লগত নিমিলে বাবে সিহঁতক Anomalous (different in some way from the usual) বুলি কোৱা হয়।

আনহাতে যিবোৰ Verb যে আন Verb ৰ সহায় নোলোৱাকৈয়ে কোনো অৰ্থপ্ৰকাশ কৰিব পাৰে, সেইবোৰ Verb ক Principal Verb or Main Verb (মুখ্য ক্ৰিয়া) ৰোলে।

কিছুমান Principal Verb or Main Verb (মুখ্য ক্ৰিয়া) ৰ উদাহৰণ হ'ল : eat (খোৱা), read (পাঠা), write (লিখা), come (আহা), drink (পি খোৱা), go (যোৱা), sit (বহা), play (খেলা)।

Translation

আনন্দই ভলী বল খেলে — Ananda plays volleyball.

গাইগৰুৰে গায়ীৰ দিয়ে — The cow gives milk.

কুকুৰে ভুকে — The dog barks.

চৰাই উৰে — The bird flies.

ল'ৰাজনে কান্দি আছে — The boy is crying.

আমি স্কুললৈ যাওঁ — We go to school.

ৰামে বামায়ণ পড়ে — Ram reads the Ramayana.

* YOUR ACTIVITIES *

1. Verb কাক ৰোলে ? সুত্ৰ লিখি উদাহৰণ দিয়া।
2. তলত দিয়া শব্দবোৰৰ পৰা Verb ৰোৰ বাছি উলিওৱা :

girl, is, do, learn, talk, are, it, red, shall, go, finish, come, white, sit, thin, write, tell, table, will, say, short.

3. উপযুক্ত verb বহুরাই তলত দিয়া Sentence বোৰ পূৰ্ণ কৰা :

- (a) This .... a book. (b) The apples ..... sweet.
- (c) They ..... ball. (d) Karim ..... mango.
- (e) I ..... Masrur. (f) Your ..... David.
- (g) He ..... a letter. (h) He ..... us English.

5. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

(ক) আমি ভাত খাওঁ	(খ) সিহাঁতে ক্রিকেট খেলে।
(গ) বাজুয়ে গান গায়।	(ঘ) তেওঁ এজন ল'ৰা।
(ঙ) বেবেকা এজনী ছেৱালী।	(চ) বলটো বঞ্চ।
(ছ) প্রদীপে ফুটবল খেলে।	(ছ) তেওঁ বৰ বলী।
(জ) কুকুৰটো দৌৰি আছে।	(জ) মই এজন ছাত্র।

5. ADVERB (ক্রিয়া বিশেষণ)

তলত দিয়া বাক্যবোৰত থকা আঁচ টনা শব্দবোৰ মন কৰা :

2. Binita runs fast. (বিনিতাই বেগাই দৌৰে।)

3. Riju drives slowly. (বিজুয়ে লাহেলাহেগাঢ়ী চলায়।)

4. She cries loudly. (তাই জোৰে জোৰে কান্দে।)

ওপৰৰ বাক্যবোৰত দেখা যায় যে 'fast' পদে 'run' পদটোৱে কেনেকৈকাৰ্য্য সম্পাদন কৰে তাকবুজায়। সেইদৰে 'slowly' পদে 'drives' পদৰ আৰু 'loudly' পদে 'cries' ক্রিয়াৰ সম্পাদন পদ্ধতিক বুজাইছে। এইৰোৰেই Adverb।

এতেকে ক্রিয়া এটাই কেনেদৰে কাম সম্পাদন কৰে সেইটো বুজাবলৈ যি পদ (word) ব্যৱহাৰ হয় তাকে Adverb (ক্রিয়া বিশেষণ) বোলে। আন কথাত যি word এ কোনো Verb বা Adjective ৰ বা আন কোনো Adverb ৰ কাম সম্পাদন কৰা ধৰণক বুজায় তাকে Adverb (ক্রিয়া- বিশেষণ) বোলে।

কেইটিমান Adverb পদৰ উদাহৰণ হ'লঃ now (এতিয়া), soon (সোনকালে), here (ইয়াত), there (তাত), often (প্রায়) ইত্যাদি।

সাধাৰণতে সৱহভাব Adjective ৰ লগত -ly যোগ কৰি Adverb কৰা হয়। যেনে :

Adjective	Adverb
Sudden	suddenly(হঠাতে)
Slow	slowly (লাহেলাহে)
Loud	loudly (ডাঙৰকৈ)
Bright	brightly (উজ্জ্বল ভাৱে)

Easy	easily (সহজভাৱে)
Strong	strongly (মজবুতভাৱে)
Clear	clearly (পৰিষ্কাৰভাৱে)
Nice	nicely (সুন্দৰভাৱে)
Kind	kindly (দয়ালুভাৱে)
Light	lightly (পাতলভাৱে)
Soft	softly (কোমলভাৱে)

YOUR ACTIVITIES

1. Adverb কাক বোলে ? সুত্ৰ লিখি উদাহৰণ দিয়া।
3. উপযুক্ত Adverb বহুরাই তলত দিয়া Sentence বোৰ পূৰ্ণ কৰা :

  - (a) Renin runs ..... (b) The sun shines .....
  - (c) The baby cries.... (d) He comes .....
  - (e) She writes ..... (f) Sita walks .....
  - (g) They live ..... (h) He works .....

5. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

(ক) আজি বৰ ঠাণ্ডা।	(খ) সি সোনকালে আহিব।
(গ) আজি বৰষণ দিছে।	(ঘ) তেওঁ জোৰে জোৰে পড়ে।
(ঙ) তাই সুন্দৰকৈ নাচিছিল।	(চ) বাজেশ প্রতিদিন খেলে।
(ছ) ইয়াত কোন আছে?	(জ) ঘোৰাই বেগাই দৌৰে।
(বা) বাকেশ বৰ দুষ্ট ল'ৰা।	(ঝ) নীলিমাই সুন্দৰ গান গায়।
(ট) ছেৱালীজনীয়ে বেগাই খোজকাটি আছে।	

6. PREPOSITION (অব্যয়)

তলত দিয়া বাক্যবোৰত থকা আঁচ টনা শব্দবোৰ মন কৰা :

1. The apple is in thebox. (আপেলটো বাকচত।)
2. Gitali comes on foot. (গীতালি খোজকাটি আহে।)
3. She stands by us. (তাই আমাৰ কাষত থিয় হয়।)

ওপৰৰ প্রথমবাক্য 'in' পদে 'apple' আৰু 'box' এই দুটো noun ৰ লগতসম্বন্ধ দেখুৱাইছে। দ্বিতীয় বাক্য 'on' পদে 'foot' আৰু 'Sabita' এই দুটো noun ৰ লগত সম্বন্ধ দেখুৱাইছে। আৰু তৃতীয় বাক্যত 'by' পদে 'She' আৰু 'us' এই দুটো pronoun অৰ মাজত সম্বন্ধ স্থাপন কৰিছে। এই বাক্যবোৰ in, on, by আদি পদৰোৰ preposition (অব্যয়)। এনেদৰে যি পদে কোনো noun বা pronoun অৰ আগত বহি বাক্যত থকা আন কোনো noun বা

pronoun ৰ লগত সম্বন্ধ দেখুৱায়, তাক **Preposition** (অব্যয়) বোলে।

কিছুমান Preposition ৰ উদাহৰণ হ'লঃ in (ভিতৰত), under (তলত), from (পৰা), on (ওপৰত), by (দ্বাৰা, কাষত), for (কাৰণে), with (সৈতে), into (ভিতৰলৈ), to (লৈ), at (ত) ইত্যাদি।

Translation

সি মোৰ ওচৰত থিয় হৈআছে— He is standing by me.
চৰাইটো আকাশত উৰি আছে—The bird is flying in the sky.
যদু মোৰ লগত যাৰ — Jadu will go with me.
মই এতিয়া ঘৰত আছোঁ — I am at home now.
ল'ৰাজন পথাৰত আছে— The boy is in the field.
আমি খোজকাটি স্কুললৈ যাওঁ— We go to school on foot.
চিয়াৰখনত বহক — Sit on the chair.
আমি কলমেৰে লিখোঁ — We write with pen.
সি গাঁওত বাস কৰে— He lives in the village.
ছামিমা বাগিছাত আছে— Samima is in the garden.
সূৰ্যটো আমাৰ মূৰৰ ওপৰত — The sun is above our heads.
মৃগেন মোৰ পিছফালে বহিছিল — Mrigen sat behind me.
সিইত বনভোজলৈ যাৰ — They will go to picnic.
তুমি ক'ৰ পৰা আহিলা — Where have you come from?
সি তোমাৰ লগত গৈছিলনে? — Did he go with you?
কৰা নাইবা মৰা — Do or die.
সি তলপিনে চাইছিল — He looked down.

YOUR ACTIVITIES

1. Preposition কাক বোলে? সুত্ৰ লিখি উদাহৰণ দিয়া।
3. উপযুক্ত Preposition বহুবাই তলত দিয়া বাক্যবোৰ সম্পূৰ্ণ কৰা :
(a) She sits ..... you. (b) We sleep ..... night.
(c) He writes .... a pen. (d) He comes ..... foot.
(e) Look .... the sky. (f) Keep it... the table.
(g) Go ..... the market. (h) He is afraid ..... cat.
5. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :
(ক) আমি বজাৰলৈ গৈছিলোঁ। (খ) সি নগৰত বাস কৰে।
(গ) মেজৰ তলত এটা কুকুৰ আছে। (ঘ) তেওঁ পথাৰত কাম কৰে।

(ঙ) তাই বাছেৰে অমণ কৰে।

(ছ) কলমটো বাকচত থোৰা।

(ঝ) আকাশত তৰা আছে।

(চ) বাজু গঢ়ৰ ওপৰত আছে।

(জ) তাই ৰেণুৰ সৈতে গ'ল।

(ঝঝ) আমটো মোনাৰ ভিতৰত।

7. CONJUNCTION (সংযোজক অব্যয়)

তলত দিয়া বাক্যবোৰত থকা আঁচ টো শব্দবোৰ মন কৰা :

1. Dilip and Deepali are good players. (দীলিপ আৰু দীপালি ভাল খেলুৱৈ।)

2. Karim is poor but he is honest. (কৰিম দুখীয়া, কিন্তু তেওঁ সাধু।)

3. I will go if he comes. (মই যাম তেওঁ যদি আছে।)

ওপৰৰ বাক্যবোৰত 'and' পদে 'Dilip', আৰু 'Deepali' এই দুটা noun অক সংযোগ কৰিছে। 'but' পদে 'Karim is poor' আৰু 'he is honest' বাক্য দুটাক সংযোগ কৰিছে। সেইদৰে 'If' পদে 'I will go' আৰু 'he comes' বাক্য দুটাক সংযোগ কৰিছে। এনেদৰে এটা পদৰ লগত আন এটা পদ নাইবা এটা বাক্যৰ লগত আন এটা বাক্যৰ সংযোগ ঘটোৱা and, but, if আদি পদবোৰ Conjunction (সংযোজক অব্যয়)। অৰ্থাৎ যি word এ বেলেগ বেলেগ word বা sentence অক সংযোগ কৰে তাক Conjunction (সংযোজক অব্যয়) বোলে।

কেইটিমান Conjunction পদৰ উদাহৰণ তলত দিয়া হ'লঃ or (নাইবা), though (যদিও), if (যদি), yet (তথাপি), that (যি, যে), as (যেনে, যিহেতু), but (কিন্তু), till (যেতিয়ালৈকে), and (আৰু) ইত্যাদি।

Translation

ৰাম আৰু রহিম বন্ধু— Ram and Rahim are friends.

তেওঁ দুখীয়া কিন্তু সুখী — He is poor but happy.

সি যে চতুৰ মই জানো — I know that he is clever.

সি নাইবা তাই আহিব — Either he or she will come.

তুমি পঢ়া বা লিখা — You read or write.

নপতিলে তুমি ফেইল কৰিবা— Unless you read, you will fail.

সি আৰু মই যাম — He and I will go.

মই জানো সি আহিব — I know that he will come.

তুমি নাইলে মইনায়াওঁ — If you do not come I will not go.

ল'ৰাটো বুধিৱক কিন্তু দুষ্ট — The boy is intelligent but wicked.

YOUR ACTIVITIES

1. Conjunction কাক বোলে ? সুত্র লিখি উদাহরণ দিয়া।
3. উপযুক্ত Conjunction বহুবাইতলত দিয়া বাক্যবোর সম্পূর্ণ করা :
  - (a) I shall not go ..... it rains.
  - (b) I read book ..... I like to read.
  - (c) Ram is not wise ..... a fool.
  - (d) We know ..... Dilip is honest.
  - (e) You ..... Sriman are friends.
  - (g) Hari is my friend ..... Deben is my uncle.
  - (h) We can not learn ..... we do not read.
5. ইংরাজীলে অনুবাদ করা :
  - (ক) তুমি বজাবলৈ নগ'লে তেওঁক লগ পাব নোৱাৰা।
  - (খ) অনিতা আৰু বিনীতা দুয়ো বল খেলে।
  - (গ) বৰষুণ দিলে আমি তালৈ নাযাওঁ।
  - (ঘ) তেওঁ পথাৰত কাম কৰে।
  - (ঙ) সি যে দুষ্ট আমি সকলোৱে জানো।

8. INTERJECTION (ভারবোধক অব্যয়)

তলত দিয়া বাক্যবোৰত থকা আঁচটনা শব্দবোৰ মন কৰা :

1. Alas! he is undone. (হায়! তেওঁৰ সৰ্বনাশ হ'ল)।
2. Hurrah! we have won the match. (কি জয়! আমি খেলত জিকিলো।)
3. Oh God! forgive us. (হেভগবান! আমাক ক্ষমা কৰা।)

ওপৰৰ 'Alas'! 'Hurrah' 'Oh', আদি পদে মনৰ সুখ, দুখ, আনন্দ, বিষাদ আদি প্ৰকাশ কৰিছে। এই পদ বোৰেই Interjection (ভারবোধক অব্যয়)। অৰ্থাৎ যি word এ মনৰ সুখ, দুখ, হৰ্ষ, বিষাদ আদি আৰেগ পূৰ্ণ ভাৱ প্ৰকাশ কৰে তাক �Interjection (ভারবোধক অব্যয়) বোলে।

কিছুমান Interjection পদৰ উদাহৰণ হ'ল : bravo (চাৰুাইচ), Alas (হায়), O (হে), Oh (হায়), Hello (হে'ৰা), ইত্যাদি।

Translation

হায়! তেওঁ বেমাৰত পৰিল— Alas! he has fallen ill.

হে ভগবান! মোক বৰক্ষা কৰা — Oh God! Save me.

হায়! কুকুৰটো মৰিল — Alas! the dog is dead.

হেৱা! তুমি কলৈ যোৱা — Hello! where are you going?

হে ভগবান! কি প্ৰকাণ্ড হাতী — O God! how big the elephant is.

YOUR ACTIVITIES

1. Interjection কাক বোলে ? সুত্র লিখি উদাহৰণ দিয়া।
3. উপযুক্ত Interjection বহুবাইতলত দিয়া Sentence বোৰ পূৰ্ণ কৰা :
  - (a) ..... ! how are you?
  - (b) .....! we have won the match.
  - (c) .....! what a joy.
  - (d) ..... ! tomorrow is Sunday.
  - (e) ..... ! you are undone.
  - (f) .....! don't think more of it.

5. ইংরাজীলে অনুবাদ কৰা :

- (ক) বাৰু, বাৰু! তুমি চিন্তা নকৰিবা।
- (খ) হেৱা বাম! তুমি কলৈ যোৱা ?
- (গ) হে টেশ্বৰ! বামক দীৰ্ঘজীৱি কৰা !!
- (ঘ) হায়! তুমি কিয় এইটো কৰিলা ?
- (ঙ) ছি! কি লেতেৰা ল'ৰা।

EXERCISE

3. তলত দিয়া Word বোৰৰ Parts of Speech নিৰ্ণয় কৰা।
swim, alas, and, she, good, star, bus, slowly, on, sugar, hello, but, earn, write, well, play, yet, rich, hard, enough, wicked, fine, dear, Rabina, poor, inlligent, two.

4. খালী স্থানত উপযুক্ত Noun বস্তুৱা :

(a) This is a	(b) She is .....
(c) Today is	(d) My mother is a ....
(D) That is a	(f) ..... is a good boy.

5. খালী স্থানত উপযুক্ত pronoun বহুরা :

- (a) ..... is my brother. (b) ..... are playing.
- (c) ..... are students. (d) This is ..... school.
- (e) ..... is a table. (f) ..... are boys.

6. খালী স্থানত উপযুক্ত verb বহুরা :

- (a) I ..... mango. (b) They ..... ball
- (c) She ..... sweetmeats. (d) Dogs .....
- (e) We ..... here. (f) She ..... Rina.

7. খালী স্থানত উপযুক্ত Adjective বহুরা :

- (a) This is .....book. (b) He is .....
- (c) It is a ..... tree. (d) Coal is .....
- (e) The glass is ..... (f) Ram is a .....boy.

8. খালী স্থানত উপযুক্ত Adverb বহুরা :

- (a) He walks ..... b) Ramen runs .....
- (c) Come here ..... (d) He works .....

9. খালী স্থানত উপযুক্ত Preposition বহুরা :

- (a) Please sit ..... me. (b) Keep it ..... the bed.
- (e) She cries .....milk. (d) He writes .....a pen.

10. খালী স্থানত উপযুক্ত Conjunction বহুরা :

- (a) I like sugar .... milk. (b) He has a pen ... a book.
- (c) He is poor ....honest (c) I will go .....he comes.

11. খালী স্থানত উপযুক্ত Interjection বহুরা :

- (a) .....! I am undone. (b) ..... we are victorious.
- (c) .....Bhagawan forgive us.

12. ইংরাজীলে অনুবাদ করা :

- (a) সি এজন ল'রা (b) তুমি এজনী ছোরালী।
- (c) সিহঁতে বল খেলে (d) নৰনিতাই বেগাই খোজ কাঢ়ে।
- (e) মইকল খাওঁ। (f) কিতাপখন টেবুলৰ ওপৰত।
- (g) তুমি আহিলে মইযাম (h) হেস্টশ্ৰ ! আমাক সহায় কৰা।

0 0 0

Chapter -9

PERSON (পুরুষ)

আমি দৈনন্দিন জীৱনত এজনে আনজনৰ লগত কথা পাতোতে যিবোৰ ব্যক্তিবাচক বিশেষ্য, সৰ্বনাম বা বস্তুৰ নাম ব্যৱহাৰ কৰো সেইবোৰক Person (পুৰুষ) বোলে।

ইংৰাজী ব্যাকৰণত পুৰুষ (Person) তিনিবিধি। যেনে :

1. First Person. (প্ৰথম পুৰুষ বা উন্মত্ত পুৰুষ)
2. Second Person. (দ্বিতীয় পুৰুষ বা মধ্যম পুৰুষ) আৰু
3. Third Person. (তৃতীয় পুৰুষ)

এই পুৰুষ (person) বোৰৰ বিষয়ে তলত আলোচনা কৰা হ'ল।

1. First Person (প্ৰথম পুৰুষ)

যিয়ে কয়, অৰ্থাৎ 'I' (মই) আৰু 'I' সম্পৰ্কীয় সকলোবোৰ pronoun কেই First Person (প্ৰথম পুৰুষ বা উন্মত্ত পুৰুষ) বোলে। যেনে :

I, my, me, mine, we, us, our ইত্যাদি।

2. Second Person (দ্বিতীয় পুৰুষ)

বন্ধুই যাক অৰ্থাৎ যি ব্যক্তিক উদ্দেশ্যি কোনো কথা কয় তাকে Second Person (দ্বিতীয় পুৰুষ) বুলি কোৱা হয়।

অৰ্থাৎ 'you' আৰু 'you' সম্পৰ্কীয় সকলোবোৰ Pronoun যেই Second Person (দ্বিতীয় পুৰুষ)। যেনে :

you, your, yours, thy, thou, thee, thine, ইত্যাদি।

3. Third Person (তৃতীয় পুৰুষ)

প্ৰথম পুৰুষ (First Person) আৰু দ্বিতীয় পুৰুষ (Second Person) ৰ বাহিৰে থকা সকলোবোৰ noun আৰু pronoun যেই তৃতীয় পুৰুষ (Third person)। অৰ্থাৎ যাৰ বিষয়ে কিবা কোৱা হয় সেয়েই Third

person (তৃতীয় পুরুষ)। যেনেঃ

he, his, him, she, her, they, them, their, Ram, Rahim,
Nabin ইত্যাদি।

প্রতিটো person ৰে দুটাকৈ number আছে Singular Number
আৰু Plural Number। যেনেঃ

Person	Singular Number	Plural Number
1st	I, me, my, mine	We, us, ours
2nd	You, your, yours	You, your, yours
3rd	He, him, his, she, her	They, them, their,

মনত ৰাখিবলগীয়াঃ যিজনে কয় তেওঁ First Person. (প্রথম পুরুষ
বা উত্তম পুরুষ), যাক কোৱা হয় তেওঁ Second Person. (দ্বিতীয় বা
মধ্যম পুরুষ) আৰু যাৰ বিষয়ে কোৱা হয় সি Third Person. তৃতীয়
পুরুষ)।

EXERCISE

1. Person কাক কয়? ইংৰাজীত Person কেইটা আৰু কি কি?
3. তলত দিয়া পদৰোৰ person নিৰ্ণয় কৰা।
Book, Bench, Rakesh, Alam, I, Thine, They, Thou, You,
Yours, Mine, Their, Pencil, Fan, Geetali.
4. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰাঃ
(ক) মইৰহিম।
(খ) সিহঁতে পথাৰত খেলি আছে।
(গ) বৰেছা এজনী ছাত্ৰী।
(ঘ) কমল এজন ভাল ছাত্ৰ।
(ঙ) সি এজনী ছোৱালী।
(চ) কিতাপখন তোমাৰ।
(ছ) সিহঁতে ভালকৈ পঢ়ে।
(জ) আমি বল খেলোঁ।

০ ০ ০

Chapter -10

VERB (ক্রিয়া)

তোমালোকে শিকি আহিছা যে বাক্যত ব্যৱহাৰ হোৱা প্রতিটো পদ
(শব্দ)ক Parts of Speech বুলি কোৱা হয়। ইংৰাজীত Parts of
Speech ৮ প্ৰকাৰৰ। তাৰ ভিতৰত এটা হ'ল Verb। Verb যে বাক্য এটাত
কোনো কাম কৰা বা হোৱা অৰ্থ প্ৰকাশ কৰে। বাক্য এটিত Verb বৰ ভূমিকা
অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰণ Verb নোহোৱাকৈ কোনো Sentence গঠন কৰিব
নোৱাৰিব। এই অধ্যায়ত Verb ব বিষয়ে সাধাৰণ ধাৰণা আগবঢ়োৱা হ'লঃ
তলৰ বাক্যটিত থকা আঁচ্টনা শব্দ দুটা মন কৰাঃ

Ram is eating rice.

ওপৰৰ বাক্যটিত 'is' আৰু 'eat' শব্দ দুটা Verb। শব্দ দুটাৰ 'eat'
শব্দটোৱে খোৱা কাম বুজাইছে আৰু 'is' শব্দটিয়ে 'eat' verb ক অৰ্থ
প্ৰকাশত সহায় কৰিছে। ইংৰাজী ভাষাত বহুত Verb আছে। আগতে পাই
আহিছা যে ইংৰাজী Verb ৰোৱাৰ বাক্যত সিহঁতৰ ভূমিকা অনুযায়ী দুটা
ভাগত ভাগ কৰা হৈছে, যথাঃ 1. Auxiliary Verb (সহায়ক ক্রিয়া) আৰু
2. Principal Verb or Main Verb (মূখ্য ক্রিয়া)

A. Auxiliary Verb (সহায়ক ক্রিয়া)

আগতে পাই আহিছা যে ইংৰাজী ভাষাত এনে কিছুমান Verb আছে
যিবোৰ Verb যে নিজে কোনো অৰ্থ সম্পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰে, কিন্তু
অন্য Verb ক অৰ্থ প্ৰকাশত সহায় কৰিব পাৰে, সেইবোৰ Verb ক
Auxiliary Verb (সহায়ক ক্রিয়া) ৰোলে।

ইংৰাজী ভাষাত Auxiliary Verb (সহায়ক ক্রিয়া) ব সংখ্যা মুঠতে
চৌকিশ্টা। এই Verb ৰোৱাৰ দুটা ক্ষেত্ৰ (form) আছে, যেনে— Present
আৰু Past form। তলত Auxiliary Verb ৰোৱাৰ Present Form
আৰু Past Form দেখুওৱা হ'লঃ

Present Form	Past Form
Am, is	was
Are	were
Have, Has,	had

Shall	should
Will	would
May	might
Can	could
Do, Does,	did
Must,	×
Ought (to),	×
Dare	×
Need	Used (to)
×	

টোকা : Auxiliary Verb ৰ ভিতৰত am, is, was, are, were
be আৰু been - এইকেইটা verb ক Be Verb (হোৱা ক্রিয়া) বুলি
কোৱা হয়। Auxiliary Verb ৰোৱা বিশেষ ব্যৱহাৰ আছে। আগলৈ
এইবোৰ বিষয়ে বহুভাৱে জানিব পাৰিব।

তলত Person আৰু Number অনুসৰি Be Verb ৰ
Conjugation দেখুওৱা হ'লঃ

Present Tense

Person	Singular	Plural
পুৰুষ	এক বচন	বহুবচন
1st	I am (মইহয় বা হওঁ)	We are (আমি হওঁ)
2nd	You are (তুমি হোৱা, আপুনি হয়)	You are (তোমালোক হোৱা, তোমালোক হয়)
3rd	He is, She is, it is (সি হয়, তেওঁ হয়, তেখেত হয়)	They are (তেওঁলোক হয়, তেখেতসকল হয়, সিহঁত হয়)

Past Tense

Person	Singular	Plural
পুৰুষ	এক বচন	বহুবচন
1st	I was (মই হৈছিলোঁ)	We were (আমি হৈছিলোঁ)
2nd	You were (তুমি হৈছিলা/আপুনি হৈছিল)	You were (তোমালোক / আপোনালোক হৈছিল)
3rd	He was, She was, it was (সি/তেওঁ/তেখেত হৈছিল)	They were (তেওঁলোক/ তেখেতসকল/সিহঁত হৈছিল)

2. Principal Verb or Main Verb (মুখ্য ক্রিয়া)

যিবোৰ Verb যে আন কোনো Verb ৰ সহায় নোলোৱাকৈ নিজৰ
অৰ্থসম্পূৰ্ণ কৰিব পাৰে, তাকে Principal (Main) Verb (মুখ্য ক্রিয়া
বা প্ৰধান ক্রিয়া) বোলে।

Principal Verb (মুখ্য ক্রিয়া) ৰ প্ৰধানকৈ তিনিটা ৰূপ (form)
আছে। যেনেঃ

1. Present form,
2. Past form,
3. Past Participle form

তলত সাধাৰণতে ব্যৱহাৰ হোৱা কিছুমান Principal Verb ৰ অকল
Present আৰু Past form দেখুওৱা হ'ল। আগলৈ Past Participle
form জানিব পাৰিব।

List of Verbs

Present form	Past form
Ask (সোধা)	asked
Break (ভঙ্গ)	broke
Beg (ভিক্ষা কৰা)	begged
Bend (ভাঁজ কৰা)	bent
Bring (অনা)	brought
Buy (কিনা)	bought
Build (সজোৱা)	built
Begin (আৰম্ভ কৰা)	began
Call (মতা)	called
Come (অহা)	came
Choose (পছন্দ কৰা)	chose
Do (কৰা)	did
Drink (পি খোৱা)	drank
Eat (খোৱা)	ate
End (সমাপ্ত কৰা)	ended
Fine (জৰিমনা কৰা)	fined
Fight (যুদ্ধ কৰা)	fought
Feed (খুওৱা)	fed
Fly (উৱা)	flew
Find (বিচৰা)	found
Fear (ভয় কৰা)	feared

Fill (পৰিপূৰ্ণ কৰা)	filled
Get (পোৱা)	got
Give (দিয়া)	gave
Gain (লাভ কৰা)	gained
Go (যোৱা)	went
Grow (ডাঙৰ হোৱা)	grew
Have (আছে)	had
Hear (শুনা)	heard
Hide (লুকাই থকা)	hid
Hurt (আঘাত কৰা)	hurt
Kill (বধ কৰা)	killed
Kiss (চুমা খোৱা)	kissed
Learn (শিকা)	learnt
Lie (মিছ কোৱা)	lied
Make (তৈয়াৰ কৰা)	made
Need (দৰকাৰ)	needed
Read (পড়া)	read
Run (দৌৱা)	ran
Say (কোৱা)	said
See (দেখা)	saw
Sell (বিক্ৰী কৰা)	sold
Sleep (শোৱা)	slept
Sing (গান গোৱা)	sang
Speak (কথা কোৱা)	spoke
Stand (থিয় দিয়া)	stood
Swim (সাঁতোৰা)	swam
Take (লোৱা)	took
Tell (কোৱা)	told
Teach (শিকোৱা)	taught
Think (চিন্তা কৰা)	thought
Write (লিখা)	wrote

Translation

তেওঁ আপেল খায়— He eats apple.

মই কিতাপ পড়ো— I read book.

ৰমেনা এজনী ছোৱালী— Ramena is a girl.
 সিহঁতে বল নেখেলে— They do not play ball.
 তুমি গৈছিলা— You went.
 মারিয়ামে ভাল গান গায়— Mariam sings good song.
 আকাশত তৰা আছে— There are stars in the sky.
 কুকুৰটো ভুকি আছে— The dog is barking.
 হৰিয়ে পথাৰত দৌৰি আছে— Hari is running in the field.
 হে ভগবান ! আমাক বক্ষা কৰা — O God! save us.

EXERCISE

1. Present আৰু Past Form অনুসৰি ইংৰাজীত Auxiliary Verb কেইটাৰ তালিকা প্রস্তুত কৰা।

2. তলত দিয়া Verb সমূহৰ পৰা Auxiliary Verb বোৰ বাছি উলিওৱাঃ

Shine, tell, is, go, bring, am, show, see, was, write, read, are, close, cook, beg, were, build, bind, begin, be.

3. খালী স্থানত উপযুক্ত Verb বহুবাই বাক্যবোৰ সম্পূৰ্ণ কৰা :

(a) They ..... there.

(b) Ram and Sham ..... good friends.

(c) What ..... you doing?

(d) Manisha ..... reading the Ramayana.

(e) You ..... a good student.

(f) We ..... drinking tea.

3. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

(ক) সি অংক কৰে।

(খ) সিহঁতে ছবি আঁকে।

(গ) জমিলাই কাপোৰ বয়।

(ঘ) কমলে ভালদৰে লিখা-পড়া কৰে।

(ঙ) সি এজনী ছোৱালী।

(চ) কলমখন তোমাৰ।

(ছ) সিহঁতে ভালকৈ বল খেলে। **০ ০ ০**

Chapter -11

TENSE

(কাল / ক্রিয়াৰ সময়)

আগতে শিকি আহিছা যে যি পদে কোনো কাম কৰা বা হোৱা বুজায় তাকে Verb বোলে। আকো Verb যে যি সময়ত কাম এটা কৰা বা হোৱা বুজায় সেই সময়কে Tense বোলে। অর্থাৎ Verb (ক্রিয়া) বৰ সময়কে Tense (কাল) বুলি কোৱা হয়। Tense প্ৰধানত তিনিটা, যথা :

1. Present Tense (বৰ্তমান কাল)
2. Past Tense (অতীত কাল)
3. Future Tense (ভৱিষ্যত কাল)

তলত এইবোৰ বিষয়ে চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা হ'ল।

1. Present Tense (বৰ্তমান কাল)

কোনো এটা কাম বৰ্তমান সময়ত কৰা বা হোৱা বুজালে Verb (ক্রিয়া) ৰ Present Tense হয়। যেনে :

We eat rice (আমি ভাত খাওঁ।)

She plays hockey. (তাই হকি খেলে।)

They read the Mahabharata. (সিহতে মহাভাৰত পড়ে।)

Present Tense ৰ বাক্য এটিত প্ৰথমে Subject (কৰ্তা), দ্বিতীয়তে Verb (ক্রিয়া) আৰু তৃতীয়তে Object (কৰ্ম) থাকে। Verb টি সদায় Present form ত হয়।

Formation : Subject + Main Verb (Present Form) + Object (extension).

টোকা ১ : বাক্যত যিয়ে কোনো কাম কৰে সেয়াই Subject (কৰ্তা)। ওপৰৰ ১ নং বাক্যত 'We' য়ে 'ভাত' খোৱা কাম কৰিছে সেয়েই বাক্যটোৱ Subject। এনেদৰে দ্বিতীয় বাক্যটিত 'She' আৰু তৃতীয় বাক্যটিত 'They' Subject.

টোকা ২ : বাক্যত কৰ্তাইয়ি কাম কৰে সেয়াই Object (কৰ্ম)। Object সদায় Noun বা Pronoun হয়। ওপৰৰ প্ৰথম বাক্যটিত 'rice' হৈছে

Object। সেইদৰে দ্বিতীয় বাক্যটিত 'hockey' আৰু তৃতীয় বাক্যটিত 'Mahabharata' হ'ল Object।

তলত person আৰু number অনুসৰি Present Tense ত 'Eat' verb ৰ Conjugation (ধাতু রূপ) দেখুওৱা হ'ল :

Persons Singular   Plural

1st Prsn I eat rice.   We eat rice.

2nd Prsn You eat rice.   You eat rice.

3rd Prsn He eats rice.   They eat rice.

টোকা : Present Indefinite Tense ৰ বাক্যৰ Subject 3rd Person Singular Number হ'লে Main Verb ৰ লগত 's' বা 'es' যোগ হয়।

Translation

কৰিষ্যাই কবিতা লিখে— Karishma writes poem.

সিহতে উপন্যাস পড়ে— They read novel.

আমি খোজকাড়ো— We walk.

সি বাতৰি কাকত পড়ে— He reads newspaper.

চৰাইআকাশত উৰে— The bird flies in the sky.

2. Past Tense (অতীত কাল)

কোনো এটা কাম অতীত সময়ত কৰা বা হোৱা বুজালে Verb (ক্রিয়া) ৰ Past Tense হয়। যেনে :

We ate rice (আমি ভাত খাইছিলো।)

She played hockey. (তাই হকি খেলিছিল।)

We learned Assamese. (আমি অসমীয়া শিকিছিলো।)

Past Tense ৰ বাক্য এটিত প্ৰথমে Subject (কৰ্তা), দ্বিতীয়তে Verb (ক্রিয়া) আৰু তৃতীয়তে Object (কৰ্ম) থাকে। Verb টি সদায় Past form ত হয়।

Formation : Subject + Main Verb (Past Form) + Object.

তলত person আৰু number অনুসৰি Past Tense ত 'Eat' verb ৰ Conjugation (ধাতু রূপ) দেখুওৱা হ'ল :

Persons Singular   Plural

1st Prsn I ate rice.   We ate rice.

CLASS-VI

Chapter -1

ARTICLES : A, AN, THE

ইংরাজী ভাষাত কোনো বস্তু বা প্রাণীক নির্দিষ্টভাবে বুজাবলে কেইটামান word আছে। এই word কেইটা হ'ল — A, An আৰু The। ইংৰাজীত এইবোৰক 'Articles' বুলি কোৱা হয়। বাক্যত এইবোৰ ব্যৱহাৰ কৰাৰ কিছুমান নীতি-নিয়ম আছে। তলত নিয়মবোৰ আলোচনা কৰা হ'ল।

1. A আৰু AN -ৰ ব্যৱহাৰ

A আৰু An কোনো অনিদিষ্ট প্রাণী, বস্তু বা কোনো এক জাতিক বুজাবলে এক বচনত থকা Noun বা Adjective ৰ আগত বহে।

সাধাৰণতে যিবোৰ word ৰ প্রথম আখৰ Consonant সেইবোৰ word ৰ আগত 'A' article বহে। যেনেং :

a pencil, a table, a pen, a box, a stick, a man, a jug etc.

ওপৰৰ উদাহৰণৰোৰ pencil, table, box, stick, man, jug আদি word ৰোৰ প্রথম letter ৰোৰ consonant সেয়ে এইবোৰ আগত 'A' article বহিছে।

আনহাতে যিবোৰ word অৰ প্রথম আখৰ vowel বা vowel ৰ দৰে উচ্চাৰণ হয় সেইবোৰ word অৰ আগত 'An' বহে। যেনেং :

An ant, An ox, An elephant, An egg, An umbrella, ইত্যাদি।

ওপৰৰ ant, ox, elephant, egg, umbrella আদি word ৰোৰ প্রথম আখৰ vowel। সেয়ে এইবোৰ আগত 'an' article ব্যৱহাৰ হৈছে।

অৱশ্যে ইংৰাজী ভাষাত এনে কিছুমান word আছে যিবোৰ consonant ৰ দ্বাৰা আৰম্ভ হয় যদিও তাৰ আগত 'A' নবহি 'An' বহে। তেনে শব্দবোৰ হ'লঃ

An hour.

An M.Sc.

An honest man,

An honourable man ইত্যাদি।

ওপৰৰ hour, honest, M.A. আদি শব্দবোৰ consonant ৰ দ্বাৰা আৰম্ভ হোৱা সত্ত্বেও এইবোৰ আগত 'An' বহিছে, কিন্তু এইবোৰ উচ্চাৰণ কৰোতে আগত vowel ৰ ধৰণ আহে আৰু কিছুমান উচ্চাৰণত প্রথম consonant ৰ উচ্চাৰণ উহ্য আছে।

এনেদৰে vowel ৰ দ্বাৰা আৰম্ভ হোৱা এনে কিছুমান শব্দ আছে যিবোৰ আগত 'An' নবহি 'A' article বহে। তেনে শব্দ কেইটামান হ'লঃ

A European, A one eyed man,

A useful thing, A University,

A one rupee coin, A Unicorn ইত্যাদি।

টোকাঃ সাধাৰণতে 'O' ৰ উচ্চাৰণ 'ওৱা'ৰ দৰে হ'লৈ আৰু 'U' ৰ উচ্চাৰণ 'আ'ৰ দৰে নহৈ ইউ'ৰ দৰে হ'লৈ তাৰ আগত 'An' নবহি 'A' বহে।

2. The -ৰ ব্যৱহাৰ

সাধাৰণতে তলত দিয়া স্থানত 'The' Article বহে। যেনেং :

1. কোনো নির্দিষ্ট প্রাণী বা বস্তুক বুজাবলে দুয়োবচনতে Noun ৰ আগত 'The' ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনেং :

The Post Office. ডাকঘৰটো। The man. মানুহজন।

The box. বাকচটো। The boy. লৰাজন।

The tree. গছটো। The pen. কলমটো ইত্যাদি।

ওপৰৰ Post Office, man, box, boy, tree, এইবোৰ আগত 'The' বহুৱাই কোনো নির্দিষ্ট Post Office, man, box, boy, tree ক বুজোৱা হৈছে।

2. কোনো প্রাণীৰ গোটেই জাতিটোক বুজাবলে একবচন Noun ৰ আগত 'The' ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনেং :

The dog is a faithful animal. (কুকুৰ বিশ্বাসী জন্তু।)

The cow is a four -footed animal. (গৰক চাৰিটোকীয়া জন্তু।)

The elephant is a strong animal. (হাতী শক্তিশালী জন্তু।)

The crow is black. (কাউৰী ক'লা।) ইত্যাদি।

ওপৰৰ dog, cow, elephant, crow আদি একবচনত থকা শব্দৰ আগত 'The' বহুৱাই গোটেই জাতিটোকে বুজোৱা হৈছে।

3. কোনো জাতি বা সম্প্রদায় বুজাবলে 'The' ব্যৱহাৰ হয়। যেনেং :

The French (ফৰাচী জাতি।), The English (ইংৰাজ জাতি।)

The Hindus (হিন্দুজাতি।), The Assamese (অসমীয়া জাতি।)

4. নদী, সাগৰ, মহাসাগৰ আদিৰ নামৰ আগত 'The' বহে। যেনেং :

The Brahmaputra (ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদী।)

The Arabian Sea (আৰব সাগৰ।)

The Pacific Ocean (প্ৰশান্ত মহাসাগৰ।)

5. কোনো পৰ্বত শ্ৰেণীৰ নামৰ আগত 'The' বহে। যেনেঃ

The Alps (আল্পস পৰ্বত।) The Himalayas (হিমালয় পৰ্বত।)

টোকা ৬ঃ এটা মাত্ৰ পৰ্বতৰ নামৰ আগত 'The' নবহে। বহুতো পৰ্বত লগলাগি এটা নাম ('পৰ্বতশ্ৰেণী') হ'লে তাৰ আগতহে 'The' বহে।

6. পৰিত্ৰ কিতাপ, ধৰ্ম গ্ৰন্থ আদিৰ নামৰ আগত 'The' বহে। যেনেঃ

The Quran (কোৰাণ।) The Kirtan Gosha (কীৰ্তন ঘোষা।)

The Turah (তুৰা।) The Bible (বাহিবেল।) ইত্যাদি।

7. গ্ৰহ, নক্ষত্ৰ, উপগ্ৰহ আদিৰ নামৰ আগত 'The' বহে। যেনেঃ

The Jupiter (বৃহস্পতি।) The Sun (সূৰ্য।)

The Earth (পৃথিবী।) The Moon (চন্দ্ৰ।) ইত্যাদি।

টোকা ১ঃ সাধাৰণতে মানুহৰ নাম, দেশৰ নাম, ভাষাৰ নাম, কোনো পদাৰ্থৰ নাম বা কোনো গুণৰ নামৰ আগত 'The' নবহে। যেনেঃ

Nayan Sikder (কিন্তু The Nayan Sikder নহয়।)

India (কিন্তু The India নহয়), Assamese (কিন্তু The Assamese নহয়), Gold (কিন্তু The Gold নহয়), Kindness (কিন্তু The kindness নহয়।)

টোকা ২ঃ মানৰ জাতিক বুজাবলৈ কেতিয়াও 'The man' ব্যৱহাৰ কৰা নহয়। মাত্ৰ 'man' হে ব্যৱহাৰ হয়। যেনেঃ 'Man is mortal' মানুহ মৰণশীল। ইয়াত 'Man' শব্দটোৱে গোটেই মানৰ জাতিকে বুজাইছে।

টোকা ৩ঃ মানুহৰ নামৰ আগত কোনো Article নবহে যদিও কোনো এজন ব্যক্তিক আন কোনো এজন ব্যক্তিৰ লগত তুলনা কৰিলে যি ব্যক্তিৰ লগত তুলনা কৰা হয় সেই ব্যক্তিজনৰ নামৰ আগত 'The' বহে। যেনেঃ

Kalidas is the Shakespeare of India.

উক্ত বাক্যটোত কালিদাসক শ্ৰেক্ষণীয়ৰ লগত তুলনা কৰা হৈছে। সেয়ে শ্ৰেক্ষণীয়ৰ নামৰ আগত 'The' ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে।

টোকা ৪ঃ সাধাৰণতে কোনো পদাৰ্থৰ নামৰ আগত 'The' নবহে যদিও কোনো পদাৰ্থক নিৰ্দিষ্টকে বুজালৈ বা নিৰ্দিষ্ট পৰিমাণ বুজালৈ তাৰ আগত 'The' বহে। যেনেঃ

The gold of this ring is not pure.

টোকা ৫ঃ সাধাৰণতে ভাষাৰ নামৰ আগত 'The' নবহে, কিন্তু ভাষাৰ নামৰ পিছত 'language' শব্দটো উল্লেখ থাকিলে 'The' বহে। যেনেঃ

The English Language is a popular language.

টোকা ৬ঃ 'ঈশ্বৰ' বুজোৱা শব্দৰ আগত কোনো Article নবহে।

God (কিন্তু The God নহয়।)

Allah (কিন্তু The Allah নহয়।)

8. কোনো সংস্থা বা দেশৰ সংক্ষিপ্ত নামৰ আগত 'The' বহে। যেনেঃ The U.S.A, The U.S.S.R, The U.K. ইত্যাদি।

Translation

তোমাৰ এখন ছাতি আছে — You have an umbrella.

তাই এটা আপেল খাই আছে — She is eating an apple.

লালকিঙ্গো দিল্লীত — 'The Red Fort' is in Delhi.

মানুহজন বলী — The man is strong.

এইটো এটা কণী — It is an egg.

মই 'অসম ট্ৰিভিউন' পড়ো — I read 'The Assam Tribune'.

মোৰ এডাল পেঁধিল আছে — I have a pencil.

তাৰিখ খুড়া এজন সাধু লোক — Her uncle is an honest man.

EXERCISE

1. Article বুলিলে কি বুজা ? Article কেইটা আৰু কি কি ?

2. A, আৰু An ব ব্যৱহাৰ আলোচনা কৰা। A, আৰু An ক'ত ক'ত ব্যৱহাৰ নহয়। উদাহৰণ দিয়া।

3. The ব ব্যৱহাৰ আলোচনা কৰা। ক'ত ক'ত 'The' ব্যৱহাৰ নহয় ?

4. তলত দিয়া বাক্যবোৰ খালী ঠাইবোৰত উপযুক্ত article বহুওৱা।

(i) Honesty is --- best policy.

(ii) Namita is --- good girl.

(iii) --- Sun rises in the east.

(iv) Rabin lives in --- city.

(v) There is --- temple in our town.

(vi) We must help ---needy.

(vii) It is --- ox.

2. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

(ক) এইখন এশ টকাৰ নোট।

(খ) বাজেশৰ এখন গাড়ী আছে।

(গ) কাউৰী বৰ ধূৰ্ত চৰাই।

(ঘ) হিমানী এজনী বি. এ.।

(ঙ) হাতী বৰ শক্তিশালী জন্ত। **০ ০ ০**

Chapter -2

NUMBER (বচন)

তলত দিয়া বাক্য দুটার আঁচটনা শব্দ দুটা মন করা :

1. I have a book.

2. Ram has many books.

ওপৰৰ ১ নং বাক্যত 'মোৰ এখন কিতাপ আছে', আনহাতে ২ নং বাক্যত 'বামৰ বহুত কিতাপ আছে' — এই অৰ্থ প্ৰকাশ কৰিছে। শব্দ দুটার বৰ্ণ লক্ষ্য কৰিলে আমি দেখা পাৰ্ণ যে প্ৰথম বাক্যটিত 'book' আৰু দ্বিতীয় বাক্যটিত 'book' শব্দটিৰ লগত 's' যোগ হৈ কিতাপৰ এটাতকৈ অধিক সংখ্যাক সূচাইছে।

এতেকে শব্দ (word) ৰ যি কৰণ বা গঠনৰ দ্বাৰা বস্তু বা প্ৰাণীৰ সংখ্যা বুজোৱা হয়, তাকে Number (বচন) বোলে। ইংৰাজীত বচন (Number) দুটা। যেনে :

1. Singular Number (এক বচন) আৰু

2. Plural Number (বহু বচন)

তলত এইবোৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হ'ল।

1. Singular Number (এক বচন)

Noun বা pronoun ৰ যি কৰণ বা গঠনৰ দ্বাৰা এটা মাথো বস্তু বা প্ৰাণীক বুজায় তাক Singular Number (এক বচন)ত থকা বুলি কোৱা হয়। যেনে :

She has a book. (তাইৰ এখন কিতাপ আছে।)

There is a tree. (তাত এটা গছ আছে।)

We have a car. (আমাৰ এটা গাড়ী আছে।)

ওপৰৰ 'book', 'tree', 'car' আদি word কেইটাই এটা মাথো প্ৰাণী বা বস্তুক বুজাইছে। সেইবাবে এই Noun ৰোৱা একবচনত আছে।

2. Plural Number (বহু বচন)

Noun বা pronoun ৰ যি কৰণ বা গঠনে এটাতকৈ অধিক প্ৰাণী বা বস্তুক

বুজায় তাক Plural Number (বহু বচন)ত থকা বুলি কোৱা হয়। যেনে :

The apples are ripe. (আপেলৰোৰ পকা।)

We have four cars. (আমাৰ চাৰিখন গাড়ী আছে।)

ওপৰৰ বাক্যৰোৰত 'apples', 'cars' আদি word ৰোৱা এটাতকৈ বেছিবস্তুক বুজাইছে। সেয়ে সেইবোৰ বহু বচনত আছে।

একবচনত থকা noun বা pronoun ৰোৱা বহু বচনলৈ ৰূপান্তৰ কৰাৰ কিছুমান নীতি-নিয়ম আছে। তলত এইবোৰ আলোচনা কৰা হ'ল।

1. কিছুমান noun ৰ শেষত মাত্ৰ 's' যোগ কৰি একবচনৰ পৰা বহু বচন কৰা হয়। যেনে :

Singular (এক বচন)   **Plural (বহু বচন)**

book (কিতাপ)

books

brother (ভাই)

brothers

bird (চৰাই)

birds

bell (ঘণ্টা)

bells

cat (মেৰুৰী)

cats

cow (গাই গুৰু)

cows

crow (কাউৰী)

crows

chair (চকী)

chairs

clock (ঘড়ী)

clocks

dog (কুকুৰ)

dogs

door (দুৰাৰ)

doors

egg (কলী)

eggs

fan (বিছুৰী)

fans

flower (ফুল)

flowers

girl (ছেৱালী)

girls

hen (মাইকী কুকুৰা)

hens

hat (টুপী)

hats

horse (ঘোঁৰা)

horses

pen (কলম)

pens

pupil (ছাত্ৰ)

pupils

lion (সিংহ)

lions

net (জাল)

nets

teacher (শিক্ষক)

teachers

tree (গছ)

trees

table (মেজ)

tables

tiger (বাঘ)

tigers

rat (এন্দুৰ)

rats

2. যিবোৰ ইংৰাজী noun ৰ শেষত 's', 'x', 'ss', 'sh', 'ch', 'o', আদি

আখর থাকে সেইবোৰ noun একবচনৰ পৰা বহুবচনলৈ ৰূপান্তৰ কৰিবলৈ noun ৰ শেষত 'es' যোগ কৰিব লাগে। যেনেং :

Singular (একবচন)	Plural (বহুবচন)
bench (বেঁধ)	benches
box (বাকচ)	boxes
class (শ্ৰেণী)	classes
dish (কাঁহী)	dishes
fox (শিয়াল)	foxes
fish (মাছ)	fishes
glass (কাচৰ গিলাচ)	glasses
mango (আম)	mangoes
hero (বীৰ)	heroes ইত্যাদি।

3. যিবোৰ ইংৰাজী একবচন বুজোৱা noun ৰ শেষত 'y' আখৰ থাকে আৰু 'y'ৰ আগত consonant থাকে, সেইবোৰ noun অক বহুবচন কৰিবলৈ 'y' আখৰটো উঠাই দি তাৰ ঠাইত 'i' আৰু শেষত 'es' যোগ কৰিব লাগে। যেনেং :

Singular (একবচন)	Plural (বহুবচন)
city (নগৰ)	cities
lady (মহিলা)	ladies
army (সেন্যাল)	armies
baby (কেঁচুৱা)	babies ইত্যাদি।

কিন্তু 'y'ৰ আগত vowel থাকিলে কেৱল 's' যোগ কৰি plural কৰা হয়, যেনেং :

Singular (একবচন)	Plural (বহুবচন)
toy (পুতলা)	toys
boy (লৰা)	boys
ray (পোহৰৰ রশ্মি)	rays
day (দিন)	days ইত্যাদি।

4. যিবোৰ ইংৰাজী word ৰ শেষত 'f' নাইবা 'fe' আখৰ থাকে সেইবোৰ word একবচনৰ পৰা বহুবচন কৰিবলৈ শেষৰ 'f' নাইবা 'fe' উঠাই দি তাৰ ঠাইত 'v' আৰু শেষত 'es' যোগ দিব লাগে। যেনেং :

Singular (একবচন)	Plural (বহুবচন)
loaf (কুটি)	loaves
life (জীৱন)	lives
leaf (পাত)	leaves
wife (হৈলীয়েক)	wives
thief (চোৰ)	thieves ইত্যাদি।

5. কিন্তু মাজত থকা Vowel' ৰ পৰিৱৰ্তন কৰি 'singular

ৰ পৰা 'Plural' কৰা হয়। যেনেং :

Singular (একবচন)

tooth (দাঁত)
foot (ভৱি)
goose (ৰাজহাঁহ)
louse (ওকণি)
man (মানুহ)

mouse (নিগনী)
woman (তিৰোতা)
6. ইংৰাজীত এনে কিন্তু মান noun আছে যিবোৰ plural ৰূপ সম্পূর্ণ

বেলেগ হয়। যেনেং :

Singular (একবচন)

child (কেচুৱা)
ox (শাড় গৰু)

7. কিন্তু মান plural ৰ মাজত কোনো পাৰ্থক্য নাই। একেটা বাপেই singular আৰু plural - দুয়ো বৰপতে ব্যৱহাৰ হয়। যেনেং :

Singular (একবচন)

deer (হৰিণ)
dozen (ডজন)
pice (পইচা)
sheep (ভেড়া)

8. ইংৰাজীত এনে কিন্তু মান noun আছে যিবোৰ সদায় এক বচনত ব্যৱহাৰ হয়। যেনেং :

Poetry, Furniture, Scenery etc.

9. ইংৰাজীত এনে কিন্তু মান plural ত ব্যৱহাৰ হয়। যেনেং :

Vegetables, Riches, Scissors, Alms, Trousers, Cattle, people etc.

10. ইংৰাজীত এনে কিন্তু মান noun আছে যিবোৰ plural যদিও একবচনত ব্যৱহাৰ হয়। যেনেং :

Mathematics, Physics, News, Politics, etc.

11. ইংৰাজী pronoun অৱো singular আৰু plural ৰূপ আছে। যেনেং :

Singular (একবচন)

I (মই)
me (মোক)
my (মোৰ)
you (তুমি, তই, আপুনি)

Plural (বহুবচন)

we (আমি)
us (আমাক)
our (আমাৰ)
you (তোমালোক, তহ্বত, আপোনালোক)

your (তোমাৰ, আপোনাৰ)	your (তোমালোকৰ, আপোনালোকৰ)
she (তাই)	they (তাইহাঁত)
her (তাইৰ)	their (তাইহাঁতৰ)
he (তেওঁ)	they (সিহাঁত)
his (তাৰ, তেওঁৰ)	their (সিহাঁতৰ,
him (তাক, তেওঁক)	them (সিহাঁতক)
it (এইটো)	they (এইবোৰ
this (এইটো)	these (এইবোৰ)
that (সোটো)	those (সোৰোৰ)

12. Compound Noun ৰ মূল শব্দৰ লগত 's' যোগ কৰি plural কৰা হয়। যেনেঁ :

Father-in-law	Fathers-in-law
Mother-in-law	Mothers-in-law
Brother-in law	Brothers-in-law
Grand-father	Grand Fathers. ইত্যাদি।

Translation

তোমাৰ বহুত কিতাপ আছে— You have many books.

কিতাপবোৰ বাকচবোৰৰ ভিতৰত আছে— The books are in the boxes.

গচজোপাত বহুত আপেল আছে— There are many apples in the tree.

ভদ্ৰ মহিলাসকল আহিছিল— The ladies came.

আমাৰ গাওঁত চাৰিখন বিদ্যালয় আছে— There are four schools in our village.

তোমাৰ মূৰত বহুত ওকণি আছে— There are many lice on your head.

গৰু পোৱালিবোৰে ঘাঁঁ খাই আছে— The calves are grazing.

ঘাঁড় গৰুবোৰে পথাৰত দৌৰি আছে— The oxen are running in the field.

তিৰোতাসকল বৰ পৰিশ্ৰমী— The women are very industrious.

তাত বহুত কটাৰী আছে— There are many knives.

কোঠাটোত পাঁচখন থিড়িকী আছে— 'There are five windows in the room.

আমাৰ দেশত বহুত চহৰ আছে— There are many cities in our country.

চোৰবোৰক পুলিচে ধৰিব — The police will catch the thieves.

গণিতটান বিষয়— The Mathematics is a difficult subject.

শিলংৰ প্ৰাকৃতিক দৃশ্য মনোমোহা — The natural scenery of Shillong is very charming.

তোমাৰ স্কুলত বহুত ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আছে— There are many students in your school.

আবাছেফটোৰেৰ অংকন কৰিছিল— Abbas drew the photos.

কুলি চৰাই বহাগ মাহত ওলায়— The cuckoo appears in Bohag.

ভাৰতত বহুত চিৰিয়াখানা আছে— There are many zoos in India.

নেপোলিয়ন এজন বীৰ আছিল — Napoleon was a hero.

EXERCISE

- ইংৰাজীত Number কেইটা আৰু কি কি ?
- তলত দিয়া শব্দবোৰৰ number পৰিবৰ্তন কৰা।
Cousin, Tree, Hat, Men, Monkey, Cow, Lamps, Soldiers, Buffalo, Mice, lice, Deer, Uncles, Tomato, Mistress, Table, Cap, Fox, Aunt, Friends, Loaves, Tiger, Zebra, Deer, Bear, Scissors.
- ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰাঃ
(ক) মোৰ বহুত কলম আছে। (খ) তেওঁ এজন ভাল ল'ৰা।
(গ) তাইৰ দুটা পুতলা আছে। (ঘ) সৌৰোৰ গাড়ী।
(ঙ) ল'ৰাবিলাকে সাঁতুৰি আছে। (চ) ল'ৰা-ছেৱালীবোৰে দৌৰি আছে।

০ ০ ০

Chapter -3

CASE (কারক)

বাক্য এটির ভিতৰত থকা verb ব লগত অইন কোনো পদৰ বা এটা পদৰ লগত আন এটা পদৰ সম্পর্ক দেখুৱাকে **Case (কারক)** বোলে। ইংৰাজীত Case ঘাইকে তিনিবিধ। সেইবোৰ হ'লঃ 1. Nominative Case (কৰ্তা কারক), 2. Objective Case (কৰ্ম কারক) আৰু 3. Possessive Case (সম্পত্তি কারক)।
তলত এইবোৰ বিষয়ে সংক্ষেপে আলোচনা কৰা হ'ল।

1. NOMINATIVE CASE (কৰ্তা কারক)

তলত দিয়া বাক্যবোৰ মন কৰাঃ

1. The boys play. (ল'ৰাবোৰে খেলে।)
2. Rajen reads. (ৰাজেনে পড়ে।)
3. They are in the garden. (সিহঁত বাগিছাত।)
4. The kite flies in the sky. (চিলা আকাশত উৰে।)

ওপৰৰ বাক্যবোৰত play, read, are আৰু flies 'verb' ব কাম যথাক্রমে The boys, Rajen, They, The kite আদিয়ে সমাধা কৰিছে। গতিকে এই পদবোৰ Nominative Case (কৰ্তাকারক) হৈছে।

এনেদৰে Sentence ত Verb ব কাম যি পদে সমাধা কৰে তাক Nominative Case (কৰ্তা কারক) বোলে।

2. OBJECTIVE CASE (কৰ্ম কারক)

তলত দিয়া বাক্যবোৰ মন কৰাঃ

1. Fahad killed a snake. (ফাহাদে এটা সাপ মাৰিছিল।)
2. They made him Captain. (সিহঁতে তেওঁকনায়ক পাতিছিল।)
3. We drank tea. (আমি চাহ খাইছিলোঁ।)
4. He gave me a pen. (তেওঁ মোক এডাল কলম দিছিল।)

ওপৰৰ বাক্যবোৰত killed, made, drank, আৰু gave 'verb' ব কাম যথাক্রমে snake, captain, tea, me আদিৰ ওপৰত সমাধা হৈছে। গতিকে এহোৰ Nominative Case (কৰ্তাকারক) হৈছে।

এনেদৰে Sentence ত Verb ব কাম যাৰ ওপৰত সম্পৱ হয়, তাক Objective Case (কৰ্ম কারক) বোলে।

ওপৰৰ 4 নং উদাহৰণটো লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে বাক্যটোত দুটা - object আছেঃ me আৰু pen। এইদৰে দুটা object থকা ক্রিয়াৰ এটাক **Direct Object** (মুখ্য কৰ্ম) আৰু আনটোক **Indirect Object** (গৌণ কৰ্ম) বোলে। ওপৰৰ বাক্যটোত 'pen' direct object আৰু 'me' indirect object। সাধাৰণতে অপাণীবাচক object টো direct object হয়। আনহাতে প্রাণীবাচক object টো indirect object হয়।

এতিয়া তলত দিয়া বাক্যবোৰ মন কৰাঃ

Ram ran a race. (ৰামে এটা দৌৰ দৌৰিছিল।)

She laughed a laugh. (তাই এটা হাঁহি হাঁহিছিল।)

He dreamt a dream. (তেওঁ এটা সপোন দেখিছিল।)

ওপৰৰ বাক্যবোৰত থকা race, laugh, dream আদি object বোৰ যথাক্রমে ran, laughed, dreamt আদি verb ব সৈতে একেঅৰ্থৰ। এনেদৰে একেঅৰ্থৰ object ক **Cognate Object** (সম্বান্ধজৰ্ম) বোলে।

3. POSSESSIVE CASE (সম্পত্তি কারক)

তলত দিয়া বাক্যবোৰ মন কৰাঃ

1. That is your pen. (সৌটো তোমাৰ কলম।)
2. It is his car. (এইটো তেওঁৰ গাড়ী।)
3. This is Sita's book. (এইটো সীতাৰ কিতাপ।)
4. This is the boys' club. (এইটো ল'ৰাসকলৰ ক্লাব।)

ওপৰৰ বাক্যবোৰত your, his, Sita's, আৰু boys' আদি পদবোৰে যথাক্রমে pen, car, book, club আদি পদ (Noun or Pronoun) বোৰৰ লগত সম্পত্তি দেখুৱাইছে। এনেদৰে সম্পত্তি বুজোৱা পদবোৰক Possessive Case (সম্পত্তি কারক) বোলে।

টোকাঃ সাধাৰণত Noun লগত 's' (Apostrophe 's') যোগ কৰি Possessive Case কৰা হয়। যদি Noun ব শেষৰ আখবটো 's' হয়, তেওঁ 's' ব শেষত অকল apostrophe ('') যোগ কৰা হয়। উদাহৰণঃ

1. This is David's book. (এইটো ডেভিদৰ কিতাপ।)
2. That is girls' school. (সৌটো ছেৱালীসকলৰ বিদ্যালয়।)

তলত দিয়া বাক্যবোৰ মন কৰাঃ

1. Ram, came here. (ৰাম, ইয়ালৈ আহা।)
2. Hello sister, listen to me. (হেৱা ভনী, মোৰ কথা শুনা।)
3. Oh brother, help me. (হেভাই, মোক সহায় কৰা।)

ওপৰৰ বাক্যবোৰত Ram, sister, brother আদি noun ক সম্বোধন কৰা বুজাইছে। এনেদৰে সম্বোধন কৰা বুজালে তাক **Vocative Case** (সম্বোধন কারক) বোলে।

Translation

আপুনি কিতাপ পড়ে— You read books.
সিহ্তে কাম নকরে— They do not work.
চিকাৰীয়ে বাঘ মাৰে— The hunter kills the tiger.
জাহাজটো কলকাতালৈ যাব— The ship will sail to Kolkata.
সৌটো তোমাৰ বাগিছা— That is your garden.
হেল'ৰা, তোমাৰ নাম কি?— Oh boy, what is your name?.
কেঁচুৱাই কান্দে— The baby cries.
এইটো তাহিৰ বজা গাড়ী— This is her red car.
ল'ৰাটো বৰ দুষ্ট— The boy is very wicked.
সিহ্ত আটায়ে মোৰ বন্ধু— They are all my friends.
তোমালোক আহিবা— You will come.
এইটো বিনার চাইকেল— It is Rabina's bicycle.

EXERCISE

1. Case কাক কয় ? ই কেইটা আৰু কি কি ?
2. তলত দিয়া বাক্যবোৰ পৰা Nominative Case, Objective Case আৰু Possessive Case বোৰ বাছিউলিওৱা :

  1. The apples of the basket are fine.
  2. The boy is my friend's son.
  3. He is your brother.
  4. Oh God, help us.
  5. This is Tutul's school.
  6. Ramena is my aunt.
  7. We can speak English fluently.
  8. He gave me a glass of water.
  9. The name of the village is Kamalpur.
  10. I often go to Delhi.

2. Apostrophe ('s) বুলিলে কি বুজা ? Apostrophe ('s) কৰি
পঁচটামান বাক্য সাজা। **০ ০ ০**

Chapter -4

GENDER (লিঙ্গ)

পদৰ যি কৃপ বা গঠনৰ সহায়ত মতা, মাইকী বা মতা- মাইকী নোহোৱা
নিজীৰ পদাৰ্থ আদি চিনান্ত কৰিব পৰা যায়, তাকে **Gender** (লিঙ্গ) বোলে।

ইংৰাজী ভাষাত লিঙ্গ (Gender) চাৰি প্ৰকাৰ। যথা :

1. Masculine Gender. (পুঁলিঙ্গ)
2. Feminine Gender. (স্ত্ৰীলিঙ্গ)
3. Common Gender. (উভয় লিঙ্গ)
4. Neuter Gender. (কেৱিৰ লিঙ্গ)

তলত এইবোৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হ'ল।

1. Masculine Gender (পুঁলিঙ্গ)

যিৰোৰ Noun বা pronoun এ মতাক বুজায় সেইবোৰক Masculine Gender (পুঁলিঙ্গ) বোলে। যেনে :

brother (ভাই), boy (ল'ৰা), he (তেওঁ), husband (স্বামী),
father (পিতা), king (ৰজা), man (মানুহ), ox (ষাঢ় গৰু), son
(পুত্ৰ), uncle (খুড়া) ইত্যাদি।

2. Feminine Gender (স্ত্ৰীলিঙ্গ)

যিৰোৰ Noun বা pronoun এ মাইকীক বুজায় সেইবোৰক Feminine Gender (স্ত্ৰীলিঙ্গ) বোলে। যেনে :

mother (আই), sister (ভনী), queen (ৰাণী), girl (ছেৱালী)
aunt (খুৰী), daughter (ছেৱালী, কন্যা), she (তাই), cow (গাহিঙী),
lady (ভদ্ৰ মহিলা), woman (তিৰোতা) ইত্যাদি।

3. Common Gender (উভয় লিঙ্গ)

যিৰোৰ Noun বা pronoun এ মতা মাইকী দুৱোটাকে বুজায় তাকে Common Gender (উভয় লিঙ্গ) বোলে। যেনে :

Parents (পিতা-মাতা), baby (কেঁচুরা), child (শিশু), you (তুমি), they (সিইঁত), student (ছাত্র-ছাত্রী), we (আমি) ইত্যাদি।

4. Neuter Gender (ক্লীর লিঙ্গ)

যিবোৰ noun বা pronoun য়ে জীৱ নথকা (অচেতন) পদাৰ্থ বা বস্তুক বুজায় সেইবোৰক Neuter Gender (ক্লীর লিঙ্গ) বুলি কোৱা হয়। যেনেঁ book (কিতাপ), box (বাকচ), chair (চিয়াৰ), glass (গিলাচ), black-board (ব্ল্যাক-বোর্ড), pencil (পেঁচিল), pen (কলম), tree (গাছ), table (মেজ), radio (ৰেডিও), house (ঘৰ) ইত্যাদি।

তলত কিছুমান Noun বা Pronoun অৰ Masculine আৰু Feminine Gender বৰতালিকা দিয়া হ'ল।

Masculine

Bull (বলদ গৰু)

Cock (মতা কুকুৰা)

Dog (কুকুৰ)

God (দেৱতা)

Emperor (সম্রাট)

Father (পিতা)

Gentleman (ভদ্রলোক)

Horse (ঘোঁৰা)

Husband (স্বামী)

King (ৰজা)

Lad (ল'ৰা)

Lion (সিংহ)

Male (মতা)

Master (শিক্ষক)

Sir (মহাশয়)

Son (পুত্ৰ)

Prince (ৰাজপুত্ৰ)

Tiger (বাঘ)

Uncle (খুড়া)

Grand-father (আতা)

Male child (ল'ৰা সন্তুন)

Boy- friend (ল'ৰা বন্ধু)

Masculine Noun ক Feminine কৰাৰ কিছুমান নিয়ম আছে,

Feminine

cow (গাই গৰু)

hen (মাইকী কুকুৰা)

bitch (মাইকী কুকুৰ)

goddess (দেৱী)

empress (সম্রাজ্ঞী)

mother (মাতা)

lady (ভদ্র মহিলা)

mare (ঘোঁৰী)

wife (স্বেচ্ছী)

Queen (ৰাণী)

lass (ছেৱালী)

lioness (সিংহাণী)

female (মাইকী)

mistress (শিক্ষায়ত্রী)

madam (মহাশয়া)

daughter (কন্যা)

Princess (ৰাজ কুমাৰী)

tigress (বাঘিণী)

aunt (খুড়ী)

grand-mother (আৰু)

female child (ছেৱালী সন্তুন)

girl-friend (ছেৱালী বন্ধু)

যথাঁ :

(ক) কিছুমান Noun বৰ Masculine form বৰ লগত 'ess' নাইবা 'ss' যোগ কৰি Feminine কৰা হয়। যেনেঁ :

Masculine

Actor (অভিনেতা)

Emperor (সম্রাট)

God (দেৱতা)

Inspector (পৰিদৰ্শক)

Lion (সিংহ)

Master (শিক্ষক)

Priest (পুৰোহিত)

Prince (ৰাজপুত্ৰ)

Tiger (বাঘ)

(খ) কিছুমান Masculine Noun বৰ Word পৰিবৰ্তন কৰি Feminine কৰা হয়। যেনেঁ :

Masculine

bull (বলদ গৰু)

cock (মতা কুকুৰা)

dog (কুকুৰ)

husband (স্বামী)

horse (ঘোঁৰা)

father (পিতা)

King (ৰজা)

male (মতা)

gentleman (ভদ্রলোক)

lad (ল'ৰা)

son (পুত্ৰ)

Sir (মহাশয়)

uncle (খুড়া)

(গ) Masculine Noun টো যৌগিক হ'লে অকল Masculine বুজোৱা অংশটো সলনি কৰি Feminine কৰা হয়। যেনেঁ :

Masculine

Boy- friend (বন্ধু)

Grand-father (কৰ্ম-দেউতা)

Grand-son (নাতি)

Feminine

Actress (অভিনেত্ৰী)

empress (সম্রাজ্ঞী)

goddess (দেৱী)

Inspectress (পৰিদৰ্শিকা)

lioness (সিংহাণী)

mistress (শিক্ষায়ত্রী)

Priestess (পুৰোহিতিনী)

Princess (ৰাজকন্যা)

tigress (বাঘিণী)

(খ) কিছুমান Word পৰিবৰ্তন কৰি Feminine কৰা হয়। যেনেঁ :

Feminine

cow (গাই গৰু)

hen (মাইকী কুকুৰা)

bitch (মাইকী কুকুৰ)

wife (স্বেচ্ছী)

mare (ঘোঁৰী)

mother (মাতা)

Queen (ৰাণী)

female (মাইকী)

lady (ভদ্র মহিলা)

lass (ছেৱালী)

daughter (কন্যা)

madam (মহাশয়া)

aunt (খুড়ী)

LEARNERS' ENGLISH GRAMMAR & COMP. V, VI, VII / 62

He-ass (গাধ)	She-ass
He-goat (মতা-ছাগলী)	She-goat
Man-servant (চাকৰ)	Maid-servant
Milk-man (গোৱাল)	Milk-woman
Washer-man (ধোৱা)	Washer-woman

(ঘ) Pronoun ৰ Gender বেলেগ বেলেগ হয়। যেনে-

Masculine	Feminine	Neuter
He (তেওঁ)	She (তাই)	It (ই, এইটো)
Him (তেওঁক)	Her (তাইক)	It (ইয়াক)
His (তাৰ বা তেওঁৰ)	Her (তাইৰ)	Its (ইয়াৰ)

Translation

ৰবীন এজন খেলুৱৈ— Rabin is a player.

শিৰিনা এজনী ছাত্ৰী — Shirina is a student.

তোমাৰ ভাই এজন চিকিৎসক — Your brother is a doctor.

তোমাৰ দেউতাই আমাক ভাল পায় — Your father loves us.

মানুহজন সুখী — The man is happy.

হেমেন, তুমি কোন শ্ৰেণীত পঢ়া ?— Hamen, what class are you in?

মহিলাগৰাকী বৰ পৰিশ্ৰমী— The lady is very industrious.

তাই ইংৰাজী পঢ়িব পাৰে— She can read English.

ছাবিনা মোৰ বান্ধবী— Sabina is my girl-friend.

তাইৰ এডাল বজাপেঞ্চিল আছে।— She has a red pencil.

তিৰোতাজনী তালৈ গৈছে— The woman has gone there.

এইটো এটা ডাষ্টাৰ— This is a duster.

টেবিলখন নতুন— The table is new.

গাড়ীটো কংকনাৰ— The car is of Kankana.

কিতাপখন পঢ়িবলৈ আনন্দদায়ক— The book is interesting to read.

তোমাৰ এখন নতুন চোলা আছে— You have a new shirt.

কেঁচুৱাটোখেলি আছে— The baby is playing.

ছাত্ৰসকল শ্ৰেণীকোঠাত আছে— The students are in the classroom.

শিক্ষকসকলে আমাক মৰম কৰে— The teachers love us.

গছটো বৰ ডাঙৰ— The tree is very big.

EXERCISE

1. Gender কাক বোলে? Gender কেইটা আৰু কি কি?

2. তলত দিয়া শব্দৰোৱা Gender পৰিৰক্ষন কৰা।

King, Inspector, He, Him, Us, Brother, Son, Princess, Mistress, Tigress, Poet, Girl-friend, Husband, Queen, Hunter, Son, Mother, She-goat, Mare, Fox, Uncle, Queen, Her.

3. তলত দিয়া বাক্যৰোৱা পঢ়া আৰু বাক্যৰোৱত থকা Noun বোৰৰ Gender নিৰ্ণয় কৰা।

(a) He has a clock.

(b) The ant is running here and there.

(c) The police is in his duty.

(d) My sisiter is a teacher.

(e) The car is old.

(f) What is your father?

(g) They are pupils.

(h) The lady is our aunt.

(i) The lioness has a cub.

(j) The Queen is great.

(k) Rebina is a police inspectress.

(l) The vixen are in the den.

4. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

(ক) বাঘ বৰ হিস্ত্ৰ জন্তু।

(খ) গাইজনী বজা।

(গ) ঘাড়গৰটো শক্তিশালী।

(ঘ) এইটো এটা গছ।

(ঙ) বেনুকা ভাল ছোৱালী।

(চ) মা-দেউতাই আমাক মৰম কৰে।

(ছ) ৰীগাৰ স্বামী এজন চিকিৎসক। **০ ০ ০**

Chapter -5

DETERMINERS

Determiner ৰোৱা হৈছে Noun ক Qualify কৰা শব্দ। অর্থাৎ ইহাতে Noun ৰ সংখ্যা বা পৰিমাণক বুজায়। Adjective-ৰ দৰে ইবোৰে noun- অৰু qualify কৰিলেও ইহাতক Adjective বুলি নোৱাৰিব। কাৰণ কেতিয়াৰা এইবোৰৰ কিছুমান Pronoun হিচাপেও ব্যৱহাৰ হয়।

Determiner ৰোৱক সাধাৰণতে চাৰিটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে। যেনেং :

- (1) Articles and Article-like Determiners.
- (2) Quantitative Determiners.
- (3) Possessive Determiners
- (4) Ordinals.

সাধাৰণত Article আৰু Article-like Determiner ৰোৱা হৈছে a, an, the, this, that, these, those, it আদি। ইয়াৰে a, an আৰু the ক Article বুলি কোৱা হয়। ইতিমধ্যে তোমালোকে Article ৰ ব্যৱহাৰ আগতে পাইআহিছ। এই অধ্যায়ত Articles বাদে অন্যান্য Determiner ৰোৱৰ ব্যৱহাৰ বিধি আলোচনা কৰা হ'ল।

1. Use of 'It'

সাধাৰণত ওচৰৰ কোনো বস্তু বা প্রাণীক নিৰ্দিষ্ট কৰি দেখুৱা বলৈ একবচনত 'It' ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনেং :

- It is a pen. (এইটো এটা কলম।)
- It is your book. (এইটো তোমাৰ কিতাপ।)
- It is her table. (এইটো তাইৰ মেজ।)
- It is my lamp. (এইটো মোৰ চাকি।)

2. Use of 'this' and 'that' :

সাধাৰণত ওচৰৰ কোনো বস্তু বা প্রাণীক নিৰ্দিষ্ট কৰি দেখুৱাবলৈ 'this' আৰু দূৰৰ কোনো বস্তু বা প্রাণীক নিৰ্দিষ্ট কৰি দেখুৱাবলৈ 'that' ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনেং :

- This is your box. (এইটো তোমাৰ বাকচ।)
- That is my pencil. (সৌটো মোৰ পেঞ্চিল।)

N. B. : 'this' আৰু 'that' সাধাৰণতে একবচন noun-ক বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ হয়।

3. Use of 'these' and 'those'

'These' আৰু 'Those' Determiner দুটা 'This' আৰু 'That' ৰ বহুবচন হিচাপে 'ব্যৱহাৰ হয়। 'These' এ ওচৰৰ বস্তুৰ প্রাণীবোৰক বুজায়, আৰু 'those' এ দূৰৰ প্রাণী বা বস্তুৰ বোৰক বুজায়। যেনেং :

- These are apples. (এইবোৰ আপেল।)
- These are my books. (এইবোৰ মোৰ কিতাপ।)
- Those books are yours. (সৌ কিতাপবোৰ তোমাৰ।)
- Those trees are ours. সৌ গছবোৰ আমাৰ।)

4. Use of 'some' and 'any' :

'Some' আৰু 'any' countable আৰু uncountable দুয়োবিধ noun ৰ আগত ব্যৱহাৰ হয়। সাধাৰণতে 'some' affirmative আৰু 'any' negative sentence অত ব্যৱহাৰ হয়। এই দুয়োটা determiner যেই অনিদিষ্ট সংখ্যা বা পৰিমাণ বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনেং :

- Some pens are red. (কিছুমান কলম রঙ।)
- Any book will do. (যিকোনো কিতাপ হ'লেই হ'ব।)
- He gave me some sugar. (তেওঁ মোক কিছু চেনী দিছিল।)
- Any boy can do that. (যিকোনো ল'বাই সৌটো কৰিব পাৰে।)

Note : Negative sentence অত 'any' ৰ আগত 'not' বা 'n't' ব্যৱহাৰ হয়, কেতিয়াও 'no' ব্যৱহাৰ নহয়।

5. Use of 'Much' and 'Many' :

'Much' uncountable noun ৰ বহুত পৰিমাণ বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ হয় আৰু 'Many' countable noun ৰ বহুত সংখ্যা বুজাবলৈ ব্যৱহাৰ হয়। যেনেং :

- There is much water in the jug. (uncountable)
- There are many boys in the field. (countable)
- He want much sugar. (uncountable)
- Ramen wants many pencils. (countable)

6. Use of 'Each' and 'Every' :

'Each' and 'Every' সদায় singular countable noun ৰ স'তে ব্যৱহাৰ হয়। 'Each' এ দুটা বা তাতকৈ বেছিৰ ভিতৰত প্রত্যেককে

বুজায়। যেনেঃ

Each girl will attend the meeting.

Each boy will get a reward. (ইয়াত দুটা বা তাতকৈ বেছিছাত্র হ'ব পাবে।)

‘Every’ য়ে সদায় দুটাতকৈ বেছিস্ব মাজৰ প্রত্যেককে বুজায়। যেনেঃ

Every member of the committee is honest. (ইয়াত নিশ্চয় দুটাতকৈ বেছিসদস্যক বুজোৱা হৈছে।)

Every boy will get a prize.

Every citizen of our land must be dutiful.

7. Use of ‘few’, ‘a few’, ‘the few’ :

‘Few’, ‘a few’, ‘the few’ এইবোৰ কমসংখ্যক বুজাবলৈ countable noun ব আগতবহে।

Few এ প্রায় নোহোৱা (almost none) অর্থাৎ প্রায় নাই এনে অর্থ বুজায়। যেনেঃ

He has few pens. (তেওঁৰ মাৰ্বল প্রায় নায়েই।)

Kamal will give him few pencils. (কমলে তেওঁক প্রায় পেঁষিল নিদিবই।)

‘A few’ এ কম সংখ্যক বুজায়। অর্থাৎ ‘few’ অতকৈ অলপ বেছি সংখ্যক বুজায়। যেনেঃ

A few members were present in the meeting. (কম সংখ্যক সদস্যহেসভাখনত উপস্থিত আছিল।)

‘The few’ য়ে কম সংখ্যক কিস্ত সকলোখিনিকে (নির্দিষ্ট কৰি) বুজায়। যেনেঃ

Give me the few marbles that you have. (তোমাৰ থকা কিছুসংখ্যক মাৰ্বলবোৰ মোক দিয়া।)

Note : Few, a few, the few সদায় plural sense অতব্যৱহাৰ হয়।

8. Use of ‘little’, ‘a little’, ‘the little’ :

Little, a little, the little আদি determiners বোৰ uncountable noun ব আগতহেব্যৱহাৰ হয়। Little য়ে কম পৰিমাণ (প্রায় নথকাৰ দৰেই) বুজায়, a little এ little তকৈ অলপ বেছি পৰিমাণক বুজায়,আৰু the little এ অলপ পৰিমাণৰ গোটেইখিনিকে বুজায়। যেনে—

There is little milk in the jug. (জগটোত গাখীৰ প্রায় নায়েই।)

There is a little mik in the jug. (জগটোত অলপ পৰিমাণ

গাখীৰহেআছে।)

Give the little milk to the boy. (জগটোত থকা অলপ গাখীৰখিনি ল'বাজনক দিয়া।)

9. Use of ‘a lot of’, ‘a large number of’, ‘a huge number of’, ‘a heap of’ etc.

উক্ত determiners বোৰ সাধাৰণতে countable noun ব আগতহে ব্যৱহাৰ হয়। এইবোৰ সদায় plural sense ত ব্যৱহাৰ হয়। অর্থাৎ ইবোৰে ‘many’ ব দৰে ‘বহুত সংখ্যা’ বুজায়। যেনেঃ

Lalita has a lot of pens.

There are a large number of black berry in the basket.

A huge number of girls were absent.

We gave him a heap of books.

10. Use of ‘a good deal of’, ‘a large quantity of’, ‘a lot of’, ‘plenty of’ :

উক্ত determiners বোৰ Uncountable Noun-আগত বহে। ইহাতে ‘much’ ব দৰে অর্থ কৰে অর্থাৎ বহুত পৰিমাণক বুজায়। যেনেঃ

A good deal of rice we have.

A large quantity of salt was given to Renin.

I have needed a lot of money .

Have you drunk a plenty of milk?

12. Use of ‘As well as’ :

‘As well as’ সাধাৰণতে countable noun-ব আগতবহেআৰুই ‘আৰু’ (and) অর্থপ্রকাশ কৰে। ইসদায় singular। যেনেঃ

Ramchandra as well as his sister is a good student.

He as well as his friend plays cricket.

My Father as well as my mother is very secular.

Ram as well as his friend is good.

Akram as well as Akash is a good player.

Translation

মোক কিছু চেনী দিয়া— Give me some sugar.

সি যিকোনো ল'বাক সহায় কৰিব পাৰে— He may help any boy.

যিকোনো মানুহেই এইটো কৰিব পাৰে— Any man can do it.

তেওঁ যথেষ্ট টকা খৰচ কৰিলে— He has spent much money.

মোৰ বহুত বন্ধু আছে?— I have many friends.
 কাপটোত অলপ পানী আছে— There is a little milk in the cup.
 তেওঁৰ সামান্য শক্তি আছে— He has little strength.
 মোৰ এটা বল আছে— I have a ball.
 তুমি যথেষ্ট বিশ্রাম লৈছা— You have taken a lot of rest.
 মোৰ কোনো অসুবিধা নাই— I have no difficulty.
 প্রতিজন ল'বাটি পুৰস্কাৰ পাৰ— Each boy will get a prize.

EXERCISE

1. Determiner বুলিলে কি বুজা ? ইবোৰক সাধাৰণভাৱে কেইটা ভাগত
ভাগ কৰিব পাৰি ?

2. Choose the right determiners from the alternatives given in brackets and fill up the gaps.

(a) I have received ----- encouragement from
my parents. (much / more / many)
 (b) My brother is ----- M. A. in English. (a / an /
the)

(c) He does not trust ----- friends he has. (few /
a few / the few)

(d) A Principal has ----- time to waste. (little / a
little / the little)

(e) ----- of their property was destroyed in the
flood. (many / much / more)

(f) He has to manage with -----money he earns.
(little / a little/ the little)

(g) This is ----- European lady I was talking
about. (a / an / the)

(f) Many guests were invited but only -----
turned up. (few / a few / the few)

(i) We found the house without -----difficulty.
(much / more / many)

(j) Kalidas is called ----- Shakespeare of India.
(a / an / the)

(l) He has ..... money. (no/not)
 (l) He showed ..... patience. (much/ many) 0 0 0

Chapter -6

LIST OF VERBS (ক্রিয়া)

তোমালোকে আগতে শিকি আহিছা যে বাক্য এটিত যি পদে কোনো
কাম কৰা বা হোৱা অৰ্থ প্ৰকাশ কৰে তাকে Verb বোলে। ইংৰাজী Verb
বোৱক বাক্যত সিহত্তৰ ভূমিকা অনুযায়ী দুটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে, যথা : 1.
Auxiliary Verb (সহায়ক ক্রিয়া) আৰু 2. Principal Verb or Main
Verb (মুখ্য ক্রিয়া)। Principal Verb হিচাপে ব্যৱহাৰ হোৱা প্ৰতিটো Verb
ৰ তিনিটা form (ৰূপ) আছে। যনে : 1. Present Form, 2. Past Form
আৰু 3. Past Participle Form। ইতিমধ্যে আগৰ শ্ৰেণীত তোমালোকে
Verb ৰ Present form আৰু Past form ৰ বিষয়ে ধাৰণা পাইআহিছা।
এইঅধ্যায়ত তিনিটা form (ৰূপ) সহকিছুলান Principal Verb ৰ তালিকা
দিয়া হ'ল। ছা৤-ছাত্ৰীসকলে এইবোৰ ভালদৰে আয়ত্ত কৰা উচিত।

List of Verbs

Present form	Past form	P.P. form
Awake (সাব পোৱা)	awoke	awaken
Ask (সোধা)	asked	asked
Accuse (অভিযোগ কৰা)	accused	accused
Act (অভিনয় কৰা)	acted	acted
Arise (উঠা)	arose	arisen
Advise (উপদেশ দিয়া)	advised	advised
Abuse (গালি পাৰা)	abused	abused
Argue (যুক্তি প্ৰদৰ্শন কৰা)	argued	argued
Appoint (নিয়োগ কৰা)	appointed	appointed
Arrest (বন্ধী কৰা)	arrested	arrested
Arrive (উপস্থিতহোৱা)	arrived	arrived
Attack (আক্ৰমণ কৰা)	attacked	attacked
Appear (দৃশ্যমান হোৱা)	appeared	appeared
Allow (অনুমতি দিয়া)	allowed	allowed
Answer (উত্তৰ দিয়া)	answered	answered

Beg (ভিক্ষা করা)	begged	begged
Bend (ভাঁজ করা)	bent	bent
Bring (অনা)	brought	brought
Burn (পেৰা)	burnt	burnt
Boil (তপতোৱা)	boiled	boiled
Buy (কিনা)	bought	bought
Bear (জন্ম হোৱা)	bore	born
Bear (সহ কৰা)	bore	borne
Bid (আদেশ কৰা)	bade	bidden
Boast (গৰ্ব কৰা)	boasted	boasted
Build (সজোৱা)	built	built
Begin (আৰম্ভ কৰা)	began	begun
Beat (কোবোৱা)	beat	beat
Become (হোৱা)	became	become
Blow (বতাহৰলা)	blew	blown
Break (ভঙ্গ)	broke	broken
Bind (বন্ধা)	bound	bound
Believe (বিশ্বাস কৰা)	believed	believed
Borrow (ধাৰে লোৱা)	borrowed	borrowed
Bathe (গা ধোৱা)	bathed	bathed
Call (মতা)	called	called
Come (আহা)	came	come
Carry (কঢ়িওৱা)	carried	carried
Care (যত্ন লোৱা)	cared	cared
Catch (ধৰা)	caught	caught
Copy (প্রতিলিপি)	copied	copied
Clean (পৰিস্কাৰ কৰা)	cleaned	cleaned
Change (পৰিবৰ্ত্তন কৰা)	changed	changed
Collect (সংগ্ৰহ কৰা)	collected	collected
Climb (বগাই উঠা)	climbed	climbed
Choose (পছন্দ কৰা)	chose	chosen
Cook (ৰন্ধা)	cooked	cooked
Close (বন্ধ কৰা)	closed	closed
Cross (পাৰ কৰা)	crossed	crossed
Cry (কন্দা)	cried	cried
Clothe (কাপোৱ পিন্ধা)	clothed	clothed

Count (গণনা কৰা)	counted	counted
Clear (পৰিস্কাৰ কৰা)	cleared	cleared
Creep (চুঁচি যোৱা)	crept	crept
Consult (পৰামৰ্শ কৰা)	consulted	consulted
Confuse (ৱেনেজালিলগা)	confused	confused
Complete (সম্পূৰ্ণ কৰা)	completed	completed
Correct (শুন্দ কৰা)	corrected	corrected
Conceal (গোপন কৰা)	concealed	concealed
Dig (খন্দা)	dug	dug
Drink (পি খোৱা)	drank	drunk
Do (কৰা)	did	done
Deal (ব্যৱহাৰ কৰা)	dealt	dealt
Dwell (বাস কৰা)	dwelt	dwelt
Dream (সপোন দেখা)	dreamt	dreamt
Draw (অঁকা)	drew	drawn
Drive (চলোৱা)	drove	driven
Defeat (পৰাভূত কৰা)	defeated	defeated
Defend (ৰক্ষা কৰা)	defended	defended
Divide (ভাগ কৰা)	divided	divided
Dry (শুৰুৱা)	dried	dried
Drown (ডুব যোৱা)	drowned	drowned
Dance (নচা)	danced	danced
Die (মৰা)	died	died
Devote (আত্মনিয়োগ কৰা)	devoted	devoted
Direct (নিৰ্দেশ কৰা)	directed	directed
Deceive (প্রতাৰণা কৰা)	deceived	deceived
Deliver (মুক্ত কৰা)	delivered	delivered
Eat (খোৱা)	ate	eaten
Ease (সহজ কৰা)	eased	eased
Ebb (ভাটা)	ebbed	ebbed
Earn (উপার্জন কৰা)	earned	earned
Enter (প্ৰবেশ কৰা)	entered	entered
Escape (নিজক বন্ধা কৰা)	escaped	escaped
End (সমাপ্ত কৰা)	ended	ended
Eclipse (গ্ৰহণ)	eclipsed	eclipsed
Economise (মিত্ৰ্যয়ী হোৱা)	economised	economised

Echo (প্রতিধ্বনি হোরা)	echoed
Edify (নৈতিক উন্নতি সাধন করা)	edified
Edit (সম্পাদন করা)	edited
Effect (কার্যত পরিণত করা)	effected
Effort (শক্তি প্রয়োগ করা)	efforted
Eject (উলিয়াই দিয়া)	ejected
Elaborate (ব্যাখ্যা করা)	elaborated
Elect (নির্বাচন করা)	elected
Educate (শিক্ষা লাভ করা)	educated
Evade (পরিত্যাগ করা)	evaded
Evoke (আহ্বান করা)	evoked
Fall (পৰা)	fell
Fight (যুদ্ধ করা)	fought
Feed (খুওৰা)	fed
Fly (উৰা)	flew
Find (বিচৰা)	found
Forbid (বাধা দিয়া)	forbade
Fear (ভয় কৰা)	feared
Fail (অকৃতকার্য হোৱা)	failed
Force (শক্তি প্রয়োগ কৰা)	forced
Feel (অনুভৱ কৰা)	felt
Face (সম্মুখীন হোৱা)	faced
Float (উপাঙ্গি থকা)	floated
Flee (পলাই যোৱা)	fled
Found (স্থাপন কৰা)	founded
Fine (জরিমনা কৰা)	fined
Finish (সমাপ্ত কৰা)	finished
Falsify (মিছা বুলি প্রমাণ কৰা)	falsified
Fascinate (মোহিত কৰা)	fascinated
Fill (পৰিপূৰ্ণ কৰা)	filled
Fold (ভাঁজ কৰা)	folded
Get (পোৱা)	got
Grant (স্বীকৃতি দিয়া)	granted
Gain (লাভ কৰা)	gained
Go (যোৱা)	went
Grow (ডাঙৰ হোৱা)	grew

Give (দিয়া)	gave
Gamble (জুৱা খেলা)	gambled
Gaze (একেথিৰে চাই থকা)	gazed
Govern (শাসন কৰা)	governed
Grip (হাতৰ মুঠিত ধ'ৰা)	gripped
Hew (কুঠাৰেৰে কটা)	hewed
Have (আছে)	had
Hear (শুনা)	heard
Hide (লুকাই থকা)	hid
Hit (আঘাত কৰা)	hit
Hang (ফঁঁচি দিয়া)	hanged
Hold (ধ'ৰা)	held
Hurt (আঘাত কৰা)	hurt
Kill (বধ কৰা)	killed
Kiss (চুমা খোৱা)	kissed
Know (জ্ঞা)	knew
Kneel (আঁঠু লোৱা)	kneeled
Keep (ৰখা)	kept
Knit (গঁথা)	knitted
Kick (লাথি মাৰা)	kicked
Knock (টুকুৰিওৱা)	knocked
Kidnap (অপহৰণ কৰা)	kidnapped
Learn (শিকা)	learnt
Leap (জাপ দিয়া)	leapt / leaped
Labour (কষ্ট কৰা)	laboured
Lead (নেতৃত্ব দিয়া)	led
Load (বোজাই কৰা)	loaded
Lie (মিছা কোৱা)	lied
Leave (এৰি দিয়া)	left
Lay (পৰি থকা)	laid
Let (দিয়া)	let
Lose (হেৰুৱা)	lost
Light (পোহৰ কৰা)	lighted
Listen (শুনা)	listened
Make (তৈয়াৰ কৰা)	made
Magnify (ডাঙৰ কৰা)	magnified

Manage (যোগান ধ'বা)	managed	managed	Ride (যোঁৰাত উঠা)	rode	ridden
Meet (লগ ধ'বা)	met	met	Rid (মুক্ত করা)	rid	rid
Mean (অর্থ করা)	meant	meant	Rise (উঠা)	rose	risen
Melt (দ্রোঁভুত হোৱা)	melted	melted	Run (দৌৱা)	ran	run
Measure (জোখা)	measured	measured	Rot (পাঁচি যোৱা)	rotted	rotten
Mow (কাটি পেলোৱা)	mowed	mowed	Ring (ঘণ্টা বজা)	rang	rung
Marry (বিয়া কৰা)	married	married	Rent (ভাৰাত দিয়া)	rent	rent
Need (দৰকাৰ)	needed	needed	Say (কোৱা)	said	said
Nap (কলা ঘুমুটি)	napped	napped	See (দেখা)	saw	seen
Nibble (খুঁটি খা)	nibbled	nibbled	Sell (বিক্ৰী কৰা)	sold	sold
Nip (চিকোটা)	nipped	nipped	Shake (জোকাৰণি মাৰা)	shook	shaken
Obey (মানি চলা)	obeyed	obeyed	Shoot (গুলি কৰা)	shot	shot
Object (আপত্তি কৰা)	objected	objected	Sleep (শোৱা)	slept	slept
Oblige (বাধ্য হোৱা)	obliged	obliged	Slit (ফালি পেলা)	slit	slit
Occupy (দখল কৰা)	occupied	occupied	Shape (গঢ় দিয়া)	shaped	shaped
Observe (নিৰীক্ষণ কৰা)	observed	observed	Shut (বন্ধ কৰা)	shut	shut
Oppose (বিৰোধিতা কৰা)	opposed	opposed	Sing (গান গোৱা)	sang	sung
Open (খোলা)	opened	opened	Shine (পোহৰ দিয়া)	shone	shone
Owe (পৰিশোধ কৰিব লগা থাক)	owed	owed	Shrink (সংকোচিত হোৱা)	shrank	shrunk
Pay (বেতন দিয়া)	paid	paid	Seek (বিচৰা)	sought	sought
Put (থেৱা)	put	put	Smell (গোৰু লোৱা)	smelt	smelt
Pack (মেৰাইবন্ধা)	packed	packed	Speak (কথা কোৱা)	spoke	spoken
Prove (প্ৰমাণ কৰা)	proved	proved	Spill (বাকি দিয়া বা পেলা)	spilt	spilt
Paint (বৎ কৰা)	painted	painted	Stand (থিয় দিয়া)	stood	stood
Part (ভাগ কৰা)	parted	parted	Spin (ঘূৰা)	span	spun
Participate (অংশ গ্ৰহণ কৰা)	participated	participated	Smite (হাতেৰে মাৰা)	smote	smitten
Quarrel (কাজিয়া কৰা)	quarrelled	quarrelled	Spoil (নষ্ট কৰা)	spoiled	spoiled
Quake (জোকাৰণি মৰা)	quaked	quaked	Steal (চুৰি কৰা)	stole	stolen
Quit (ত্যাগ কৰা)	quit	quit	Swear (শপত খোৱা)	swore	sworn
Qualify (অৰ্হতা সম্পন্ন কৰা)	qualified	qualified	Stick (লংগোৱা)	stuck	stuck
Quash (বশ কৰা)	quashed	quashed	Strike (ধৰ্মঘট কৰা)	struck	struck
Question (প্ৰশ্ন কৰা)	questioned	questioned	Spring (বৈ যোৱা)	sprang	sprung
Raise (উঠা)	raised	raised	Strive (চেষ্টা কৰা)	strove	striven
Reach (উপস্থিত হোৱা)	reached	reached	Show (দেখুৱাই দিয়া)	showed	showed
Read (পড়া)	read	read	Sweep (জাৰি-পুঁচি চাফা কৰা)	swept	swept
Rend (গুড়ি কৰা)	rent	rent	Swim (সাঁতোৱা)	swam	swum

Swell (ওফন্দি উঠা)	swelled	swelled
Swing (দুলি থকা)	swung	swung
Tell (কোরা)	told	told
Tear (ফালি পেলোরা)	tore	torn
Take (লোরা)	took	taken
Teach (শিকোরা)	taught	taught
Think (চিন্তা কৰা)	thought	thought
Tread (ভরিবে গচকা)	trod	trodden
Throw (দলিওরা)	threw	thrown
Thrive (উন্নতি কৰা)	thrived	thrived
Wear (পিন্ধা)	wore	worn
Wed (বিয়া দিয়া)	wedded	wedded
Work (কাম কৰা)	worked	worked
Win (জয় লাভ কৰা)	won	won
Write (লিখা)	wrote	written
Wish (হচ্ছা কৰা)	wished	wished
Wind (ঘূরোরা)	wound	wound
Wring (মোহারি দিয়া)	wrung	wrung
Wake (উঠা, সার পোরা)	woke, waked	waked
Weave (কাপোর বোরা)	wove	woven
Weep (উচুপি কান্দা)	wept	wept
Wash (ধোরা)	washed	washed
Want (বিচৰা)	wanted	wanted
Wriggle (চটফট কৰা)	Wriggled	wriggled
Wreathe (মালা গাঁথা)	writched	writched.

শিক্ষকলৈ টোকা : শিক্ষকে ছাত্র-ছাত্রীসকলক *list of verb* বানান আৰু
অৰ্থসহ ভালকৈ আয়ত্ত কৰাত গুৰুত্ব দিব। ইংৰাজী ভাষা শিক্ষাত *verb* ৰ
গুৰুত্ব সম্পর্কে আলোচনা কৰিব।

0 0 0

Chapter -7

SUBJECT AND PREDICATE

(উদ্দেশ্য আৰু বিধেয়)

আগতে শিকি আহিছা যে এটা বা ততোধিক বৰ্ণ (letter) লগলাগি কোনো অৰ্থ প্ৰকাশ কৰিলে তাক শব্দ (word) বোলে। আকৌ দুটা বা ততোধিক শব্দ লগলাগি কোনো অৰ্থপ্ৰকাশ কৰিলে তাক বাক্য (sentence) বোলে। প্ৰতিটো Sentence (বাক্য) ৰ দুটা ভাগ বা অংশ থাকে, যথা :

1. Subject (উদ্দেশ্য) আৰু

2. Predicate (বিধেয়)।

তলত দিয়া বাক্যটো লক্ষ্য কৰাঃ

Ram eats mango.

ওপৰৰ বাক্যটোত 'Ram' পদে আম খোৱা কামটো যিজনে কৰিছে তাক নিৰ্দেশ কৰিছে আৰু 'eats mango' পদ দুটোৰামে কি কৰিছে তাক বুজাইছে।

Sentence ত যাৰ বিষয়ে বা যাক উদ্দেশ্য কৰি কিবা কোৱা হয় তাকে Subject (উদ্দেশ্য) বোলে। বাক্যটোত 'Ram' পদটি Subject (উদ্দেশ্য)।

আনহাতে Subject ৰ বিষয়ে যি কোৱা হয় তাকে Predicate (বিধেয়) বোলে। বাক্যটোত 'eats mango' পদ দুটি Predicate (বিধেয়)।

More Examples:

Subject	Predicate
We	read books.
The boys	work hard.
The young boy	drinks tea.
The cow	is an animal.
Hari	likes sweatmeats.

ওপৰৰ প্ৰথম বাক্যটোত *We* হ'ল Subject (উদ্দেশ্য) আৰু *read books* হ'ল Predicate (বিধেয়)। আনহাতে দ্বিতীয় বাক্যটোত *The boys* হ'ল Subject (উদ্দেশ্য) আৰু *works hard* হ'ল Predicate (বিধেয়)।

Subject (উদ্দেশ্য) ৰ প্ৰধান পদ সাধাৰণতে Noun বা Pronoun হয়। আনহাতে Predicate (বিধেয়) ৰ প্ৰধান পদ Verb হয়।

Translation

তেওঁলোকে পথারত খেলিছিল— They played in the field.
চৰাই আকাশত উৰে — The bird flies in the sky.
তোমাৰ কোনো ছাতি নাই — You have no umbrella.
অকণ স্কুললৈ যায়নে? — Does Akan go to school?
তাইভালদৰে গান গাৰ নোৱাৰে— She can not sing song well.
তেওঁৰ পেঞ্চিল আৰু কলম আছে— He has pencil and pen.
তুমি তালৈ যোৱা উচিত নহয়— You should not go there.
মোৰ এটা পুতলা আছে— I have a doll.
তোমাৰ বহুত মাৰ্বল আছে— You have many marbles.
মোক এগিলাচ পানী দিয়া— Give me a glass of water.
তুমি আহিব পাৰা— You may come.
মোৰ কোনো অসুবিধা নাই— I have no difficulty.
অমলে কেইটামান মাধুৰী আম কিনিছিল— Amal bought a few
guavas.

EXERCISE

1. Subject আৰু Predicate কাক কয় ?
2. তলত দিয়া Sentence ৰোৰ Subject আৰু Predicate দুই
ভাগত ভাগ কৰি দেখুওৱা।

We drink milk. They saw a tiger. He reads the Ramayana. Kanak is our English teacher. We like to play cricket. You are good boys. She is Leela. Pratima is our favourite singer. India is our motherland. He is running in the field. Kabita is in the Post office.

3. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :
(ক) মই তোমাৰ শিক্ষক।
(খ) ৰমেন মোৰ শ্ৰেণীবন্ধু
(গ) তেওঁক আটায়ে চিনি পায়।
(ঘ) তোমাৰ ককায়েকে কি কৰে?
(ঙ) আমি আটায়ে ভালে আছোঁ।

০ ০ ০

Chapter -8

TENSE (কাল)

আগতে ধাৰণা পাইআহিছা যে ক্ৰিয়াৰ সময়কে ইংৰাজী ভাষাত Tense
(কাল) বুলি কোৱা হয়। Tense প্ৰধানকৈ তিনিটা, যথা :

1. Present Tense (বৰ্তমান কাল)
2. Past Tense (অতীত কাল)
3. Future Tense (ভবিষ্যত কাল)

বৰ্তমান সময়ত কোনো কাম কৰা বা হোৱা বুজালে Verb অৰ Present
Tense হয়। অৰ্থাৎ বৰ্তমান সময়ত কোনো কাম কৰা বা হোৱা বুজালে Verb
টো Present form অত হয়। যেনে :

1. We play cricket. আমি ক্ৰিকেট খেলো।
2. Lilima writes a letter. লিলিমাই এখন চিঠি লিখে।
3. Devajit eats an apple. দেৱজিতে এটি আপেল খায়।

ওপৰৰ ‘cricket’ খেলা ‘letter’ লিখা আৰু ‘apple’ খোৱা কামটো
বৰ্তমান কালত সংঘটিত হোৱা বুজাইছে। সেয়ে play, write, eat আদি
Verb ৰোৰ Present form অত ব্যৱহাৰ হৈছে।

অতীত (বৰ্তমান সময়ৰ আগতে) কোনো কাম হোৱা বুজালে তাৰ Verb
টো Past form ত ব্যৱহাৰ হয়। যেনে :

1. Janaki threw marbles. জানকীয়ে মাৰ্বল দলিয়াইছিল।
2. We came home. আমি ঘৰলৈ আহিছিলোঁ।
3. He drank tea. তেওঁ চাহ খাইছিল।

ওপৰৰ প্রতিটো কাৰ্য, অতীত কালত সংঘটিত হোৱা বুজাইছে, সেয়ে
হ্যাব Verb ৰোৰ Past form ত হৈছে।

কোনো এটা কাম ভবিষ্যতে কৰা হ'ব বুজালে Verb অৰ Future Tense
হয়। কিন্তু Main Verb ৰ কোনো Future form নাই বাবে Future
অত কোনো কাম কৰা হ'ব বুলি বুজালে ‘Shall’ আৰু ‘Will’ এই দুটা
Auxiliary Verb (সহায়কাৰী ক্ৰিয়া) ব সহায় ল'ব লাগে। আৰু ইসদায়
Principal Verb (মূখ্য ক্ৰিয়া) ব আগতবহে আৰু মূখ্য ক্ৰিয়াটো Present
form অত হয়। উদাহৰণ :

I shall eat rice. (মইভাত খাম)।
We shall drink tea. (আমি চাহ খাম)।

You will do the sum. (তুমি অংকটো করিবা)।

She will dance. (তাইনাচির)।

সাধাৰণতে First Person একবচন আৰু বহুবচনত 'Shall' আৰু Second Person আৰু third person একবচন আৰু বহুবচনত 'will' ব্যৱহাৰ হয়। আজিকালি সকলো Person আৰু Number ত 'Will' ব্যৱহাৰ হোৱা দেখা যায়।

উক্ত প্রধান Tense তিনিটাৰ প্রত্যেকৰে আকৌ চাৰিটাকৈ ভাগ আছে, যথা :

Present Tense:

1. Present Indefinite Tense
2. Present Continuous Tense
3. Present Perfect Tense
4. Present Perfect Continuous Tense

Past Tense:

1. Past Indefinite Tense
2. Past Continuous Tense
3. Past Perfect Tense
4. Past Perfect Continuous Tense

Future Tense:

1. Future Indefinite Tense
2. Future Continuous Tense
3. Future Perfect Tense
4. Future Perfect Continuous Tense

তলত এই Tense ৰোৱাৰ বিষয়ে বিস্তাৰিতভাৱে আলোচনা কৰা হ'ল।

1. Present Indefinite Tense

বৰ্তমান সময়ত কোনো এটা কাম বা ঘটনা সংঘটিত হোৱা বুজালে Verb ৰ Present Indefinite Tense হয়। উদাহৰণ :

We eat rice. (আমি ভাত খাওঁ)।

উক্ত sentence টোত 'We' হৈছে subject, 'eat' টো verb আৰু 'rice' হৈছে object।

Present Indefinite Tense ৰ বাক্য এটি তলত দিয়া Formation অনুসৰি গঠণ হয়।

Formation : Subject + Main Verb (Present form) + Object (Complement).

More Examples:

I go to school. (মই স্কুললৈ যাওঁ)।

She sings song. (তাই গান গায়)।

We drink coffee. (আমি কফি খাওঁ)

Present Indefinite Tense সাধাৰণতে তলত উল্লেখ কৰা ক্ষেত্ৰত ব্যৱহাৰ হয়। যেনে :

1. কোনো অভ্যাসগত কাম (habitual action) বুজাৰলৈ হ'লৈ বাক্যটো Present Indefinite Tense ৰ হয়। উদাহৰণ :

(i) Rabina goes to market. (বিবিনা বজাৰলৈ যায়)।

(ii) We get up early in the morning. (আমি ৰাতিপুৱা সোনকালে উঠোঁ)।

(iii) They play cricket in the evening. (সিহঁতে সঞ্চিয়া ক্ৰিকেট খেলে)।

ওপৰৰ প্রত্যেকটো কাৰ্যই একোটা অভ্যাসৰ বশৰতী হৈকৰা বুজাইছে। সেয়ে বাক্যবোৰ Present Indefinite Tense অত হৈছে।

2. চিৰস্তন সত্য (Universal Truth) প্ৰকাশ কৰিবলৈ verb ৰ Present Indefinite Tense হয়। উদাহৰণ :

(i) The Sun rises in the East. (সূৰ্য পূৰ্বপিনে উদয় হয়)।

(ii) The Earth moves round the Sun. (পৃথিৰী সূৰ্যৰ চাৰিওফালে ঘূৰে)।

(iii) Milk is white. (গায়ীৰ বগা)।

(iv) Coal is black. (কয়লা ক'লা)।

(v) To err is human. (মানুহ মাত্ৰেই ভুল হয়)।

ওপৰৰ প্রত্যেকটো বাক্যই একোটা Universal Truth প্ৰকাশ কৰিছে, সেয়ে বাক্যবোৰ Present Indefinite Tense অত হৈছে।

3. সুন্দৰ অতীতৰ কোনো ঘটনাক সজীৱকৈ দেখুৱাৰলৈ Present Indefinite Tense ৰ ব্যৱহাৰ হয়। উদাহৰণ :

(i) Shiraj- ud-daula now marches to Bengal. (চিৰাজ-উদ-দৌলা এতিয়া বংগলৈ ঢাপলি মেলিলে)।

(ii) And then Hitler begins a barbarous massacre in Germany. (তাৰ পিছত হিটলাৰে জাৰ্মানীত বৰ্বৰ গণহত্যা আৰম্ভ কৰে।)।

(iii) Saddam Hussain now takes shelter in the banker. (ছাদাম হচ্ছেইনে এতিয়া বাংকাৰত আশ্রয় ললে)।

(iv) Napoleon then turns his eyes to Poland. (নেপোলিয়নে তেতিয়া পোলেণ্ডৰ পিনে চকু দিলে)।

(vi) King Puras stands against the Greeks. (ৰজা পুৰায়ে

গ্রীকসকলৰ বিৰুদ্ধে থিয় দিলে)।

ওপৰৰ প্রত্যেকটি বাক্যই অতীত সংঘটিত হোৱা ঘটনাক বৰ্তমানে আমাৰ চৰুৰ আগত সংঘটিত হৈথকা যেন দেখুৱাইছে। এনেদেৰে অতীতৰ ঘটনা এটিক সজীৱকৈ দেখুৱাবলৈ Present Indefinite Tense অৰ ব্যৱহাৰ হয়।

বিঃদঃ অতীতৰ এনে ঘটনাক যেতিয়া Present Indefinite Tense অত প্ৰকাশ কৰা হয়, তেতিয়া তাক **Historic Present** ৰোলে।

4. সন্নিকট আৰু সময় নিৰ্দিষ্ট হোৱা ভৱিষ্যত কালত সংঘটিত হ'ব লগা ঘটনা বা কাম বুজাৰলৈ Present Indefinite Tense ৰ ব্যৱহাৰ হয়।
উদাহৰণঃ

(i) Our Final Examination comes off on 2nd December. (আমাৰ চূড়ান্ত পৰীক্ষা ২ ডিচেম্বৰত আৰণ্ট হৈআছে)।

(ii) I go to Benarash next Sunday. (মই অহা বিবাৰত বেনাৰাসত গৈ আছোঁ)।

(iii) Her marriage comes off on coming Monday. (তাইৰ বিয়া অহা সোমবাৰত অনুষ্ঠিত হৈআছে)।

(iv) The new doctor comes tomorrow. (নতুন চিকিৎসকজন কাহিলৈ আহিআছে)।

ওপৰৰ প্রত্যেকটি বাক্যই ভৱিষ্যতত কিবা সংঘটিত হ'ব বুলি বুজাইছে যদিও বাক্যবোৰ Future Tense অতনহে Present Indefinite Tense অতহে হৈছে কিয়নো এইবোৰে নিৰ্দিষ্ট আৰু সন্নিকট ভৱিষ্যতৰ কাৰ্য্য বুজাইছে।

5. কোনো কামৰ সময়ৰ উল্লেখ নাথাকিলে বা সচৰাচৰ কৰি থাকিলে sentence টো Present Indefinite Tense অৰ হয়।
উদাহৰণঃ

(i) We drink tea. (আমি চাহ থাওঁ)।

(ii) He plays cricket. (তেওঁ ক্ৰিকেট খেলে)।

(iii) They dance. (সিঁহতেনাচে)।

(iv) She sings song. (তাইগান গায়)।

6. দৈনন্দিন কৰা কাম কাজ Present Indefinite Tense অত প্ৰকাশ কৰা হয়।
উদাহৰণঃ

(i) I go to college on foot. (মই খোজকাটি কলেজলৈ যাওঁ)।

(ii) He reads the Quran regularly. (তেওঁ নিয়মিত কোৰাণ পড়ে)।

(iii) They dance in the evening. (সিঁহতে সন্ধিয়া নাচে)।

(iv) She sings song well. (তাই ভালকৈ গান গায়)।

(v) Rejiya helps her mother in household works. (ৰেজিয়াই ঘৰৱাৰ কামত তাইৰ মাকক সহায় কৰে)।

(vi) I play in the evening. (মই সন্ধিয়া খেলোঁ)।

(vii) Renuka drinks milk in the morning. (ৰেণুকাই বাতিপুৱা গাখীৰ খায়)।

7. কোনো ব্যক্তিৰ উক্তি Present Indefinite Tense অত প্ৰকাশ কৰা হয়।
উদাহৰণঃ

(i) Milton said, “It is better to reign in hell than to serve in heaven.” (মিল্টনে কৈছিল, “স্বৰ্গত দাসত কৰাতকৈ নৰকত শাসন কৰা ভাল)।

(ii) Shakespeare said, “All that glitters is not gold.” (শেক্সপিৰেৰে কৈছিল, “চকচকীয়া হ'লেই সোণ নহয়)।

(iii) Keats said, “Beauty is truth, truth is beauty.” (কীট্চ্যো কৈছিল, “সুন্দৰেই সত্য, সত্যই সুন্দৰ)।

8. প্ৰতিদিন, প্ৰতি সপ্তাহে, প্ৰতি বছৰে যিবোৰ কাম কৰা হয় সেইবোৰ Present Indefinite Tense অত প্ৰকাশ কৰা হয়।
উদাহৰণঃ

(i) The Muslims perform namaj five times a day. (মুহূৰমানসকলে প্ৰতিদিন পাঁচবাৰ নামাজ পড়ে)।

(ii) We celebrate the Republic Day every year on 26th January. (আমি প্ৰতি বছৰ ২৬ জানুৱাৰীৰ দিনা গণতন্ত্ৰ দিবস পালন কৰোঁ)।

(iii) Great flood occurs in Assam every year. (প্ৰতিবছৰ অসমত মহা প্ৰাৰুণ হয়)।

(iv) They go to Calcutta once a month. (সিঁহঁত প্ৰতিমাহত এবাৰ কলকাতালৈ যায়)।

(v) He goes there every week to meet his father. (তেওঁ প্ৰতি সপ্তাহত তেওঁৰ দেউতাকক দেখা কৰিবলৈ যায়)।

(vi) He worships every evening. (তেওঁ প্ৰতি সন্ধিয়া পূজা কৰে)।

(vii) Renuka wears special dress every evening. (ৰেণুকাই প্ৰতি সন্ধিয়া বিশেষ পোছাক পিছে)।

9. প্ৰাকৃতিক কাম- কাজবোৰ Present Indefinite Tense অত প্ৰকাশ কৰা হয়।
উদাহৰণঃ

(i) The sea is full of water. (সাগৰ পানীৰে পৰিপূৰ্ণ)।

(ii) The sky is blue. (আকাশ নীলা)।

(iii) The Brahmaputra flows through Assam. (ৰূক্ষপুত্ৰ অসমৰ মাজেদি বৈ গৈছে)।

(iv) Snow is available in the Himalayas. (হিমালয়ত প্ৰচুৰ বৰফ আছে)।

(v) The earthquake causes great devastation. (ভূমিকম্পই
বহুত ধ্বংসলীলা ঘটায়)।

(vi) The Sun sets in the west. (সূর্য পশ্চিমপিনে মাঝ যায়)।

(vii) The Monsoon causes flood in the North-east
States of India. (মৌচুমী বরাহে উত্তর-পূর্ব ভারতৰ বাজ্যসমূহত
বানপানীৰ সৃষ্টি কৰে)।

10. আদেশ, অনুরোধসূচকবক্তব্যবোৰ Present Indefinite Tense
অত প্ৰকাশ কৰা হয়। উদাহৰণঃ

(i) Go there soon. (সোনকালে তালৈ যোৱা)।

(ii) Please give me five rupees. (অনুগ্রহ কৰি মোক পাঁচ টকা
দিয়ক)।

(iii) Do not run in the sun. (ব'দত নদোৰিবা)।

(iv) Please bring a glass of water for me. (অনুগ্রহ কৰি
মোৰ কাৰণে এগিলাচ পানী আনক)।

(v) Shut the door. (দৰজাটো বন্ধ কৰি দিয়া)।

(vi) Read your lesson regularly. (তোমাৰ পাঠ নিয়মিত
পঢ়িবা)।

(vii) Take regular exercise. (নিয়মিত কছৰৎ কৰিবা)।

11. ভাৰিয়তৰ কোনো ঘটনাৰ লগত চৰ্ত সাপেক্ষে কোনো কাম কৰা হ'ব
বুজালে Present Indefinite Tense অত প্ৰকাশ কৰা হয়। উদাহৰণঃ

(i) I will go to the market if he comes. (তেওঁ যদি আহে
মই বজাৰলৈ যাম)।

(ii) If it rains I shall not go out. (যদি বৰষুণ দিয়ে মই বাহিৰলৈ
নাযাঁ)।

(iii) We will reach the station before the train leaves.
(বেলখন এৰাৰ আগতেই মই ছেচন পাম)।

12. সময়সূচক Adverb হিচাপে always, everyday, every
week, every year, usually, regularly, generally, often, now
and then, daily, monthly, weekly, yearly, once a week,
once a year আদিৰ ব্যৱহাৰ হোৱা বাক্য Present Indefinite Tense
অত প্ৰকাশ কৰা হয়। উদাহৰণঃ

(i) I go there once a week. (মই সপ্তাহত এৰাৰ তালৈ যাওঁ)।

(ii) He usually reads the Quran in the morning. (তেওঁ
সাধাৰণতে বাতিপুৱা কোৰাণ পঢ়ে)।

(iii) Ram always speaks the truth. (ৰামে সদায় সঁচা কথা
কয়)।

(iv) She often plays with her cousin. (তাই সঘনে তাইৰ
কাজিনৰ লগত খেলে)।

(v) Now and then Janaki visits us. (জানকীয়ে সঘনে আমাৰ
ইয়ালৈ আহে)।

(vi) I play regularly in the evening. (মই নিয়মিত সন্ধিয়া
সময়ত খেলোঁ)।

(vii) Renuka comes here daily. (ৰেণুকা প্ৰতিদিন ইয়ালৈ
আহে)।

13. জীৱ-জন্তুৰ স্বতাৱ Present Indefinite Tense অত প্ৰকাশ
কৰা হয়। উদাহৰণঃ

(i) The dog is a faithful animal. (কুকুৰ বিশ্বস্ত জন্তু)।

(ii) The cow lives on grass. (গৰুয়ে ঘাঁহ খাই জীয়াই থাকে)।

(iii) Man is selfish by nature. (মানুহ স্বতাৱত স্বার্থপৰ)।

(iv) The crow is black. (কাউৰী কলা)।

(v) The donkey is an animal of burden. (গাধ বোজা
কঢ়িওৱা জন্তু)।

বি : দ্রঃ Present Indefinite Tense ৰ Third Person
Singular Number ত Main Verb ৰ পিছত 's' বা 'es' যোগ হয়।

মনত বাধিবা যে First Person (I, We) আৰু Second Person
(You) ৰ বাহিৰে থকা সকলো Noun বা Pronoun ক Third Person
বুলি ধৰা হয়।

তলত person আৰু number অনুসৰি Present Indefinite
Tense ত 'Eat' verb ৰ Conjugation (খাতু কৰা) দেখুওৱা হ'লঃ

Conjugation of the Verb 'Eat'

Persons Singular   Plural

1st Prsn I eat rice.   We eat rice.

2nd Prsn You eat rice.   You eat rice.

3rd Prsn He eats rice.   They eat rice.

YOUR ACTIVITIES

1. Present Indefinite Tense ৰ Formation লিখি তিনিটা
উদাহৰণ দিয়া।

2. বাধনীৰ ভিতৰত থকা verb ৰোৰ Correct Tense Form ত লিখা।

(a) Rakesh never (drink) coffee.

(b) The Sun (rise) in the east.

- (c) The cat (drink) milk.
- (d) She (go) to school everyday.
- (e) Here (come) the rain.
- (f) We (like) to play badminton.

5. ইংরাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

- (ক) সি আম ভাল পায়।
- (খ) তুমি ক্রিকেট খেলি ভাল নোপোরা।
- (গ) সিহাঁতে বামায়ণ পড়ে।
- (ঘ) কেঁচুবাই কান্দে।
- (ঙ) মই বাতিপুরা গায়ীৰ খাওঁ।

শিক্ষকলৈ টোকা : শিক্ষকে Person আৰু Number অনুযায়ী যথেষ্ট উদাহৰণৰ দ্বাৰা আত্ম-ছাত্রীসকলক Verb Conjugation কৰা বুজাই দিব আৰু পুনঃ পুনঃ অনুশীলনৰ দ্বাৰা আয়ত্ত কৰাব।

2. Present Continuous Tense

বৰ্তমান সময়ত কোনো এটা কাম চালি থকা বা সংঘটিত হৈথকা বুজালৈ Verb ৰ Present Continuous Tense হয়। উদাহৰণ :

I am eating rice. (মইভাত খাইআছোঁ)।

ওপৰৰ বাক্যটিৰ 'I' subject, 'am' be verb, 'eat' Main verb with 'ing' আৰু 'rice' টো object।

Present Continuous Tense ৰ বাক্য এটি তলত দিয়া Formation অনুসৰি গঠন হয়।

Formation: Subject + Present form of Be verb (am, is, are) + Main verb-ing + object.

More examples :

- (i) We are coming home. (আমি ঘৰলৈ আহিআছোঁ)।
- (ii) He is doing a sum. (তেওঁ এটা অংক কৰি আছে)।
- (iii) She is going there. (তাইতালৈ গৈ আছে)।
- (iv) The labourers are working in the field. (বনুৱাসকলে পথাৰত কাম কৰি আছে)।
- (v) I am drinking milk. (মইগায়ীৰ খাইআছোঁ)।

- (vi) Arshad is playing cricket. (এৰশাদে ক্রিকেট খেলি আছে)।
- (vii) They are making a house. (সিহাঁতে এটা ঘৰ সাজি আছে)।

Present Continuous Tense অত Main verb ৰ লগত সাধাৰণতে 'ing' যোগ দিয়া হয় যদিও কেতিয়াৰা 'going to' form ব্যৱহাৰ কৰিও Present Continuous Tense গঠন কৰিব পাৰি। অৱশ্যে

তেওঁয়া Main Verb টো Present form অত বহে, তাৰ লগত 'ing' যোগ নহয়। যেনে :

(i) We are going to arrange a feast. (আমি এটা ভোজ মেলৰ আয়োজন কৰি আছোঁনাহিবা আমি এটা ভোজ মেলৰ আয়োজন কৰিবলৈ গৈ আছোঁ।)

(ii) He is going to buy a car. (তেওঁ এখন গাড়ী কিনিবলৈ গৈ আছে। অৰ্থাৎ 'তেওঁ অলপতে এখন গাড়ী কিনিব' — এনে অৰ্থপ্ৰকাশ কৰিছে।)

(iii) They are going to invite the Minister. (সিহাঁতে মন্ত্ৰীজনক আমন্ত্ৰণ কৰিবলৈ গৈ আছে। অৰ্থাৎ 'সিহাঁতে অলপতে মন্ত্ৰীজনক আমন্ত্ৰণ কৰিব'।)

ওপৰৰ বাক্যৰোৱা 'arrange', 'buy' আৰু 'invite', আদিশব্দৰোৱা হৈছে main verb। কিন্তু 'going to' form ব্যৱহাৰ হোৱা কাৰণে main verb ৰ লগত 'ing' যোগ হোৱা নাই।

সাধাৰণতে তলত দিয়া ক্ষেত্ৰত 'going to' form ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি :

(a) সন্ধিকট ভৱিষ্যতত কোনো কাম সংঘটিত হ'ব বা সংঘটিত হ'বলৈ পৰিবেশ সৃষ্টি হৈ আছে — এনে অৰ্থত Present Continuous Tense ৰ ব্যৱহাৰ হয়। যেনে :

They are going to face a problem. (সিহাঁতে এটা সমস্যাৰ সম্মুখীন হৈ আছে)।

Sita is going to buy a maruti car. (সীতাই এটা মাৰুতি গাড়ী কিনিবলৈ গৈ আছে)।

It is going to rain. (অলপতে বৰষুণ হ'ব)।

ইংৰাজী ভাষাত এনে কিছুমান verb আছে যিবোৰ সাধাৰণতে Continuous form অত ব্যৱহাৰ নহয়। সিহাঁত Indefinite Tense অত ব্যৱহাৰ হৈ Continuous Tense অৰ অৰ্থপ্ৰকাশ কৰে। তেনে Verb কিছুমান হৈছে : believe, belong, consist, contain, enable, feel, hope, possess, like, love, think, know, see, want, resemble, understand, আদি। উদাহৰণ :

I feel fever. ('I am feeling fever' নহয়।)

অৱশ্যে আজিকালি এনেৰোৰ verb ৰ লগত 'ing' যোগ হোৱাও দেখা যায়। যেনে :

He is feeling God's presence in his heart. (তেওঁ তেওঁ অন্তৰত ঈশ্বৰৰ উপস্থিতি অনুভৱ কৰি আছে)।

I am thinking about it. (মইএইটোৰ বিষয়ে ভাবি আছোঁ)।

তলত person আৰু number অনুসৰি Present Continuous Tense ত 'eat' ৰ Conjugation (ধাতু ৰূপ) দেখুওৱা হ'ল :

Conjugation of the Verb 'Eat'

Persons	Singular	Plural
1st Prsn	I am eating rice.	We are eating rice.
2nd Prsn	You are eating rice.	You are eating rice.
3rd Prsn	He is eating rice.	They are eating rice.

YOUR ACTIVITIES

1. Present Continuous Tense ৰ Formation লিখি তিনিটা উদাহৰণ দিয়া।
2. বন্ধনীৰ ভিতৰত থকা verb ৰোৱা Present Continuous Tense Form ত লিখা।
  - (a) Ranu is (watch) a dance show.
  - (b) The Sun is (rise) in the east.
  - (c) She is (drink) water.
  - (d) It is (go) to flood.
  - (e) We are (eat) the apples.
  - (f) We are (do) the sums.
  - (g) The man is (work) in the field.- 2. তলত দিয়া Present Indefinite Tense ৰ বাক্যৰোৱা Present Continuous Tense লৈ ৰূপান্তৰ কৰা :
  - (a) David governs the party.
  - (b) They ride a bus.
  - (c) She weaves a gamosha.
  - (d) We kill a snake.
  - (e) He walks in the street.- 5. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :
  - (ক) কমলাই আম খাই আছে।
  - (খ) তুমি ক্ৰিকেট খেলি আছ।
  - (গ) আপুনি আমাক ইংৰাজী পচুৱাই আছে।
  - (ঘ) কেঁচুৱাটোৱে কান্দি আছে।
  - (ঙ) সিহতে কাজিয়া কৰি আছে।

3. Present Perfect Tense

কোনো এটা কাম বা ঘটনা এইমাত্ৰ সম্পৰ্ক হৈছেৰা অতীতত আৰম্ভ হোৱা কোনো কামৰ ফল এতিয়াও চলি আছে এনে অৰ্থত্ Present Perfect

Tense ৰ ব্যৱহাৰ হয়। উদাহৰণ :

1. I have eaten a mango. (মই এটা আম খালোঁ।)
2. We have lived in this house since 1903. (আমি ১৯০৩ চনৰ পৰা এইঘৰখনত বসবাস কৰি আছেঁ।)

ওপৰৰ 1নং বাক্যটিত খোৱা কাম শেষ হোৱা বুজাইছে। 2নং বাক্যটিত অতীতকামটো অৰ্থাৎ বসবাস কৰাটো আৰম্ভ হৈ বৰ্তমানেও চলি থকা বুজাইছে আৰু 3নং বাক্যটিত অতীততে হৈৱো mother ৰ অভাৱটো এতিয়াও আছে।

Note : যি Perfect Tense ৰ দ্বাৰা অতীততে আৰম্ভ হোৱা কাম বৰ্তমানলৈকে চলি থকা বুজোৱা হয় তাকে **Continuative Use of Present Perfect Tense** ৰোলে। ওপৰৰ 2 নং বাক্যটি এনেকুৱা Continuative Present Perfect Tense ৰ বাক্য। কিয়নো বাক্যটোৰ দ্বাৰা ১৯০৩ চনৰ পৰা ঘৰটোত বসবাস কৰা আৰম্ভ হোৱা কাৰ্যটো এতিয়াও চলি আছে' - এনেকুৱা অৰ্থ প্ৰকাশ কৰিছে।

Present Perfect Tense ৰ বাক্য এটি তলত দিয়া Formation অনুসৰি গঠন হয়।

Formation: Subject + have / has + Past participle form of the Main Verb + object.

More Examples :

1. I have sung a song. (মই এটা গান গালোঁ।)
2. His father has given him a pen. (তেওঁৰ দেউতাকে তাক এডাল কলম দিছে।)
3. I have done the sum. (মই অংকটো কৰিলোঁ।)
4. He has finished his duty. (তেওঁ তেওঁৰ কৰ্ত্ত্ব সমাপন কৰিলে।)
5. Nabanita has come here. (নবনীতা ইয়ালৈ আহিল।)

Note : Present Perfect Tense ৰ লগত Adverbials of Past Time যেনেঁ : yesterday, last night, last week আদি ব্যৱহাৰ নহয়। যেনেঁ :

He has come here yesterday. (উক্ত বাক্যটো শুন্দ নহয়)।
শুন্দ form টো হ'ব He has come here. নাইবা He came here yesterday.

Note : এনে কিছুমান Intransitive Verb আছেযিবোৰে Be verb ৰ সৈতে Present Perfect Tense গঠন কৰে। সিহতৰ লগত have / has ব্যৱহাৰ নকৰি কেৱল be verb ৰ ব্যৱহাৰেই Present Perfect Tense ৰ অৰ্থপ্ৰকাশ কৰে। তেনেকুৱা verb কিছুমান হ'ল - Come, Go, Set, Rise, Use etc.

For example :

1. The Sun is set. (সূর্যটো দুর গ'ল ।)
2. The Moon is risen. (চন্দ্রটো উদয় হ'ল ।)
3. He is come. (তেওঁ আহিল ।)
4. I am gone. (মই গ'লোঁ ।)
4. Ram is tired. (ৰাম ক্লান্ত হ'ল ।)

সাধাৰণতে যিবোৰ sentence ত just, just now, already, yet not yet আদি ব্যৱহাৰ কৰা হয় সেইবোৰ sentence Present Perfect Tense ত হয়। উদাহৰণ :

He has come just now. (তেওঁ এইমাত্ৰ আহিল ।)

I tried my best to meet him but I have not succeeded yet now. (মই তেওঁক লগ পাৰলৈ বৰ চেষ্টা কৰিছোঁ, কিন্তু এতিয়াও সফল হ'ব পৰা নাই।)

The boy has already left the market. (ল'ৰাজন ইতিমধ্যে বজাৰখন এৰিলৈ ।)

তলত person আৰু number অনুসৰি Present Perfect Tense ত 'eat' verb ৰ Conjugation (ধাতু ক্লপ) দেখুওৱা হ'ল :

Conjugation of the Verb 'Eat'

Persons   Singular   Plural

1st Prsn	I have eaten rice.	We have eaten rice.
2nd Prsn	You have eaten rice.	You have eaten rice.
3rd Prsn	He has eaten rice.	They have eaten rice.

Note : Present Perfect Tense ত Auxilairy Verb হিচাপে Third Person Singular Number ত 'has' আৰু বাকীবোৰত 'have' ব্যৱহাৰ হয়।

YOUR ACTIVITIES

1. Present Perfect Tense ৰ Formation লিখি তিনিটা উদাহৰণ দিয়া।
2. তলত দিয়া Sentence ৰেৰ Present Perfect Tense Form ত লিখা।
  - (a) Ramen (eat) the mango.
  - (b) The Sun (rise) in the east.
  - (c) The dog (bite) him.

(d) The boys (play) cricket.

(e) Here Rabi (come).

(f) They (say) that

2. তলত দিয়া বাক্যবোৰ Present Perfect Tense লৈ কপান্তৰ কৰা।

(a) Ram reads well.

(b) The Coach trains them.

(c) We do the work.

(d) You meet him.

(e) I resign from the post.

5. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

(ক) তেওঁ স্কুললৈ গ'ল ।

(খ) তুমি ক্রিকেট খেলিলা ।

(গ) সিহাঁতে বামায়ণ পঢ়িলৈ ।

(ঘ) আমি এই ঘৰখনত ২০০১ চনৰ পৰা বাস কৰোঁ ।

(ঙ) আমি তালৈ গ'লোঁ ।

4. Present Perfect Continuous Tense

বৰ্তমান সময়ত বা অতীতত কোনো কাম আৰম্ভ হৈ অবিচ্ছিন্নভাৱে চলি থাকিলৈ Verb ৰ Present Perfect Continuous Tense হয়।

Present Perfect Continuous Tense ৰ বাক্য এটি তলত দিয়া Formation অনুসৰি গঠন হয়।

Formation: Subject + have / has + been + Main Verb-ing + object.

Examples :

1. I have been eating rice. মই ভাত খাইয়েই আছোঁ। (ইয়াত খোৱা কামটো আগতে আৰম্ভ হৈ বৰ্তমানলৈ চলি থকা বুজাইছোঁ।)

2. You have been reading a novel. তুমি এখন উপন্যাসখন পঢ়িয়েই আছা।

3. Ram has been working since Monday last. (ৰামে সোমবাৰৰ পৰা কাম কৰি আছে।)

4. They have been living in this house since 1909. (সিহাঁতে এই ঘৰখনত ১৯০৯ চনৰ পৰা বাস কৰি আছে।)

Note 1 : Present Perfect Continuous Tense ৰ লগত Period of time (ব্যাপক সময়) ৰ উল্লেখ থাকিলে তাৰ আগত 'for' আৰু 'point of time' (নির্দিষ্ট সময়) ৰ উল্লেখ থাকিলে তাৰ আগত 'since' বহে। যেনেং :

1. He has been suffering from Black Fever for a week. (তেওঁ এসপ্রাহজুৰি ক'লাজৰত ভূগি আছে।)

2. I have been writing this since morning. (মইৰাতিপুৱাৰ পৰা এইটো লিখি আছে।)

3. You have been doing the work since 7 o' clock in the morning. (তুমি ৰাতিপুৱা ৭ বজাৰ পৰা কামটো কৰি আছ।)

ওপৰৰ 1 নং বাক্যটিয়ে period of time আৰু 2 আৰু 3 নং বাক্যটিয়ে point of time অক সূচাইছে।

Note - 2 : Present Continuous Tense ত ব্যৱহাৰ নোহোৱা Verb ৰোৱা Present Perfect Continuous Tense তো ব্যৱহাৰ নহয়। তেনে Verb ৰোৱা হ'ল - believe, belong, contain, feel, think, know, like, hope, see, want, love, understand আদি।

তলত person আৰু number অনুসৰি Present Perfect Continuous Tense ত 'Eat' verb ৰ Conjugation (ধাতু ৰূপ) দেখুওৱা হ'লঃ

Conjugation of the Verb 'Eat'

Persons   Singular   Plural

1st Prsn I have been eating rice. We have been eating rice.

2nd Prsn You have been eating rice. You have been eating rice.

3rd Prsn He has been eating rice. They have been eating rice.

YOUR ACTIVITIES

1. Present Perfect Continuous Tense ৰ Formation লিখি তিনিটা উদাহৰণ দিয়া।

2. বন্ধনীৰ ভিতৰত থকা verb ৰোৱা Present Perfect Continuous Tense ত লিখা।

- (a) Ram (eat) the mango.
- (b) The Moon (rise) in the West.
- (c) The dog (bark).
- (d) The girls (play) cricket.
- (e) Dipika (come) here.
- (f) The principal (say) this.

2. তলত দিয়া বাক্যৰোৱা Present Perfect Continuous Tense লৈ ৰূপান্তৰ কৰা।

(a) The girls learn well.

(b) The teacher punishes the student.

(c) They do the work.

(d) You tell him the story.

(e) I swim in the river.

5. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

(ক) সিহাঁত কাজিয়া কৰিয়েই আছে।

(খ) তুমি ফুটবল খেলিয়েই আছা।

(গ) তাই ৰাতিপুৱাৰ পৰা কেৰম খেলিয়েই আছে।

(ঘ) আমি এই কাৰ্যালয়ত ১৯৯০ চনৰ পৰা কাম কৰি আছেঁ।

(ঙ) আমি তালৈ গৈয়েই আছোঁ।

5. Past Indefinite Tense

অতীতত কোনো এটি কাম কৰা বা সংঘটিত হৈ যোৱা বুজালে Verb ৰ Past Indefinite Tense হয়। Past Indefinite Tense গঠন কৰোতে সদায় Main Verb ৰ Past form টোহেব্যৱহাৰ হয়।

Past Indefinite Tense ৰ বাক্য এটি তলত দিয়া Formation অনুসৰি গঠন হয়।

Formation: Subject + Past form of the Main Verb + object.

1. I ate rice. (মইভাত খাইছিলোঁ।)

2. He drank milk. (তেওঁ চাহ খাইছিল।)

3. Mahabir did the work. (মহাবীৰে কামটো কৰিছিল।)

4. You went there. (তুমি তালৈ গৈছিলা।)

ওপৰৰ বাক্যৰোৱা অতীতৰ কোনো কাম বা ঘটনাক বুজাইছে আৰু Verb ৰ Past form ব্যৱহাৰ হৈছে।

Past Indefinite Tense আৰু Present Indefinite Tense ৰ গঠন প্ৰণালীৰ মাজত বিশেষ কোনো পাৰ্থক্য নাই। কেৱল verb ৰ form ৰ হে সলনি হয়। Present Indefinite অত verb ৰ Present form আৰু Past Indefinite অত verb ৰ Past form হয়।

তলত person আৰু number অনুসৰি Past Indefinite Tense ত 'Eat' verb ৰ Conjugation (ধাতু ৰূপ) দেখুওৱা হ'লঃ

Conjugation of the Verb 'Eat'

Persons   Singular   Plural

1st Prsn	I ate rice.	We ate rice.
2nd Prsn	You ate rice.	You ate rice.
3rd Prsn	He ate rice.	They ate rice.

YOUR ACTIVITIES

1. Past Indefinite Tense ৰ Formation লিখি তিনিটা উদাহৰণ দিয়া।

- বন্ধনীৰ ভিতৰত থকা verb ৰোৱা Past Tense Form ত লিখা।
  - Kamal (eat) the guava.
  - The boy (get up) in the morning.
  - The dog (bark).
  - The girls (play) cricket.
  - Dipika (come) here.
- ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :
 (ক) তাই নাচিছিল।
 (খ) তুমি কান্দিছিলা।
 (গ) নাৰায়ণে শিলটো দলিয়াইছিল।
 (ঘ) আমি সময় নষ্ট কৰিছিলোঁ।
 (ঙ) সিহঁত আছিল।
 (চ) তোমাৰ দেউতাই তোমাক এটা চোলা দিছিল।

6. Past Continuous Tense

অতীতত কোনো এটা কাম চলি থকা বুজাবলৈ verb ৰ Past Continuous form ব্যৱহাৰ হয়।

Past Continuous Tense ৰ বাক্য এটি তলত দিয়া Formation অনুসৰি গঠন হয়।

Formation: Subject + Past form of Be Verb (was / were) + Main verb - ing + object

Exampple :

- I was eating rice. (মই ভাত খাই আছিলোঁ)।
- Sirina was drinking milk. (শ্বিৰিনা গাথীৰ খাই আছিল।)
- They were swimming in the pond. (সিহঁতে পুখুৰীটোত সাঁতুৰি আছিল।)

ওপৰৰ 1 নং বাক্যটোৰ 'I' subject, 'was' টো past form of the be verb 'am', 'eat' টো main verb আৰু তাৰ লগত 'ing'

যোগ হৈছে আৰু শেষত 'rice' এই object টো বহিছে।

অতীত কালত দুটা কাম একেলগে চলি থকা বুজাবলৈ তাৰে এটা Past Continuous Tense ৰ আৰু আনটো Past Indefinite Tense ৰ হয়। যেনে :

(i) He ate an apple while Ganesh was reading a novel.
(গণেশে যেতিয়া উপন্যাস পঢ়ি আছিল তেতিয়া তেওঁ এটা আপেল খাইছিল।)

(ii) When I saw her she was drinking tea. (যেতিয়া মই তাইক দেখা পাইছিলোঁ, তেতিয়া তাই চাহ খাই আছিল।)

ওপৰৰ প্রথম বাক্যটোত দুটা কামঃ 'খাইথকা' আৰু 'পঢ়িথকা' একেসময়তে চলি আছিল—এনে অৰ্থপ্ৰকাশ কৰা হৈছে। হ্যাত এটা অংশ Past Indefinite Tense অত আৰু বাকীটো Past Continuous Tense অত হৈছে।

তলত person আৰু number অনুসৰি Past Continuous Tense ত 'Eat' verb ৰ Conjugation দেখুওৱা হ'লঃ

Conjugation of the Verb 'Eat'

Persons	Singular	Plural
---------	----------	--------

1st Prsn I was eating rice. We were eating rice.

2nd Prsn You were eating rice. You were eating rice.

3rd Prsn He was eating rice. They were eating rice.

YOUR ACTIVITIES

1. Past Continuous Tense ৰ Formation লিখি তিনিটা উদাহৰণ দিয়া।

2. বন্ধনীৰ ভিতৰত থকা verb ৰোৱা ব্যৱহাৰ কৰি বাক্যৰোৱা Past Continuous Tense ত লিখা।

- Kamal (eat) the guava.
- The boy (get up) in the morning.
- The dog (bark).
- The girls (play) cricket.
- Dipika (come) here.
- The principal (say) this.

- ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :
 (ক) তাই খেলি আছিল।
 (খ) তুমি চাইকেল চলাই আছিলা।
 (গ) নবীনে পথাৰত কাম কৰি আছিল।
 (ঘ) আমি গচ্ছটো বগাই আছিলোঁ।
 (ঙ) তুমি অহাৰ সময়ত হৰেনে ছৰি আঁকি আছিল।

7. Past Perfect Tense

অতীতত কোনো এটা কাম সম্পূর্ণ হোৱা বুজাবলৈ Past Perfect Tense ৰ ব্যৱহাৰ হয়।

Past Perfect Tense ৰ বাক্য এটি তলত দিয়া Formation অনুসৰি গঠন হয়।

Formation:

Subject + had (past form of 'have' / 'has') + past participle form of the main verb + object

Example :

I had eaten rice. (মই ভাত খাইছিলো।)

ওপৰৰ বাক্যটোত 'I' subject, 'had' টো past form of the Auxiliary Verb 'have', তাৰ পিছত 'eat' verb ৰ past participle form 'eaten' আৰু শেষত 'rice' object টো বহিছে।

More Examples :

Your brother had given me a book. (তোমাৰ ভায়েকে মোক এখন কিতাপ দিছিল।)

She had drunk a glass of milk. (তাই এগিলাচ গাখীৰ খাইছিলা।)

You had done the sum. (তুমি অংকটো কৰিছিলা।)

They had played cricket. (সিহঁতে ক্রিকেট খেলিছিল।)

We had gone there. (আমি তালৈ গৈছিলো।)

She had sung a song. (তাই এটা গান গাইছিল।)

The judge had punished him for his misdeed. (বিচাৰকজনে তেওঁৰ ভুলৰ কাৰণে শাস্তি দিছিল।)

অতীতত সম্পূর্ণ হোৱা দুটা ক্রিয়াৰ কাল বুজাবলৈ আগত শেষ হোৱাটোৰ ক্ষেত্ৰত Past Perfect Tense আৰু পিছত হোৱাটোৰ ক্ষেত্ৰত Past Indefinite Tense ব্যৱহাৰ হয়।

Examples :

The bus had left the station before we reached there. (আমি গৈ পোৱাৰ আগতে বাছটো ছেচন এৰিছিল।)

The patient had died before the doctor came. (ডাক্তাৰজন অহাৰ আগতেই ৰোগীজন মৰিছিল।)

I had prepared tea before you came. (তুমি অহাৰ আগতেই মই চাহ বনাইছিলো।)

অতীতত হোৱা কোনো ঘটনা সম্বন্ধে অবাস্তৱ কল্পনা, অনুমান বা উপলক্ষ

বুজাবলৈ Past Perfect Tense ৰ ব্যৱহাৰ হয়।

Examples:

If I had done that I would have got the prize. (মই যদি সেইটো কৰিলোহেতেন মই পুৰস্কাৰটো পালোহেতেন।)

I wish, I had meet you in the market. (মই ভাৰিছিলো, মই যদি তোমাক বজাৰত লগ পালোহেতেন।)

তলত person আৰু number অনুসৰি Past Perfect Tense ত 'Eat' verb ৰ Conjugation (ধাতু ক্রম) দেখুওৱা হ'লঃ

Conjugation of the Verb 'Eat'

Persons	Singular	Plural
1st Prsn	I had eaten rice.	We had eaten rice.
2nd Prsn	You had eaten rice.	You had eaten rice.
3rd Prsn	He had eaten rice.	They had eaten rice.

YOUR ACTIVITIES

1. Past Perfect Tense ৰ Formation লিখি উদাহৰণ দিয়া।

2. তলত দিয়া sentence বোৰ Past Perfect Tense ত লিখা।

(a) Ramal eat an apple.

(b) The boy comes here.

(c) The cow ate the vegetables.

(d) The girls play cricket.

(e) Purnima goes there.

5. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

(ক) তাই মাৰ্বল খেলিছিল।

(খ) তুমি গাড়ীটো চলাইছিলা।

(গ) আমি সেই ঠাই পোৱাৰ আগতে সিহঁত পলাইছিল।

(ঘ) আমি গছটো বগাইছিলো।

(ঙ) তুমি অহাৰ আগতেই তেওঁ চাহ খাইছিল।

8. Past Perfect Continuous Tense

অতীতত কোনো এটা কাম বা ঘটনা অতীতত আৰম্ভ হৈ অতীতত চলি থাকি অতীততে সম্পূর্ণ হৈ থকা বুজালৈ verb ৰ Past Perfect Continuous Tense হয়।

Past Perfect Continuous Tense গঠন কৰোতে প্ৰথমে subject, দ্বিতীয়তে 'had', তৃতীয়তে 'been' চৰ্তৰতে main verb

- ing আৰু শেষত object বহে।

Past Perfect Continuous Tense ৰ বাক্য এটি তলত দিয়া Formation অনুসৰি গঠন হয়।

Formatoin : Subject + had + been + main verb - ing + object.

Examples :

1. We had been eating rice. (আমি ভাত খাহয়েই আছিলোঁ।)
2. They had been making a table. (সিহঁতে এখন মেজ তৈয়াৰ কৰিয়েই আছিলোঁ।)

3. Lenin had been playing football. (লেনিনে ফুটবল খেলিয়েই আছিলোঁ।)
4. They had been working in the field. (সিহঁতে পথাৰত কাম কৰিয়েই আছিলোঁ।)

5. We had been trying to solve the problem. (আমি সমস্যাটো সমাধান কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিয়েই আছিলোঁ।)

Past Perfect Continuous Tense এ Past Continuous Tense ৰ দৰে প্ৰায় একেই অৰ্থ বুজায়। সেয়ে কেতিয়াৰা Past Perfect Continuous Tense ৰ বাক্য এটাক Past Continuous Tense অতো লিখিৰ পাৰি। যেনে :

I had been playing football. মই ফুটবল খেলিয়েই আছিলোঁ।
(Past Perfect Continuous)

I was playing football. আমি ফুটবল খেলি আছিলোঁ। (Past Continuous)

তলত person আৰু number অনুসৰি Past Perfect Continuous Tense ত 'Eat' verb ৰ Congugation (ধাতু ৰূপ) দেখুওৱা হ'লঃ

Conjugation of the Verb 'Eat'

Persons	Singular	Plural
1st Prsn	I had been eating rice.	We had been eating rice.
2nd Prsn	You had been eating rice.	You had been eating rice.
3rd Prsn	He had been eating rice.	They had been eating rice.

YOUR ACTIVITIES

1. Past Perfect Continuous Tense ৰ Formation লিখি তিনিটা উদাহৰণ দিয়া।

2. তলত দিয়া sentence বোৰ Past Perfect Continuous Tense লৈ ৰূপান্তৰ কৰা।

- (a) They go there.
- (b) The girls play cricket.
- (c) He do the work.
- (d) The teacher teach us mathematics.
- (e) They stay here since 2010.
- (f) The principal say this.
- (g) The boy work since Monday to Saturday..

5. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

- (ক) পুলিচ অহালৈকে সিহঁত কাজিয়া কৰি আছিল।
- (খ) ল'ৰাহঁতে সন্ধিয়া হোৱালৈকে বল খেলি আছিল।
- (গ) তাই ৰাতিপুৱাৰ পৰা কেৰম খেলি আছিল।
- (ঘ) আমি এইখন গাঁওত ২০০০ চনৰ পৰা বসবাস কৰি আছিলোঁ।
- (ঙ) ৰাজেনে ছবি আঁকি আছিল।

9. Future Indefinite Tense

কোনো এটা কাম বা ঘটনা ভৱিষ্যতত কৰা হ'ব বা সংঘটিত হ'ব এনে অৰ্থ বুজালৈ Future Indefinite Tense অৰ ব্যৱহাৰ হয়।

'Shall' আৰু 'Will' – এই দুটা 'Auxiliary verb' Future Tense অত ব্যৱহাৰ হয়। Future Indefinite Tense ৰ বাক্য এটা গঠন কৰোতে প্ৰথমে subject, দ্বিতীয়তে subject অনুসৰি 'shall' বা 'will', তৃতীয়তে Present form of the main verb আৰু শেষত object বহে।

Future Indefinite Tense ৰ বাক্য এটি তলত দিয়া Formation অনুসৰি গঠন হয়।

Formation: Sub + shall / will + present form of Main Verb + object.

I shall eat rice. (মই ভাত খাম।)

Nanak will build a house. (নানকে এটা ঘৰ সাজিব।)

Ravan will learn English. (ৰাবণে ইংৰাজী শিকিব।)

We shall go there. (আমি তালৈ যাম।)

They will do the work. (সিহঁতে কামটো কৰিব।)

We will build a house. (আমি এটা ঘর সজাইব।)

সাধাৰণতে first person অৰ লগত 'shall' আৰু second আৰু third person অৰ লগত 'will' ব্যৱহাৰ হয়।

কেতিয়াৰা বাক্যৰ verb ক জোৰ দিবুজাবলৈ first person অৰ লগতে 'will' ব্যৱহাৰ হয়। যেনেংঃ

I will meet you.

ওপৰৰ বাক্যটোৱে "মই তোমাক লগ ধৰিমেই" - এনে জোৰ দিয়া অৰ্থ প্ৰকাশ কৰিছে।

কেতিয়াৰা shall/will ব্যৱহাৰ নকৰাকৈ Present Continuous Tense-ৰ দৰে 'going to' verb ব্যৱহাৰ কৰিণ Future Tense ৰ অৰ্থ প্ৰকাশ কৰিব পাৰি। যেনেংঃ

(i) Strong Probability (জোৰ সন্তানা) বুজাবলৈঃ

It is going to rain to - night.

(ii) Simple future (সাধাৰণ ভৱিষ্যত) বুজাবলৈঃ

He is going to complete his duty by 10 a. m.

(iii) Intention (অভিপ্ৰায়/ইচ্ছা) বুজাবলৈঃ

We are going to meet them.

Note : অতীত কালত ভবিষ্যত বুজাবলৈ shall আৰু will ৰ Past form, যথাক্রমে 'should' আৰু 'would' ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনেং-

We should play cricket last evening.

Reshma would go there with me.

তলত person আৰু number অনুসৰি Future Indefinite Tense-ত 'Eat' verb ৰ Conjugation (ধাতু ৰূপ) দেখুওৱা হ'লঃ

Conjugation of the Verb 'Eat'

Persons Singular

1st Prsn I shall eat rice.

2nd Prsn You will eatrice.

3rd Prsn He will eat rice.

Plural

We shall eat rice.

You will eat rice.

They will eat rice.

YOUR ACTIVITIES

1. Future Indefinite Tense ৰ Formation লিখি তিনিটা উদাহৰণ দিয়া।

2. তলত দিয়া sentence ৰোৱা Future Indefinite Tense লৈ কৰপাস্তৰ কৰা।

(a) He goes there.

(b) The girls do the work.

(c) He do the work.

(d) Haridas writes the play.

(e) They swim in the river.

(f) The President do this.

5. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰাঃ

(ক) সিহাঁতে যাদু খেল চাৰ।

(খ) বাতি তৰা উদয় হ'ব।

(গ) বেলি ডুব যাব।

(ঘ) আমি ইয়ালৈ আকো আহিম।

(ঙ) তপনে কেৰম খেলিব।

10. Future Continuous Tense

ভৱিষ্যত কালত কোনো কাৰ্য চলি থকা অৰ্থ বুজাবলৈ Future Continuous Tense অৰ ব্যৱহাৰ হয়।

Future Continuous Tense ৰ বাক্য এটি গঠন কৰোতে প্ৰথমে subject, দ্বিতীয়তে shall be / will be, তৃতীয়তে Main Verb-ing আৰু তাৰ পিছত Object বহে।

Future Continuous Tense ৰ বাক্য এটি তলত দিয়া Formation অনুসৰি গঠন হয়।

Formation:

Subject + Shall be/Will be + Main Verb + ing + object.

Examples :

(1) Ramananda will be reading a novel. (ৰামানন্দই এখন উপন্যাস পঢ়ি থাকিব।)

(2) We shall be waiting for Nabanita. (আমি নৰনিতাৰ কাৰণে অপেক্ষা কৰি থাকিম।)

(3) They will be playing cricket. (সিহাঁতে ক্ৰিকেট খেলি থাকিব।)

(4) I shall be writing a book. (মই এখন কিতাপ লিখি থাকিম।)

(5) She will be reading the Ramayana. (তাই ৰামায়ণ পঢ়ি থাকিম।)

(6) We shall be making a house. (আমি এটা ঘৰ সজাই থাকিম।)

(7) I shall be drinking honey. (মই মৌ খাই থাকিম।)

(8) They will be playing ball. (সিহাঁতে বল খেলি থাকিব।)

(9) What will you be doing then? (তুমি তেতিয়া কি করি থাকিবা?)

(10) We shall be sleeping at night. (আমি বাতি শুই থাকিম।)

টোকাৎ সাধাৰণতে কিছুমান Verb যেনে- see, feel, know, look, love, want, wish আদি Future Continuous Tense ব্যৱহাৰ হয়।

তলত person আৰু number অনুসৰি Future Continuous Tense ত 'Eat' verb ৰ Conjugation (ধাতুৰূপ) দেখুওৱা হ'লঃ

Conjugation of the Verb 'Eat'

Persons	Singular	Plural
1st Prsn	I shall be eating rice.	We shall be eating rice.
2nd Prsn	You will be eating rice.	You will be eating rice.
3rd Prsn	He will be eating rice.	They will be eating rice.

YOUR ACTIVITIES

1. Future Continuous Tense ৰ Formation লিখি তিনিটা উদাহৰণ দিয়া।

2. তলত দিয়া sentence ৰেৱ Future Continuous Tense লৈ কৰান্তৰ কৰা।

- (a) I learn English.
- (b) The Earth moves round the Sun.
- (c) The trees give fruits.
- (d) We bring some sugar.
- (e) They seem fine.
- (f) The Secretary do this.
- (g) The baby laughs.

5. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰাৎ :

- (ক) তুমি বজাৰ কৰি থাকিবা।
- (খ) বাতি জোনবাই উজলি থাকিব।
- (গ) কুলিয়ে গীত গাই থাকিব।
- (ঘ) সিঁহাতে কাম কৰি থাকিব।
- (ঙ) আমি এখন কিতাপ লিখি থাকিম।

11. Future Perfect Tense

ভৱিষ্যতৰ কোনো নিৰ্দিষ্ট সময়ত বা তাৰ আগতেই কোনো কাম কৰা হ'ব বা সম্পৱ হ'ব এনে অৰ্থ বুজালে Future Perfect Tense ৰ ব্যৱহাৰ হয়।

Future Perfect Tense ৰ বাক্য এটি গঠন কৰোতে পথমে Subject তাৰ পিছত shall/will, তাৰ পিছত have, তাৰ পিছত Past Participle form of the Main Verb আৰু তাৰ পিছত Object বহে।

Future Perfect Tense ৰ বাক্য এটি তলত দিয়া Formation অনুসৰি গঠন হয়।

Formation : Subject + shall/will + have + Past Participle form of the Main Verb + object.

Examples :

- (1) I shall have done the sum by 7 a.m.
- (2) They will have finished the work before noon.
- (3) We shall have invited him in the meeting before May.
- (4) He will have gone there.
- (5) Meera and Neera will have broken this glass before it gets smashed.

তলত person আৰু number অনুসৰি Future Perfect Tense ত 'Eat' verb ৰ Conjugation (ধাতুৰূপ) দেখুওৱা হ'লঃ

Conjugation of the Verb 'Eat'

Persons	Singular	Plural
1st Prsn	I shall have eaten rice.	We shall have eaten rice.
2nd Prsn	You will have eaten rice.	You will have eaten rice.
3rd Prsn	He will have eaten rice.	They will have eaten rice.

টোকাৎ Future Perfect Tense ৰ ব্যৱহাৰ খুব কম হয়।

12. Future Perfect Continuous Tense

ভৱিষ্যতে কোনো এটা কাম আন এটা কাম আৰম্ভ হোৱাৰ আগলৈকে চলি থাকিব বুলি বুজালে Verb ৰ Future Perfect Continuous Tense হয়।

Future Perfect Continuous Tense ৰ বাক্য গঠন কৰোতে পথমে subject দ্বিতীয়তে shall/will, তৃতীয়তে have been চতুর্থতে

Object বহে।

Future Perfect Continuous Tense ৰ বাক্য এটি তলত দিয়া Formation অনুসৰি গঠন হয়।

Formation : Subject + shall/will + have been + Main Verb- ing + object.

Examples :

- (1) I shall have been eating rice before he comes.
- (2) Raja will have been reading this lesson for a week next month.
- (3) He will have been writing before you return.
4. We shall have been discussing the matter before the president arrives.
5. The train will have been running before it reaches Delhi.

Note : Future Perfect Tense ৰ দৰে- Future Perfect Continuous Tense ৰে ব্যৱহাৰ খুব কম হয়।

তলত person আৰু number অনুসৰি Future Perfect Continuous Tense ত 'Eat' verb ৰ Conjugation দেখুওৱা হ'লঃ

Conjugation of the Verb 'Eat'

Persons	Singular	Plural
1st Prsn	I shall have been eating rice.	We shall have been eating rice.
2nd Prsn	You will have been eating rice.	You will have been eating rice.
3rd Prsn	He will have been eating rice.	They will have been eating rice.

EXERCISE

1. Tense মুঠতে কেইটা আৰু কি কি? প্রতিটোৱে formation লিখি তিনিটাকৈ উদাহৰণ দিয়া।

2. Put the verbs given within brackets into their correct tense.

- (a) It (rain) everyday.
- (b) We (see) a bird.
- (c) I (build) a house.
- (d) Lalita (learn) English.
- (e) He (finish) he work just now.
- (f) She (come) tomorrow.
- (g) We (come) just now.
- (h) He (write) a letter to Radha.
- (i) She (work).
- (j) They (come) just now.
- (k) I (go) to Delhi next Monday.
- (l) He (come) here yesterday.
- (m) The Sun (rise) in the east.
- (n) Birds (fly) in the air.
- (o) He (live) in this house since 2001.
- (p) He (read) the book while I went there.
- (q) The new teacher (come) tomorrow.
- (r) I (write) a letter to him next week.
- (s) She (work) in the morning.
- (t) The lady (take) her meal by 7 O' clock.
- (u) They (reach) home.
- (v) If he (come) you must do the work.

5. Translate into English.

- (ক) সিহঁত সদায় বাতিপুৱা নদীৰ পাৰত ফুৰিবলৈ যায়।
- (খ) বৰষুণ দিলে মইবজাৰলৈ নাযাও।
- (গ) ওৰংজেৰ এজন মহান সন্মান আছিল।
- (ঘ) বাষ্পপতিজন অহাকালি গুৱাহাটীলৈ আহিব।
- (ঙ) সূৰ্য এইমাত্ৰ ডুব গ'ল।
- (চ) যোৱা চাৰি ঘন্টা ধৰি বৰষুণ দি আছে।
- (ছ) কলম্বাচে আমেৰিকা আবিস্কাৰ কৰিছিল।
- (জ) সিহঁতে কামটো কৰি থাকিব।
- (ঝ) সিহঁত ভাত খাইছিল।
- (ঝঃ) মইবাতিপুৱা পঢ়েঁ।
- (ট) সূৰ্য অস্ত যোৱাৰ আগতে আমি ঘৰ পাইছিলোঁ।
- (ঠ) তেওঁ গোটেই দিন কাম কৰি থাকিব।
- (ড) তুমি আৰু যদু অহা বছৰ পুৰীলৈ যাবা। ০ ০ ০

CLASS-VII

Chapter -1 KINDS OF SENTENCES (বাক্যৰ প্ৰকাৰ)

তোমালোকে শিকি আহিছাযে কিছুমান শব্দ লগলাদি একোটা সম্পূর্ণ অৰ্থ প্ৰকাশ কৰিলে তাক Sentence (বাক্য) বুলি কোৱা হয়। কিন্তু আমাৰ মনৰ ভাৰ অনুসৰি Sentence ৰোৱা কিছুমান উদ্দেশ্য থাকে। কিছুমান Sentence অৰ উদ্দেশ্য হৈছে কিবা বৰ্ণনা দিয়া, কোনোবাটোৰ উদ্দেশ্য হৈছে প্ৰশ্ন সোধা, কোনোবাটোৰ আদেশ, অনুৰোধ বা প্ৰাৰ্থনা কৰা, কোনোবাটোৰ বিষয় বা মনৰ আকাঙ্ক্ষা প্ৰকাশ কৰা। তলৰ বাক্য কেইটা মন কৰা :

1. This is a tree.
2. Is he working?
3. Come here.
4. What a big animal!
5. May God bless you.

ওপৰৰ বাক্য কেইটাৰ 1 নং বাক্যটোৱে এটা বৰ্ণনা প্ৰকাশ কৰিছে। 2 নং বাক্যটোৱে দ্বাৰা এটা প্ৰশ্ন সোধা হৈছে। 3 নং বাক্যটোৱে দ্বাৰা আদেশ দিয়া বুজোৱা হৈছে। 4 বাক্যটোৱে বিষয়ভাৱ প্ৰকাশ কৰিছে। আৰু 5 নং বাক্যটোৱে মনৰ ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰিছে। এনেদৰে ভাৰ প্ৰকাশৰ উদ্দেশ্য অনুযায়ী ইংৰাজী ব্যাকণত Sentence ক মুঠতে পাঁচটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে। যেনে :

1. Assertive Sentence বা Declarative Sentence (বৰ্ণনাত্মক বাক্য)
2. Interrogative Sentence. (প্ৰশ্নৰোধক বাক্য)
3. Imperative Sentence. (আদেশ, অনুৰোধ বা উপদেশ সূচক বাক্য)
4. Exclamatory Sentence. (আৱেগ বা বিষয় সূচক বাক্য)
5. Optative Sentence. (ইচ্ছা, আকাঙ্ক্ষা, প্ৰাৰ্থনা বা আশীৰ্বাদসূচক বাক্য)

তলৰ এইৰোৱাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হ'ল।

1. Assertive Sentence (বৰ্ণনাত্মক বাক্য)

It is your Umbrella.
He is reading a book.
They are playing ball.

ওপৰত উল্লেখ কৰা বাক্যবোৰে একা একোটা সাধাৰণ বৰ্ণনা প্ৰকাশ কৰিছে। এনেদৰে বি Sentence এ কোনো এটা ঘটনাৰ বা বস্তুৰ বৰ্ণনা দিয়ে সেই Sentence অকে Assertive Sentence (বৰ্ণনাত্মক বাক্য) বোলে।

Assertive Sentence অক Declarative Sentence (ঘোষণা বোধক বাক্য) ও বোলে। কেতিয়াৰা কেতিয়াৰা ইয়াক Statement বুলিও কোৱা হয়। সাধাৰণতে Assertive Sentence অৰ শেষত full stop (.) বহে। উদাহৰণ :

1. God is great. (ঈশ্বৰ মহান।)
2. The Moon moves round the Earth. (চন্দ্ৰ পৃথিবীৰ চাৰিওফালে ঘূৰে।)
3. They are students. (সিহত ছাত্ৰ।)
4. Man is mortal. (মানুহ মৰণশীল।)
5. You are a girl. (তুমি এজনী ছোৱালী।) ইত্যাদি।

Assertive Sentence অৰ কেইটামান সাধাৰণ বৈশিষ্ট্য (Characteristics of Assertive Sentence) আছে, যেনে :

1. Assertive Sentence অৰ কৰ্তা (Subject word) টো সাধাৰণতে Verb ৰ আগত বহে। যেনে :

Kamala is my sister. (কমলা মোৰ ভনী।)

এইবাক্যটিত 'Kamala' Subject টো 'is' Verb অৰ আগত বহিছে।

2. It, Here, There আদিৰ কোনো এটা পদেৰে Assertive Sentence আৰম্ভ হলে Subject word টো Verb অৰ পাছত বহে। যেনে :

Here is my pen. (ইয়াতে মোৰ কলম আছে।)

এইবাক্যটিত Subject word 'my' টো 'is' Verb ৰ পিছত বহিছে।
সেইদৰে :

It is Ram's house (এইটো বামৰ ঘৰ।)

There are some benches in the room. (কেঠাটোত কেইটামান বেঞ্চ আছে।)

ওপৰৰ বাক্য দুটা 'It' আৰু 'There' ৰ দ্বাৰা আৰম্ভ হোৱা বাবে বাক্য দুটাৰ 'Subject word' ক্ৰমে 'is' আৰু 'are' Verb অৰ পিছত বহিছে।

3. কেতিয়াৰা কেতিয়াৰা Finite Verb, Adverb নাহিয়া Adjective অৰ ওপৰত বিশেষ জোৰ (emphasis) দিবলৈ Subject word (কৰ্তা) টো

Verb র পাছত বহুওরা হয়। যেনেঁ :

Never was she a good singer. (কেতিয়াও তাই ভাল গায়ক নাছিল।)

Must I read my lesson. (নিশ্চয় মই মোৰ পাঠ পঢ়িবইলাগিব।)

এন্দেৰে যিৰোৱ finite verb, adjective বা adverb এ কোনো Assertive Sentence অৰ Subject word র আগত বহি বাক্যটিত সিহঁতৰ জোৰ থকা বা প্ৰধান্য থকা বুজায় সিহঁতক সেই Assertive Sentence টোৱ Emphatic Word আৰু বাক্যটিক Emphatic Assertive Sentence বুলি কোৱা হয়।

2. Interrogative Sentence (প্ৰশ্নবোধক বাক্য)

তলৰ বাক্যবোৱ মন কৰা :

1. Who was your brother ? (তোমাৰ ভায়েক কোন আছিল ?)

2. When will she come ? (তাই কেতিয়া আহিব ?)

3. Where does she live ? (তাইকত বাস কৰে ?)

4. Are you a student ? (তুমি এজন ছাত্ৰনে ?)

5. Will they go to market ? (সিহঁত বজাৰলৈ যাবনে ?)

ওপৰৰ প্রত্যেকটো বাক্যই একেটা প্ৰশ্ন কৰা বুজাইছে। সেয়ে বাক্যবোৱ Interrogative Sentence (প্ৰশ্নবোধক বাক্য)।

অৰ্থাৎ যি Sentence র দ্বাৰা কোনো প্ৰশ্ন সোধা হয় সেই Sentence অকে Interrogative Sentence (প্ৰশ্নবোধক বাক্য) বোলে।

বিঃদ্রঃ Interrogative Sentence (প্ৰশ্নবোধক বাক্য) র বিষয়ে পিছৰ অধ্যায়ত বিশদভাৱে আলোচনা কৰা হৈছে।

3. Imperative Sentence : (আদেশ, অনুৰোধ বা উপদেশ সূচক বাক্য)

তলৰ Sentence বোৱ মন কৰা :

1. Please give me a book. — অনুগ্ৰহ কৰি মোক এখন কিতাপ দিয়ক।

2. Don't wet in the rain. — বৰষুণত নিতিতিবা।

3. Come here soon. — সোনকালৈ ইয়ালৈ আহা।

4. Close the door. — দৰজাটো বন্ধ কৰা।

ওপৰৰ বাক্যবোৱ প্রত্যেকটো দ্বাৰা কিবা নহয় কিবা আদেশ, অনুৰোধ বা প্ৰাৰ্থনা বুজাইছে। সেয়ে বাক্যবোৱ Imperative Sentence। যি বাক্যৰ

দ্বাৰা কোনো আদেশ, অনুৰোধ; প্ৰাৰ্থনা, উপদেশ আদি বুজোৱা হয় সেই বাক্যকে Imperative Sentence বোলে।

Imperative Sentence অৰ কেহুচামান সাধাৰণ বৈশিষ্ট্য আছে। যেনেঁ :

1. Imperative Sentence অত সাধাৰণতে Subject Word 'you' টো উহু থাকে।

2. Imperative Sentence অৰ Verb টো সদায় Present tense বৰহ।

3. Imperative Sentence অৰ শেষত Assertive Sentence ৰ দৰে সদায় full stop (.) বহে। উদাহৰণ :

Write a letter. — এখন চিঠি লিখা।

এই বাক্যটিৰ subject word 'you' টো উহু আছে। ইয়াৰ verb 'write' টো Present tense অত আছে। আৰু শেষত Assertive Sentence ৰ দৰে full stop (.) বহিছে।

কেতিয়াবা কেতিয়াবা 'Let' Verb ব্যৱহাৰ কৰিও Imperative Sentence গঠন কৰা হয়। যেনেঁ :

(i) Let us play now. আহা আমি এতিয়া খেলোঁ।

(ii) Let us read the story. আমাক গল্পটো পঢ়িবলৈ দিয়ক।

(iii) Let him not do that. তেওঁক এইটো কৰিবলৈ নিদিব।

'Let' Verb ৰে কোনো Imperative Sentence আৰস্ত হ'লৈ Subject word টো 'Let' Verb ৰ পিছত আৰু main verb টো Subject word ৰ পিছত বহে। ওপৰৰ 1 নং উদাহৰণৰ বাক্যটিত প্ৰথমে 'Let' Verb তাৰ পিছত Subject word 'us' আৰু তাৰ পিছত main verb 'play' ব্যৱহাৰ হৈছে।

4. Exclamatory Sentence (আবেগ বা বিশ্ময় সূচক বাক্য)

তলৰ Sentence বোৱ মন কৰা :

(i) Alas, he is dead! (Sorrow) - হায়, তেওঁ মৰিল !

(ii) Hurrah! We have won the battle. - (Joy) কি আনন্দ !
আমি যুদ্ধত জিকিলোঁ।

(iii) What a beautiful scenery! (Wonder) - কি সুন্দৰ দৃশ্য !

(iv) How poorly he has dressed! (Pity) - কি নিঃকিন
ভাবে তেওঁ পোছাক পৰিধান কৰিছে ! ইত্যাদি।

ওপৰৰ প্রত্যেকটো Sentence অৰ জৰিয়তে মনৰ উচ্চ আনন্দ বা বিশ্ময় বা বিশাদ ব্যক্ত কৰা হৈছে। সেয়ে বাক্যবোৱ Exclamatory Sentence। যি Sentence অত বক্তাৰ মনৰ আবেগ, উচ্ছ্বস, হৰ্ষ, বিশাদ,

বিশ্বায় আদি প্রকাশ করা হয়, সেই Sentence অকে Exclamatory Sentence বলে।

এনে বাক্যৰ শেষত সাধাৰণতে বিশুয় সূচক চিন (Exclamatory Mark '!) ব্যৱহাৰ কৰা হয়। বিভীংশতে Exclamatory Sentence ৰোৰত Alas, What, How, Harrah! Well done! আদি Word ব্যৱহাৰ হয়।

বহু সময়ত What, How আদিৰে আৰম্ভ হোৱা Exclamatory Sentence অত ব্যৱহাৰ হোৱা Anomalous Finite Verb টো Subject Word ৰ শেষত বহে। যেনেঁ :

(i) What a fine picture it is! কিমান সুন্দর এই ছবিটো

(ii) What a fool Ram is ! राम कि ये मूर्ख !

(iii) How terrible the Volcano is! আঘেয়গিরিটো কিমান
ানক!

(iv) How wonderful the Tajmahal is! তাজমহলটো কিমান
বিশুঁয়জনক!

(v) What an interesting book this is! কিতাপটো কিমান
আমোদজনক!

ଓপৰৰ প্রতিটো বাক্যৰ Anomalous Finite Verb টো Subject বোৰৰ শেষত বহিছে।

5. Optative Sentence (ইচ্ছা, আকাঙ্ক্ষা বা আশীর্বাদসূচক বাকা)

তলৰ Sentence বোৰ মন কৰা

(i) May you be happy. তুমি সুখী হোৱা।
 (ii) May God rest you in peace. ঈশ্বৰে তোমাক শান্তি

(iii) May God bless us. ঈশ্বরে আমাক আশীর্বাদ কৰক।

উক্ত Sentence দোষৰ দ্বাৰা বক্তৃইমনৰ হচ্ছা, আকাঞ্চাৰা বা প্ৰাৰ্থনা প্ৰকাশ কৰিছে। এনেদেৰে যি Sentence অৰ দ্বাৰা বক্তৃইমনৰ হচ্ছা, আকাঞ্চাৰা বা প্ৰাৰ্থনা প্ৰকাশ কৰে সেই Sentence অকে Optative Sentence মানে।

Optative Sentence সাধাৰণতে 'May' Verb ৰদ্বাৰা আৰম্ভ হয়, কিন্তু কেতিয়াবা কেতিয়াবা 'May' ৰ সহায় নোলোৱাকৈয়ো Optative Sentence গঠন কৰিব পাৰি। যেনেং :

- (i) God bless you. ঈশ্বরে তোমাক আশীর্বাদ কৰক।
- (ii) Long live the king. ৰজাজন দীঘজীৰ হুণ্ক।

Assertive Sentence ৰ দৰে Optative sentence অৰ শেষত full stop (.) ব্যৱহাৰ হয়, যদিও কেতিয়াবা কেতিয়াবা full stop অৰ সলনি Exclamatory mark (!) ও ব্যৱহাৰ হয়। যেনে :

(i) May you be honest! তুমি সাধু হোৱা !
(ii) Long live the Prime Minister! প্রধানমন্ত্রীজন দীৰ্ঘজীৱি
হওক!

EXERCISE

1. উদ্দেশ্য (purpose) অনুসরি Sentence এক কেইটা ভাগত
ভাগ করা হৈছে? ভাগৰোৰ লিখি প্রত্যেকৰে তিনিটাকৈ উদাহৰণ দিয়া।

2. উদ্দেশ্য বা অর্থ (purpose or meaning) অনুসরি তলত দিয়া Sentence বোর শ্রেণী বিভাগ করা।

- (a) Go there.
- (b) She is playing cricket.
- (c) What is your name?
- (d) Milk is white.
- (e) What a big animal this is!
- (f) When will Ramen return?
- (g) Ram is my brother.
- (h) May God bless you.
- (i) Give me a glass of milk.
- (j) How long the road is !

২. ইংরাজীলৈ অনুবাদ কৰা :
 (ক) তুমি এজন ছাত্র।
 (খ) ইয়ালৈ নাহিব।
 (গ) তোমাৰ ভালনে ?
 (ঘ) কি সুন্দৰ ফুল !
 (ঙ) ভগবানে তোমাক বক্ষা কৰক।

000

Chapter -2

FORMATION OF INTERROGATIVE SENTENCE

(প্রশ্নবোধক বাক্য গঠন)

আগৰ অধ্যায়ত শিকি আহিলা যে যি Sentence-ৰ দ্বাৰা কোনো প্রশ্ন সোধা হয় তাকে Interrogative Sentence (প্রশ্নবোধক বাক্য) বোলে। তলৰ Sentence বোৰ মন কৰা :

1. Are you a magician ? (আপুনি এজন যাদুকৰ নে ?)
1. Will you go to market ? (তুমি বজাৰলৈ যাবা নে ?)

ওপৰৰ Sentence বোৰ দ্বাৰা একো-একোটা প্রশ্ন সোধা হৈছে। সেয়ে Sentence বোৰ Interrogative Sentence।

Interrogative Sentence (প্রশ্নবোধক বাক্য)ৰ কিছুমান বৈশিষ্ট্য আছে, যেনে :

1. Interrogative Sentence এটা গঠন কৰিবলৈ হ'লৈ Anomalous finite verb, do verb বা question word ৰ সহায় ল'বলাগৈ।
2. Interrogative Sentence ৰ শেষত Question Mark (? / প্রশ্নবোধক চিন) ব্যবহাৰ কৰা হয়।

আকো Interrogative Sentence অত Anomalous finite Verb বা 'do' verb বা question word ব্যবহাৰ কৰাৰ কিছুমান নিয়ম আছে, যেনে :

1. যিৰোৰ Assertive Sentence অৰ Subject word ৰ পিছত কোনো Anomalous finite verb থাকে সেইৰোৰ Sentence ক প্রত্যেকটো Interrogative কৰিবলৈ হ'লৈ কেৱল Anomalous Finite Verb টো Subject ৰ আগত বহুলালৈহ হয়।

প্রত্যেকটো Assertive Sentence অকে Interrogative আৰু প্রত্যেকটো Interrogative Sentence অকে Assertive Sentence লৈ ৰূপস্থৰ কৰিব পাৰি।

1. Assertive Sentence ক Anomalous finite Verb ৰ সহায়ত Interrogative Sentence গঠন :

তলৰ উদাহৰণটো মন কৰা :

Kamal is a boy (Assertive Sentence) (কমল এজন ল'ৰা।)

উক্ত বাক্যটি Assertive অত আছে, কিন্তু ইয়াক Interrogative (প্রশ্নবোধক) কৰিবলৈ হ'লৈ এইবাক্যটিত থকা 'is' Anomalous Finite Verb টো Subject word ৰ আগত বহুলালৈহ লাগে। যেনে :

Is Kamal a boy ? (কমল এজন ল'ৰানে ?)

বিঃদ্রঃ Assertive Sentence এটাক Interrogative Sentence লৈ পৰিবৰ্তন কৰাৰ সময়ত Assertive form অত থকা full stop (.) উঠাই দিতাৰ ঠাইত Question Mark (?) বহুলালৈহ লাগে।

2. 'Do' Verb ৰ সহায়ত Interrogative Sentence গঠন :

এনে কিছুমান Assertive Sentence আছে যিৰোৰ কোনো Anomalous Finite Verb (Auxiliary Verb) নাই কেৱল Main Verb হে আছে। তেনে Sentence অক Assertive ৰ পৰা Interrogative কৰিবলৈ হ'লৈ 'Do' Verb ৰ সহায় ল'বলাগৈ। আনহাতে 'Do' Verb ৰ তিনিটা ৰূপঃ Do, Did, আৰু Does। Assertive Sentence ৰ Principal Verb টো যদি Present tense অৰ হয়, তেন্তে 'Do' Verb আৰু যদি Past tense হয় তেন্তে 'Did' Verb আৰু যদি Present Indefinite Tense ৰ Third Person Singular হয় তেন্তে 'Does' বহে। উদাহৰণঃ

1. A. They do the work. (Assertive Sentence) সিহঁতে কামটো কৰে।
B. Do they do the work? (Interrogative) সিহঁতে কামটো কৰেনে ?
2. A. She wrote a short story ? (Assertive) তাই এটা চুটি গল্প লিখিছিল।
B. Did she write a short story ?(Interrogative) তাই এটা চুটি গল্প লিখিছিলনে ?
3. A. Ram eats a guava (Assertive) ৰামে এটা মাধুৰী আম খায়।
B. Does Ram eat a guava? ৰামে এটা মাধুৰী আম খায়নে ?

ওপৰৰ 1ৰ A নং বাক্যটি Present tense ৰ কিয়নো ইয়াৰ Principal

Veab টো Present form অত আছে। আনহাতে ইয়াৰ কোনো auxiliary verb নাই; সেয়ে এই বাক্যটি Interrogative কৰিবলৈ ১ ৰ B ত নিয়ম হিচাপে 'Do' Verb ব সহায় লৈ' Do' Verb টো Subject word 'you' ব আগত বহুওৱা হৈছে আৰু শেষত Question Mark ('?') বহুৱাই Interrogative কৰা হৈছে।

সেইদৰে ২ ৰ A বাক্যটিত Auxiliary Verb নাই, কেৰল Principal Verb হেআছে আৰু Principal Verb টিও Past form অত হেআছে। সেয়ে উক্ত Sentence অক ২ ৰ B ত Interrogative কৰোতে 'Did' Verb ব পিছত Subject টো বহুওৱা হৈছে আৰু শেষত Question Mark দিয়া হৈছে।

তেনদৰে ৩ ৰ A বাক্যটিতো কোনো Anomalous Finite Verb নাই। কিন্তু Principal Verb আছে, আনকি ইয়াৰ Subject টো third person ব একৰচনহৈ। সেয়ে ইয়াক Interrogative কৰোতে 'Does' Verb ব সহায় লৈ Subject word 'Ram' 'Does' verb ব পিছত বহুওৱা হৈছে।

বিঃদ্রঃ First Person (বক্তা) আৰু Second Person ব (শ্রোতা) ব বাহিৰে থকা সকলো বস্তুই Third person। সাধাৰণতে He, She, It, Karim, Rahim (মানুহৰ নাম), কোনো বস্তু বা ঠাই আদি যেতিয়া বাক্যত Subject হিচাপে বহে, তেতিয়াই third person হয়। কোনো Present Indefinite Tense ব Sentence এটিৰ Subject word টো third person একৰচন আৰু Main Verb টো Present form ত থাকিলে Interrogative কৰোতে 'Does' Verb ব সহায়ৰ প্ৰয়োজন হয় আৰু Main Verb ব লগত যোগ হোৱা 's' বা 'es' উঠি যায়।

3. Question Word ব দ্বাৰা Interrogative Sentence গঠনঃ

এনে কিছুমান Interrogative Sentence আছে, যিৰোৰ Question Word ব দ্বাৰা হেআৰস্ত হয়। সাধাৰণতে Who, What, Which, Where, How, আদি Word বোৰকে 'Question Word' বুলি কোৱা হয়।
উদাহৰণঃ

1. Which was your house ? তোমাৰ ঘৰ কোনখন আছিল ?
2. Where is my pen ? মোৰ কলমটো ক'ত ?
3. Who is your mother ? কোনজনী তোমাৰ মা ?
4. What is her name ? তাইৰ নাম কি ?
5. How much money do you have ? তোমাৰ কিমান টকা আছে ?

উক্ত Sentence বোৰৰ প্রত্যেকটোৱেই Question Word ব দ্বাৰা

আৰস্ত হৈছে। প্রতিটো Question Word ব পিছতেই Auxiliary Verb ব্যৱহাৰ হৈছে আৰু Auxiliary Verb ব পিছতহে Subject Word বোৰ বহিছে। এনেদৰে Question Word বে কোনো Interrogative Sentence আৰস্ত কৰিলে প্ৰথমে Question Word, পিছত Main Verb ব tense অনুসৰি Auxiliary Verb ব্যৱহাৰ কৰি শেষত Question mark বহুৱাই Interrogative কৰা হয়।

বিঃদ্রঃ মনত ৰাখিবা যে যেতিয়া কোনো বাক্যক Interrogative কৰিবলৈ 'Did' Verb ব সহায় লোৱা হয় তেতিয়া Sentence টোৰ Main Verb টো Past form ব পৰিবৰ্তে Present form ব হয়। যেনেঃ

How did he do it ? তেওঁ কেনেকৈ এইটো কৰিছিল ?

উক্ত বাক্যটি Past tense অত আছে। কিন্তু 'Did' Verb ব্যৱহাৰ হোৱা কাৰণে main verb 'do' টো Present form ব হৈছে।

Translation

তুমি গান গাব পাৰানে ? — Can you sing song ?

তেওঁ নিয়মিত পাঠ পড়নে ? — Does he read lesson regularly ?

সিঁহতে সাঁতুৰিব জানেনে ? — Do they know how to swim ?

তেওঁ এজন খেলুৱৈ নে ? — Is he a player ?

ৰাচিছ বামৰ বন্ধুনে ? — Is Rasis Ram's friend ?

মই আহিব পাৰো নে, মহাশয় ? — May I come in, sir ?

গিলাচটোত অলপ পানী আছেনে ? — Is there a little water in the glass ?

তেওঁৰ শক্তি আছেনে ? — Has he strength ?

তাই আংকটো কৰিছিলনে ? — Did she do the sum ?

বলৰাম তোমাৰ ভাইহয় নে ? — Is Balaram your brother ?

শিক্ষকে তোমাক মৰম কৰেনে ? — Does the teacher love you ?

মই তালৈ যোৱা উচিতনে ? — Should I go there ?

তুমি কোন ? — Who are you ?

তোমাৰ কেইডাল কলম আছে ? — How many pens do you have ?

সিঁহতে আমবোৰ খাবলৈ ভাল পাইছিলনে ? — Did they like to eat the mangoes ?

এতিয়াও তেওঁ আহা নাই নে ? — Has he not come yet ?

তাই আহিব নে ? — Will she come ?

EXERCISE

1. Interrogative Sentence কাক কয় ? সুত্র লিখি তিনিটা উদাহরণ দিয়া।
  2. তলৰ Sentence ৰোৱা Interrogative Sentence অলৈ ৰূপান্তৰ কৰা :
    - (a) The car is running.
    - (b) She is playing cricket.
    - (c) It is a red pen.
    - (d) He will kill a tiger.
    - (e) The stars are twinkling.
    - (f) He knows it.
    - (g) Ram is my brother.
    - (h) They may come on time.
2. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :
  - (ক) তুমি মোক ভাল পোৱানে ?
  - (খ) ঘৰটো কিহৰ তৈয়াৰী ?
  - (গ) তুমি ভালনে ?
  - (ঘ) সঁশ্বৰ মঙ্গলময়।
  - (ঙ) ভগবানে তোমাক সহায় কৰক।
  - (চ) তোমাৰ কম্পিউটাৰ আছেনে ?
  - (ছ) শিক্ষকজন দয়ালু নে ?
  - (জ) তুমি নিয়মিত স্কুললৈ যোৱা নে ?
  - (ঝ) মাজনীয়ে সাঁতুৰিব পাৰেনে ?
  - (ঞ) আজমত এজন চোকা ছাত্র হয় নে ?
  - (ট) তোমাৰ এখন ইংৰাজী ব্যাকৰণ আছেনে ?
  - (ঠ) শিক্ষকে তোমাক সহায় কৰে নে ?
  - (ড) তোমাৰ দেউতাৰনাম কি ?
  - (ঢ) আমি তাকৈ যোৱা উচিত নে ? **০ ০ ০**

Chapter -3

DEGREES OF COMPARISON

তলৰ বাক্যবোৰ লক্ষ্য কৰা -

- i) Karim, Rajesh and Nabin are good boys.
- ii) Rajesh is better than Karim.
- iii) Nabin is the best of the three.

ওপৰৰ প্রথম বাক্যক Karim, Rajesh আৰু Nabin যে ভাল ল'ৰা এই গুণটো সাধাৰণ ভাৱে বুজাইছে। দ্বিতীয় বাক্যত Karim আৰু Rajesh বৰ মাজত তুলনা কৰি Rajesh যে Karim অতকৈ ভাল সেই তুলনাটো প্রকাশ কৰা হৈছে। আকো তৃতীয় বাক্যটোত Nabin যে Karim আৰু Rajesh তকৈ বেছি ভাল অৰ্থাৎ তিনিজনৰ ভিতৰত আটাইতকৈ ভাল সেই কথাকেই প্রকাশ কৰিছে।

এন্দৰে Adjective বা Adverb অৰ তুলনা কৰাক ইংৰাজীত **Degree** ৰোলে। বস্তৰ গুণগুণ বা অৱস্থা আদিৰ তুলনা অনুসৰি ইংৰাজীত Degree তিনিটা। যেনে : 1. Positive Degree 2. Comparative Degree 3. Superlative Degree

ওপৰত দিয়া তিনিটা বাক্যৰ প্রথম বাক্যটি Positive Degree-ৰ দ্বিতীয় বাক্যটি Comparative Degree অৰ তৃতীয় বাক্যটি Superlative Degree ৰ।

1. যেতিয়া Adjective অৰ কোনো তুলনা প্রকাশ কৰা নহয়, তেতিয়া তাৰ Positive Degree হয়।
2. যেতিয়া দুটোৰ মাজত তুলনা কৰি তাৰতম্য বুজোৱা হয় তেতিয়া Comparative Degree হয়।
3. আৰু যেতিয়া দুইবা ততোধিকৰ ভিতৰত এটাৰ শ্ৰেষ্ঠতা বা নিকৃষ্টতা বুজোৱা হয়, তেতিয়া Superlative Degree হয়।

Degree অনুসৰি Adjective আৰু Adverb ৰ তিনিটা form -ৰ গঠন বিধি আলোচনা কৰা হ'ল :

A. যিবোৰ Adjective র শেষত 'e' letter থাকে সেইবোৰ adjective অক Positive form ৰপৰা Comparative form অলৈ ৰূপান্তৰ কৰোতে 'r' আৰু Superlative কৰোতে 'st' যোগ হয়। যেনে :

Positive	Comparative	Superlative
Able	abler	ablest
Brave	braver	bravest
Fine	finer	finest
Large	larger	largest
Late	later	latest
Noble	nobler	noblest
White	whiter	whitest
Wise	wiser	wisest

B. যিবোৰ Adjective অৰ শেষত 'y' থাকে সেইবোৰ Adjective অক Positive form অৰ পৰা Comparative form অলৈ নিবলৈ হ'লে 'y' টো উঠি যায় আৰু তাৰ ঠাইত 'i' আৰু 'er' যোগ হয় আৰু Superlative ত সেইবোৰ 'y'ৰ ঠাইত 'i' আৰু তাৰ লগত 'est' যোগ হয়। যেনেঃ

Positive	Comparative	Superlative
Easy	easier	easiest
Heavy	heavier	heaviest
Happy	happier	happiest
Wealthy	wealthier	wealthiest

C. এনে কিছুমান Adjective আছে যিবোৰ Comparative আৰু Superlative form ৰোৰ সম্পূৰ্ণ বেলেগ word হয়। যেনেঃ

Positive	Comparative	Superlative
Bad, evil, ill	worse	worst
Good, well	better	best
Little	less	least
Many	more	most

D. এনে কিছুমান Adjective আছে যিবোৰ দুইবাৰ ততোধিক syllable যুক্ত হয়, সেইবোৰ word ৰ আগত কেৱল more বা less বহুবাই Comparative আৰু most বা least বহুবাই Superlative কৰা হয়। যেনেঃ

Positive	Comparative	Superlative
Beautiful	more or less beautiful	most or least beautiful
Difficult	more or less difficult	most or least difficult
Famous	more or less famous	most or least famous
Faithful	more or less	most or least

Positive	Comparative	Superlative
Handsome	more or less handsome	most or least handsome
Interesting	more or less interesting	most or least interesting
Innocent	more or less innocent	most or least innocent
Intelligent	more or less intelligent	most or least intelligent
Wonderful	more or less wonderful	most or least wonderful

E. Adjective অৰ দৰে কিছুমান Adverb ৰো Positive, Comparative আৰু Superlative হয়। সাধাৰণতে এক syllable বিশিষ্ট Adverb অত 'er' আৰু 'est' যোগ দি যথাক্রমে Comparative আৰু Superlative কৰা হয়। যেনেঃ

Positive	Comparative	Superlative
Fast	faster	fastest
Long	longer	longest
Soon	sooner	soonest
Swift	swifter	swiftest

F. দুইবাৰ ততোধিক syllable থকা Adverb ৰ Comparative আৰু Superlative যথাক্রমে 'more' আৰু 'most' বহুবাইকৰা হয়। যেনেঃ

Positive	Comparative	Superlative
Carefully	more carefully	most carefully
Wisely	more wisely	most wisely

G. কিছুমান প্রায়ে ব্যৱহাৰ হোৱা Adverb ৰ Comparative আৰু Superlative বেলেগ বেলেগ হয়।

Positive	Comparative	Superlative
Well	better	best
Bad, ill	worse	worst
Much	more	most
Little	less	least
Late	later	latest

বাক্য এটাক **Positive form** ৰ পৰা **Comparative** আৰু **Superlative form** লৈ কপাস্ত কৰাৰ নিয়ম তলত আলোচনা কৰা হ'ল।

1. Positive form ৰ পৰা Comparative form অলৈ কপাস্ত

করোতে সাধাৰণতে বাক্যত ব্যৱহাৰ হোৱা Adjective বা Adverb টো Comparative form ত হয় আৰু তাৰ পিছত 'than' বহে।

2. Positive বা Comparative form-ৰ পৰা বাক্য এটাৰ Superlative form অলৈ কপাস্তৰ করোতে Positive বা Comparative অত থকা Adjective বা Adverb টোৰ Superlative form হয়, তাৰ আগত 'the' আৰু পিছত 'of' বা 'in' হয়।

যদি Adjective টোৰ পিছত কোনো Noun থাকে তেন্তে Superlative অত 'in' আৰু যদি Noun নাথাকে তেন্তে 'of' হয়। উদাহৰণঃ

1. Positive—Most of the cities in India are not so big as Bombay.

Comparative—Very few cities in India are as big as Bombay.

Superlative—Bombay is one of the biggest cities in India.

2. Positive—No other king was so great as Akbar.

Comparative—Akbar was greater than any other king.

Superlative—Akbar was the greatest king.

3. Positive—No other river in India is as long as the Ganges.

Comparative—The Ganges is longer than any other river in India.

Superlative—The Ganges is the longest river in India.

4. Positive—No other place in the world is considered so sacred as Makka.

Comparative—Makka is more sacred than any other place in the world.

Superlative—Makka is the most sacred place in the world.

6. Positive—No other flower is as lovely as rose.

Comparative—Rose is lovelier than any other flower.

Superlative—Rose is the loveliest of all flowers.

7. Positive—No other animal is as useful as the cow.

Comparative—The cow is more useful than any other animal.

Superlative—The cow is the most useful of all animals.

8. Positive—No other man was so wise as Buddah.

Comparative—Buddah was wiser than any other man.

Superlative—Buddah was the wisest of all men.

9. Positive—No other place is so decorous as old Delhi.

Comparative—Old Delhi is more decorous than any other place.

Superlative—Old Delhi is the most decorous place of all place.

10. Positive—No other peak in the world is so high as Everest.

Comparative—Everest is higher than all other peaks in the world.

Superlative—Everest is the highest peak in the world.

EXERCISE

1. Degree কেইবিধি আৰু কি কি ?

2. তলৰ খালী ঠাইবোৰত উপযুক্ত Adjective বহওৱা ?

(a) This book is ----- than that book.

(b) He is ----- than you.

(c) Kanak is the ----- boy in the class.

(d) Rima is a ----- girl.

(e) Ram is a----- intelligent boy than Ranin.

(f) His father works ----- of all.

(g) The lion is ----- ferocious of all animals.

3. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

(a) ৰেজিনাই ভাল গান গায়।

(b) মই ৰাতিপুৱা সোণকালে টোপনিৰ পৰা উঠো।

(c) বাম শ্যামতকৈ বেছি বুদ্ধিমান।

(d) আবিদে বেঁচি কথা নকয়।

(e) সি বেছি পৰিশ্ৰম কৰে।

(f) জিতু এজন ভাল ল'ৰা।

(g) হৰি এজন বুধিয়ক ছাত্র।

(e) এভাৰেষ্ট আটাইতকৈ ওখ শুঙ্গ।

(f) গাখীৰ বগা।

(g) তুমি আৰু ভাল হ'ব লাগিব। **0 0 0**

Chapter -4

CLASSIFICATION OF NOUNS

(বিশেষ পদৰ শ্ৰেণী বিভাজন)

আমি জানো যে যি পদে কোনো কোনো ব্যক্তি, ঠাই, বস্তু, পদাৰ্থ বা কোনো গুণৰ নাম বুজায় তাকে বিশেষ (Noun) বোলে। উদাহৰণ স্বৰূপে-

Ram is a boy.

Gauhati is a city.

The cow is a domestic animal.

The flock of sheep is grazing.

Gold is precious.

Honesty is a virtue.

ওপৰৰ উদাহৰণৰোৰত উল্লেখ কৰা Ram, Gauhati, cow, flock, gold, honesty আদি শব্দৰোৰ Noun। ইয়াৰ Ram পদে মানুহৰ নাম, Gauhati পদে নগৰৰ নাম, cow পদে জন্তুৰ নাম, flock পদে ভেড়াৰ জাকৰ নাম, gold পদে পদাৰ্থৰ নাম আৰু honesty পদে গুণৰ নাম বুজাইছে।

এনেদৰে Noun যে যিকোনো নামক বুজায়। এতেকে বিভিন্ন বস্তুৰ প্ৰকৃতি অনুযায়ী Noun ক মুঠতে পাঁচেটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে। যথা :

1. Proper Noun. (নামবাচক বিশেষ) 2. Common Noun. (জাতিবাচক বিশেষ) 3. Collective Noun. (সমষ্টিবাচক বিশেষ) 4. Material Noun. (বস্তুবাচক বিশেষ) 5. Abstract Noun. (গুণবাচক বিশেষ)। তলত এই Noun বোৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হ'ল।

1. Proper Noun (নাম বাচক বিশেষ)

তলৰ বাক্যৰোৰত থকা Noun বোৰ লক্ষ্য কৰা :

1. Kanak is a good boy. (কলক এজন ভাল ল'ৰা।)
2. The Tajmahal is a historical building. (তাজমহল এটি ঐতিহাসিক অট্টালিকা।)
3. Shillong is a hilly city. (শিলং এখন পাহাৰীয়া চহৰ।)

4. The Brahmaputra is a river. (ব্ৰহ্মপুত্ৰ এখন নদী।)

ওপৰৰ বাক্য বোৰৰ 'Kanak' এজন মানুহৰ নাম, 'Tajmahal' এটা অট্টালিকাৰ নাম 'Shillong' এখন ঠাইৰ নাম, আৰু Brahmaputra এখন নদীৰ নাম। এইবোৰেই Proper Noun (নাম বাচক বিশেষ)। এতেকে যি Noun এ কোনো নিৰ্দিষ্ট ব্যক্তি, বস্তু বা ঠাইৰ নাম বুজায় তাকে Proper Noun (নাম বাচক বিশেষ) বোলে।

Proper Noun (নামবাচক বিশেষ) বৰ কিছুমান বৈশিষ্ট্য আছে যেনে :

1. Proper Noun সাধাৰণতে কোনো plural number ত নহয়, ই একবচন (singular number) ত হয়।

2. Proper Noun বৰ আগত সাধাৰণতে 'A' 'An' আৰু 'The' article ব্যৱহাৰ নহয়।

3. Proper Noun বোৰ সাধাৰণতে ইংৰাজীত Capital Letter বৈ আৰস্ত হয়।

More Examples -

1. Shilima is a beautiful girl. (শিলিমা এজনী সুন্দৰী ছেৱালী।)
2. The Sun is a big star. (সূৰ্যটো এটা ডাঙৰ তৰা।)
3. The Ganges is a sacred river. (গংগা এটি পৰিত্ব নদী।)
4. We have seen the Rang Ghar. (আমি বংঘৰ দেখিছোঁ।)
5. Patkai is a hill. (পাটকাই এটি পাহাৰ।)

2. Common Noun (জাতিবাচক বিশেষ)

তলৰ বাক্যৰোৰত থকা Noun বোৰ লক্ষ্য কৰা :

1. A horse is an animal of burden. ঘোঁৰা বোজা কঢ়িওৰা জন্তু।
2. Man is mortal. মানুহ মৰণশীল।
3. Thw elephant is a big animal. হাতী এবিধ ডাঙৰ জন্তু।
4. Woman is man's companion. নাৰী পুৰুষৰ সঙ্গী।
5. A crow is black. কাউৰী কলা।

ওপৰৰ বাক্যৰোৰ 'horse' noun পদে গোটেই ঘোঁৰা জাতিটোকে বুজাইছে। সেইদৰে 'Man' noun এ গোটেই মানৰ জাতিক, আৰু 'crow' noun এ গোটেই কাউৰী জাতিটোকে বুজাইছে। এতেকে যি Noun যে একে জাতীয় প্ৰাণী বা বস্তুৰ সকলোকে বুজায় তাকে Common Noun (জাতিবাচক বিশেষ) বোলে। Common Noun ক Class Noun বুলিও কোৱা হয়।

Common Noun বৰ আগত সাধাৰণতে কেতিয়াৰা কেতিয়াৰা 'A' 'An' আৰু 'The' article ব্যৱহাৰ হয়। যেনে :

1. A lion is a ferocious animal.

The lion is a ferocious animal.

Common Noun অক আকৌ দুটা ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি। যেনেং :

1. Countable Noun. (গণনা কৰিব পৰা বিশেষ্য।) আৰু

2. Uncountable Noun. (গণনা কৰিব নোঁৱাৰা বিশেষ্য।)

যি Common Noun অক এটা, দুটা বা তিনিটা আদি সংখ্যাৰে গণনা কৰিব পাৰি তাকে **Countable Noun** (গণনা কৰিব পৰা বিশেষ্য) বোলে। যেনেং an apple, two apples, a pen, two pens, a book, three books, a table, two tables, many tables ইত্যাদি।

আনহাতে, যিৰোৱা Common Noun অক এটা, দুটা বা তিনিটা আদি সংখ্যাৰে গণনা কৰিব নোঁৱাৰি সেইবোৱা Common Noun অকে **Uncountable Noun** (গণনা কৰিব নোঁৱাৰা বিশেষ্য) বোলে। যেনেং :

Rice, water, honey, milk, sugar, salt ইত্যাদি।

Uncountable noun অক গণনা কৰিব নোঁৱাৰি, কিন্তু ইয়াক পৰিমাপ কৰিব পাৰি। যেনেং এক কিলো চাউল, দুই কিলো চাউল, এক লিটাৰ গাঢ়ীৰ, দুই লিটাৰ গাঢ়ীৰ, চাৰি লিটাৰ তেল, পাঁচ লিটাৰ তেল, তিনি কিলো চেনী ইত্যাদি।

Note : Uncountable Noun ৰ Plural form নাই।

3. Collective Noun (সমষ্টিবাচক বিশেষ্য)

তলৰ বাক্যবোৰত থকা Noun ৰোৱা লক্ষ্য কৰা :

1. Sабita is in the **class**. (সবিতা শ্ৰেণীত আছে।)

2. **The flock** of sheep is in the fied. (ভেড়াৰ জাকটো পথৰত আছে।)

3. **The army** is marching. (সেনা দলটি আগবঢ়ি আছে।)

4. **The cattle** are grazing. (গৰুবোৱে ঘাঁই খাই আছে।)

ওপৰৰ *class* (a group of students), *flock* (a group of sheep), *army* (a group of soldiers), *cattle* (a herd of cows) আদিৰ সমষ্টিক বুজাইছে। এইবোৰেই Collective Noun (সমষ্টিবাচক বিশেষ্য)। এতেকে যি Noun এ একে জাতীয় বস্তু বা ব্যক্তিসমষ্টিক বুজায় তাকে **Collective Noun** (সমষ্টিবাচক বিশেষ্য) বোলে।

কিছুমান Collective Noun ৰ উদাহৰণ :

A flock of birds - চৰাইৰ জাক।

A troop of monkeys - বান্দৰৰ দল।

A shoal of fish - মাছৰ জাক।

A herd of cows - গৰুৰ পাল।

A bunch of keys - একোছা চাবি।

A pile of books - এদ'ম কিতাপ।

A swarm of flies - মাথিৰ জাক।

A gang of robbers - এদল ডকাইত।

4. Material Noun (বস্তু বা পদাৰ্থবাচক বিশেষ্য)

তলৰ বাক্যবোৰত থকা Noun ৰোৱা লক্ষ্য কৰা :

1. **Silk** is soft. (চিক্ক কোমল।)

2. **Milk** is white. (গাঢ়ীৰ বগা।)

3. **Sugar** is sweet. (চেনী মিঠা।)

4. **Water** has no colour of its own. (পানীৰ নিজা বৰণ নাই।)

ওপৰৰ ‘Silk’, ‘Milk’, ‘Sugar’, Water, আদি Noun এ বস্তু বা পদাৰ্থক বুজাইছে। এইবোৰেই Material Noun (বস্তুবাচক বিশেষ্য)।

এতেকে যি Noun যে কোনো পদাৰ্থ (বস্তু) বা নাম বুজায় তাকে **Material Noun** (বস্তুবাচক বিশেষ্য) বোলে।

Material Noun ৰোৱা সদায় Uncountable। এইবোৱা পৰিমাপ কৰিব পাৰি, কিন্তু গণনা কৰিব নোঁৱাৰি।

Material Noun বা আগত সাধাৰণতে কোনো Article ব্যৱহাৰ নহয়। কিন্তু বিশেষ ক্ষেত্ৰত নিৰ্দিষ্ট কোনো বস্তু খিনিক বুজালে Article ব্যৱহাৰ হয়। যেনেং :

The water of this glass is salty. (এই পানী লুণীয়।)

5. Abstract Noun (গুণবাচক বিশেষ্য)

তলৰ বাক্যবোৰত থকা Noun ৰোৱা লক্ষ্য কৰা :

1. **Truth** is beauty. (সত্যই সুন্দৰ- গুণ।)

2.. **The Kindness** of Mohammad is praiseworthy. (মহম্মদৰ দয়া প্ৰশংসনীয়- গুণ।)

3. **Honesty** is the best policy. (সাধুতাই উত্তম উপায়- গুণ।)

4. **Health** is wealth. (স্বাস্থ পৰম সম্পদ- অৱস্থা।)

5. **Walking** is a good exercise. (খোজকৃত ভালব্যাম - কাম)

ওপৰৰ Truth, kindness, honesty, health, walking আদিয়ে গুণ, অৱস্থা, কাম আদিক বুজাইছে। সেইবাবে এইবোৱা একো একোটা Abstract Noun (গুণবাচক বিশেষ্য)। এতেকে যি Noun এ কোনো গুণবাচক ধাৰণা, কোনো নিৰ্দিষ্ট গুণ বাচক অৱস্থা বা কামক বুজায় তাকে

Abstract Noun (গুণবাচক বিশেষ্য) বোলে।

Material Noun ৰ দৰে Abstract Noun ও Uncountable.

Abstract Noun ৰ বাহিৰে সকলোৰে Noun অক Concrete Noun (গোটা বিশেষ্য) বুলি কোৱা হয়। Abstract Noun ৰোৰক হাতেৰে চুৰ নোৱাৰিবা চুৰুৰে মনিব নোৱাৰি। Abstract Noun কৰেৱল উপলক্ষিহে কৰিব পাৰি।

EXERCISE

1. Noun কাক বোলে? Noun অক প্রধানকৈ কেইটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে? সূত্র লিখি উদাহৰণসহ বুজাই লিখা।

2. Countable আৰু Uncountable Noun বুলিলে কি বুজা।
সূত্র লিখি উদাহৰণসহ বুজাই লিখা।

3. কোনোৰে Noun অক Concrete Noun (গোটা বিশেষ্য) বুলি
কোৱা হয়।

4. তলত দিয়া Noun ৰোৰ কি Noun কোৱা।

- (a) Horse   (b) salt   (c) tiger
- (d) Health   (e) Ram   (f) Honesty,
- (g) Gold   (h) book   (i) river
- (j) Kamala   (k) virtue.

4. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

- (ক) ইন্দৰৰ দয়া অসীম।
- (খ) সাধুতা পৰম ধৰ্ম।
- (গ) তাই মোক এদ'ম কিতাপ দিছিল।
- (ঘ) আজি আমি এজাক চৰাই দেখিলো।
- (ঙ) গাখীৰ বগা।
- (চ) মোক এখন কলম দিয়া।
- (ছ) সবিতা এজনী ভাল ছাত্রী।
- (জ) কুকুৰ বিশ্বাসী জন্ম।
- (ঝ) আমি মাছ খাও।
- (ঝঝ) মানুহ মৰণশীল। **০ ০ ০**

Chapter -5

CLASSIFICATION OF PRONOUNS (সৰ্বনাম পদৰ শ্ৰেণী বিভাজন)

আমি আগতে পাই আহিছো যে Noun ৰ সলনি যি পদ ব্যৱহাৰ কৰা
হয়, তাকে Pronoun বোলে। উদাহৰণ স্বৰূপে-

- 1. Ram is a boy.
- 2. He reads in class VII.

ওপৰৰ 1. নং বাক্যৰ *Ram* পদটো Noun। 2. নং বাক্যৰ *He* পদটো
1. নং বাক্যৰ *Ram* পদটোৰ সলনি প্ৰয়োগ কৰা হৈছে। এই *He* পদটোৱেই
Pronoun।

ইংৰাজী ব্যাকৰণত Pronoun ক আঠ ভাগত ভাগ কৰা হৈছে। যথা :

- 1. Personal Pronoun - ব্যক্তিবাচক সৰ্বনাম।
- 2. Demonstrative Pronoun - নিৰ্দেশাত্মক সৰ্বনাম।
- 3. Reflexive Pronoun - আত্মবাচক সৰ্বনাম।
- 4. Interrogative Pronoun - প্ৰশ্নবোধক সৰ্বনাম।
- 5. Indefinite Pronoun - অনিশ্চয়তাৰাচক সৰ্বনাম।
- 6. Distributive Pronoun - বিভাজক সৰ্বনাম।
- 7. Relative Pronoun - সম্বন্ধবাচক সৰ্বনাম।
- 8. Reciprocal Pronoun - পারস্পৰিক সৰ্বনাম।

তলত এইবোৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হ'ল :

1. Personal Pronoun - (ব্যক্তিবাচক সৰ্বনাম)

যি Pronoun ব্যক্তিবাচক Noun ৰ সলনি ব্যৱহাৰ কৰা হয় তাকে
Personal Pronoun বোলে। Personal Pronoun ৰোৰে প্ৰথম, দ্বিতীয়
আৰু তৃতীয় পুৰুষৰ শব্দবোৰক বুজায়। যেনে :

- 1st Person : I, we, me, us, my, mine, our, ours.
- 2nd Person : you, your, yours, thou, thine, thee.
- 3rd Person : he, his, him, she, her, hers, they,
them, their, it etc.

More Examples :

1. I am Rahim. (মইৰহিম।)
2. She is Dipika. (তাইদিপীকা।)
3. They are students. (সিহঁত ছাত্র।)
4. We are friends. (আমি বন্ধু।)
5. That book is yours. (সৌ কিতাপখন তোমাৰ।)

2. Demonstrative Pronoun (নির্দেশাত্মক সর্বনাম)

যি Pronoun এ কোনো ব্যক্তি বা বস্তুক নির্দেশ কৰি দেখুৱায় তাকে Demonstrative Pronoun (নির্দেশাত্মক সর্বনাম) বোলে। Demonstrative Pronoun - (নির্দেশাত্মক সর্বনাম) হলঃ This, that, these, those আদি।

Examples :

1. This is your pen. (এইখন তোমাৰ কলম।)
2. These are my books. (এইবোৰ মোৰ কিতাপ।)
3. That is her pencil. (সৌটো তাইৰ পেঞ্চিল।)
4. Those are Ram's marbles. (সৌবোৰ বামৰ মাৰ্বল।)

3. Reflexive Pronoun (আত্মবাচক সর্বনাম)

যি Pronoun নিজা অৰ্থ বুজাৰ কাৰণে ব্যৱহাৰ কৰা হয় তাকে Reflexive Pronoun (আত্মবাচক সর্বনাম) বোলে। সাধাৰণতে Singular Pronoun ৰ পাছত 'self' যোগ দিআৰে Plural Pronoun ৰ পাছত 'selves' যোগ কৰি Reflexive Pronoun গঠন কৰা হয়। কিছুমান Reflexive Pronoun হলঃ *myself, yourself, himself, themselves, herself, itself* আদি।

Examples :

1. I do my work myself. (মইনিজে নিজে মোৰ কাম কৰোঁ।)
2. She reads her lesson herself. (তাইনিজে নিজে তাইৰ পাঠপঢ়।)
3. We will do that ourselves. (আমি সৌটো নিজে নিজে কৰিম।)
4. The snow will melt itself. (বৰফ নিজে নিজে গালি যাব।)

4. Interrogative Pronoun (প্ৰশ্নবোধক সর্বনাম)

যি Pronoun প্ৰশ্ন সোধাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা হয় তাকে

Interrogative Pronoun (প্ৰশ্নবোধক সর্বনাম) বোলে। কিছুমান Interrogative Pronoun হলঃ Who, Which, What আদি।

Examples :

1. Who is your friend? (কোনজন তোমাৰ বন্ধু?)
2. Which is your book? (কোনটো তোমাৰ কিতাপ?)
3. What is your name? (তোমাৰ নাম কি?)
4. Who is there to do the sum? (অংকটো কৰিবলৈ তাত কোনে আছে?)
5. Which is the pen you like? (তুমি ভালপোৱা কলম কোনটো?)

5. Indefinite Pronoun (অনিশ্চয়তাৰাচক সর্বনাম)

যি Pronoun য়ে নির্দিষ্ট কোনো ব্যক্তি বা বস্তুক নুবুজায় তেনে Pronoun ক �Indefinite Pronoun (অনিশ্চয়তাৰাচক সর্বনাম) বোলে। কিছুমান Indefinite Pronoun (অনিশ্চয়তাৰাচক সর্বনাম) হলঃ *One, anybody, everybody, everyone, none, some, many, all* আদি।

Examples :

1. One must do one's duty. (এজনে নিশ্চয় এজনৰ কৰ্তব্য কৰিব লাগিব।)
2. Everybody will be praised. সকলোকে পুৰন্ধাৰ দিয়া হ'ব।)
3. Anybody can perform this. (যিকোনো এজনে এইটো কৰিব পাৰে।)
4. Some students are good. (কিছুমান ছাত্র ভাল।)
5. Many were invited. (বহুতক আমন্ত্ৰণ কৰা হৈছিল।)
6. Everyone must get a prize. (প্ৰত্যেকেই এটাকৈ পুৰন্ধাৰ পাৰ।)

6. Distributive Pronoun (বিভাজক সর্বনাম)

যি Pronoun য়ে দুটা বা বহুতৰ মাজৰ এটাক বুজায় তাক Distributive Pronoun (বিভাজক সর্বনাম) বোলে। কিছুমান Distributive Pronoun হলঃ *Each, either, neither* আদি।

Examples :

1. We must take either of the pens. (আমি যিকোনো এটা কলম ল'ব লাগিব।)
2. Neither of them is wicked. (সিহঁতৰ কোনেও দুষ্ট নহয়।)

3. Each of the girls can do it. (ছেৱালীসকলৰ প্রতিজনীয়ে
এইটো কৰিব পাৰে।)

7. Relative Pronoun (সম্বন্ধবাচক সৰ্বনাম)

যি Pronoun য়ে কোনো Noun বা Pronoun ব মাজত বহি সেই Noun বা Pronoun ব লগত নিজৰ সম্বন্ধ দেখুৱায় তাক Relative Pronoun (সম্বন্ধবাচক সৰ্বনাম) বোলে। সাধাৰণতে এনে Pronoun য়ে দুটা Sentence বা Clause ক লগ লগায়। কিছুমান Relative Pronoun হলঃ *Who, which, what, that* আদি।

Examples :

1. He is Ramen who is my friend. (তেওঁৰমেন যিজন মোৰবন্ধু।)
(He is Ramen. He is my friend.)

2. Hari returned the book which he had borrowed from me. হৰিয়ে কিতাপখন ওভতাই দিছিল যিটো তেওঁ মোৰ পৰা ধাৰে
লৈছিল।

(Hari returned the book. He borrowed the book from me.)

3. He reads the book that I gave him. (তেওঁ কিতাপখন
পঢ়ে যিটো মই তেওঁক দিছিলোঁ।)

(He reads the book. I gave him the book)

8. Reciprocal Pronoun (পোৰস্পৰিক সৰ্বনাম)

যি Pronoun য়ে কোনো Noun বা Pronoun ব লগত সম্পর্ক দেখুৱায় তাক Reciprocal Pronoun (পোৰস্পৰিক সৰ্বনাম) বোলে। সাধাৰণতে এনে Pronoun য়ে দুটা Sentence বা Clause ক লগ লগায়। *Each other* আৰু *one another* - এইদুটা Reciprocal Pronoun (পোৰস্পৰিক সৰ্বনাম)।

Examples :

1. Kamala and Nina love each other. (কমলা আৰু নীনা
পোৰস্পৰে পোৰস্পৰক ভাল পায়।)

2. The girls help one another. (ছেৱালীবোৰে এজনীয়ে
আনজনীক সহায় কৰে।)

Note : Mine, ours, their, yours, আদি Personal Pronoun
ক Possessive Pronoun বুলি কোৱা হয়। Possessive Pronoun
বোৰৰ Subjective, Objective আৰু possessive form হয়।

তলত Personal Pronoun বোৰৰ এখন তালিকা দিয়া হ'লঃ
Subjective form   Objective form   Possessive form

I	me	my
We	us	our
You	you	your, yours
He	him	his
They	them	their, theirs
She	her	her, hers
It	it	its
This	this	this
These	these	
That	that	
Those	those	
Who	whom	whose
One	one	one's

EXERCISE

1. Pronoun কাক বোলে ? Pronoun অক প্ৰধানকৈ কেইটা ভাগত
ভাগ কৰিব পাৰি ? সূত্ৰ লিখি উদাহৰণসহ বুজাই লিখা।

2. Possessive Pronoun বুলিলে কি বুজা।

4. তলত দিয়া Pronoun বোৰ ভাগ অনুযায়ী তালিকা বনোৱা।

He, you, This, those, myself, neither, yourselves, who,
which, one, many, each, those, one another, each other

4. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰা :

(ক) তেওঁ বিবিতা।

(খ) তুমি কালাম।

(গ) এইখন মোৰ কলম।

(ঘ) মই নিজে নিজে পঢ়ো।

(ঙ) তোমাৰ নাম কি ?

(চ) কোনেও চিৰদিন জীয়াই নাথাকে।

(ছ) দুজন ল'বাৰ কোনো জনেই বেয়া নহয়।

(জ) এইজন নিবেদিতা যিজনী মোৰ ভাল বান্ধবী।

(ঝ) বাম আৰু বাহিৰে পৰস্পৰে পৰস্পৰক ভাল পায়।

(ঝঃ) এইখন কিতাপ তুমি মোক দিছিলা। **০ ০ ০**

Chapter -6

CLASSIFICATION OF ADJECTIVES (বিশেষণৰ শ্ৰেণীবিভাজন)

আমি আগতে পাই আহিছে যি পদে Noun বা Pronoun ৰ গুণ, দোষ, সংখ্যা, পৰিমাণ, অৱস্থা আদি বুজায় তাকে Adjective (বিশেষণ) বোলে। উদাহৰণঃ

1. He has a pencil. (তেওঁৰ এডাল পেঁথিল আছে।)
2. Nilima has two pens. (নীলিমাৰ দুডাল কলম আছে।)
3. This is a white cow. (এইজনী বগা গাই।)
4. That is a big tray. (সেটো এটা ডাঙৰ পাত্ৰ।)

ওপৰৰ বাক্যৰ 'a' শব্দই 'pencil' পদৰ সংখ্যা বুজাইছে 'two' পদে 'pen' পদৰ সংখ্যা, 'white' পদে 'cow' noun টোৰ গুণ আৰু 'big' পদে 'tray' noun ৰ পৰিমাপ বুজাইছে। এই পদবোৰেই Adjective।

ইংৰাজী ব্যাকৰণত Adjective ক আঠ ভাগত ভাগ কৰা হৈছে। যথাঃ

1. Proper Adjective (নাম বাচক বিশেষণ)
2. Descriptive Adjective (বৰ্ণনাত্মক বিশেষণ)
3. Quantitative Adjective (পৰিমাণসূচক বিশেষণ)
4. Numeral Adjective (সংখ্যাবাচক বিশেষণ)
5. Demonstrative Adjective (নির্দেশাত্মক বিশেষণ)
6. Distributive Adjective (বিতৰণসূচক বিশেষণ)
7. Interrogative Adjective (প্ৰশ্নসূচক বিশেষণ)
8. Possessive Adjective (দখলসূচক বিশেষণ)

তলত প্ৰতিবিধি Adjective ৰ আলোচনা আগবঢ়োৱা হ'ল।

1. Proper Adjective

কোনো ব্যক্তি, স্থান বা বস্তুৰ নামসূচক Adjective বোৰেই Proper Adjective। যেনেঃ

1. She is an Australian girl. (তাই এজনী অস্ট্ৰেলীয় ছোৱালী।)
2. It is an Arabian story. (এইটো এটা আৰবীয় গল্প।)
3. Bhupen Hazarika is an Assamese artiste. (ভূপেন

হাজৰিকা এজন অসমীয়া শিল্পী।)

4. It is a Shakespearean tragedy. (এইটো এটা শেক্সপীয়েৰীয় ট্ৰেজেডি।)

2. Descriptive Adjective

কোনো Noun ৰ গুণ, দোষ, অৱস্থা আদি বুজোৱা Adjective বোৰেই Descriptive Adjective। যেনেঃ

1. He is a wise teacher. (তেওঁ এজন জ্ঞানী শিক্ষক।)
2. Nabin is a wicked boy. (নবীন এজন দুষ্ট লৰা।)
3. This is a wide area. (এইখন বিশাল অঞ্চল।)
4. This is a white dog. (এইটো এটা বগা কুকুৰ।)
5. Gita is an intelligent woman. (গীতা এজনী জ্ঞানী তিৰোতা।)
6. Hari is an old man. (হৰি এজন বুঢ়া মানুহ।)
7. Farhad is a studious student. (ফৰহাদ এজন অধ্যয়নশীল ছাত্ৰ।)
8. He and his brother are industrious. (তেওঁ আৰু তেওঁ ভায়েক পৰিশ্ৰমী।)

3. Quantitative Adjective

যি Adjective যে Noun ৰ সংখ্যা, পৰিমাণ, পৰ্যায়, মাত্ৰা আদি বুজায় সেয়ে Quantitative Adjective। যেনেঃ

1. They did not take any food. (সিহিঁতে কোনো খাদ্য প্ৰহণ কৰা নাইছিল।)
2. The girls ate away all the mangoes. (ছোৱালীবোৰে সকলোৰোৱা আম খাই শেষ কৰিছিল।)
3. There are many books. (তাত বহুত কিতাপ আছে।)
4. She earns some money. (তাই কিছুটকা উপাৰ্জন কৰে।)
5. He drank out the little milk of the glass. (পাচটোত থকা গাধীৰধিৰি তেওঁ খাই শেষ কৰিছিল।)

4. Numeral Adjective

Numeral Adjective বোৰে Noun পদবোৰে উল্লেখ কৰা বস্তু বা ব্যক্তিৰ সংখ্যা বা সংখ্যাৰ ক্ৰম বুজায়। সংখ্যা বুজোৱা Adjective বোৰক

Cardinals আৰু সংখ্যাৰ ক্রম বুজোৱা Adjective বোৰক
Ordinals বোলা হয়। যেনে :

1. Only one member was present in the meeting. (Cardinal). (মাত্র এজন সদস্য সভাটোত উপস্থিত আছিল।)
2. Three students were expelled. (Cardinal) (তিনিজন ছাত্র বহিক্ষার করা হৈছিল।)
3. Ram was the first boy in his class. (Ordinal) (রাম আছিল শ্রেণীটোৰ প্রথম ছাত্র।)
4. She secured the fifth position in the Examination. (Ordinal) (তেওঁ পৰীক্ষাত পঞ্চম স্থান লাভ কৰিছিল।)

5. Demonstrative Adjective

Demonstrative Adjective ৰোৱে বস্তু বা ব্যক্তিকে নির্দিষ্টকৈ বা অনির্দিষ্টকৈ বুজায়। Demonstrative Adjective ৰোৱা Definite Adjective আৰু Indefinite Adjective - এই দুভাগত বিভক্ত। Definite Adjective ৰোৱে কোনো ব্যক্তি বা বস্তুকে নির্দিষ্টকৈ বুজায় আনহাতে Indefinite Adjective ৰোৱে অনির্দিষ্টকৈ বুজায়। যেনে

1. We expected this building. (আমি এই অটোলিকাটো আশা কৰিছিলো ।)
2. The girls are sitting there. (ছেৱালীৰোৰ তাত বহি আছিল ।)
3. Any book will do. (যিকোনো কিতাপ হ'লেই হ'ব ।)
4. We are known to those boys. (আমি সৌ ল'বাসকলৰ পৰিচিত ।)

6. Distributive Adjective

Distributive Adjective ৰোৰে বস্তু বা ব্যক্তিক একক বা গোটা হিচাপে বুজায়। কিছুমান Distributive Adjective হ'ল - Each, Every, Either, Neither আদি। যেনেং :

Each যে দুটা বস্তু বা ব্যক্তির এজনক অথবা দুজনতাকৈ অধিক ব্যক্তি বা বস্তুর মাজৰ এজন বা এটাক বুজায়। যেনেং :

1. The students had each a pen. (ছাত্র-ছাত্রীসকলৰ প্রত্যেকৰে
এটাকৈক কলম আছিল ।)
2. The two boys bought each a kite. (দুজন ল'বাৰ প্রত্যেকেই
এটাকৈক চিলা কিনিছিল ।)

Every য়ে দুটাতকৈ অধিক বস্তু বা ব্যক্তিৰ প্রতিটো বা প্রতিজনক

বুজায়। যেনে :

1. Every students will get a prize. (প্রতিজন ল'বাই এটাকৈ
পুরস্কার পাব।)

2. Every teacher should be an ideal man. (প্রতিজন
শিক্ষকেই এজন আদর্শ মানুহ হোৱা উচিত।)

Either যে দুটা বস্তু বা দুজন ব্যক্তির যিকোনো এটা বাএজন বা দুটা বা বৰ দুজনৰ প্ৰতিজনক বুজায়। যেনেঃ

1. Give me either a pen or a pencil. (মোক হয় এডাল কলম
দিয়া নহয় এডাল পেঁথিল দিয়া।)

2. We took a walk on the either side of the river.(আম
নদীখনৰ দুয়োপাৰে খোজ কাঢ়িছিলো ।)

Neither য়ে দুটা বস্তু বা দুজন ব্যক্তির কোনোটোকে ন্বৰুজায়। যেনেঃ

1. Neither of the two sisters is ugly. (দুজনী ভনাৰ কোনোজনীয়েই কুৎসিত নহয়।))
2. Neither of the pens is red. (কলম দুটাৰ কোনোটোৱেই ৰঙা নহয়।)

7. Interrogative Adjective

Interrogative Adjective ৰোৱ প্ৰশ্ন সুধিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়।
কিছুমান Interrogative Adjective হ'ল - Which, what, how
আদি। যেনে :

1. Which pen do you want to take? (কোনটো কলম তুমি ল'ব বিচৰা?)
2. What did he do ? (তেওঁ কি কৰিছিল?)
3. What land do you belong to? (তুমি কোন দেশৰ নাগৰিক?)
4. How old is the man? (মানুহজন কিমান বয়সীয়া?)
5. When will you come back? (তুমি কেতিয়া ওভতি আহিবা?)
6. What is the day of the week? (আজি কি বাব?)

8. Possessive Adjective

Possessive Adjective ৰোৱ দখল বুজাৰলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়।
কিছুমান Possessive Adjective হ'ল - mine, thine, their, our, your আদি। যেনেং :

1. This is my book. (এইটো মোৰ কিতাপ।)
2. That is your pen. (সেইটো তোমাৰ কলম।)
3. He is her brother. (তেওঁ তাঁৰ ভাই।)

4. This woman is our Head Mistress. (এই তিরোতাজনী আমাৰ প্ৰধান শিক্ষিকাৰ্ত্তী।)
5. The book is Ram's. কিতাপখন বামৰ।
6. The kite is mine. (চিলাটো মোৰ।)
7. This is Lilima's ribbon. (এইটো লিলিমাৰ ফিটা।)

EXERCISE

1. তলত দিয়া Sentence বোৰত থকা Adjective বোৰ বাছি উলিয়াই কোনটো কোন শ্ৰেণীৰ কোৱা।
  - (a) It is an Indian story.
  - (b) There are many pens.
  - (c) Which pencil do you want?
  - (d) The two boys bought each a bicycle.
  - (e) Ramdev was the first boy in his class.
  - (f) Any pen will do.
  - (g) This is my table.
  - (h) Every girl will get a prize.
2. ইংৰাজীলৈ অনুবাদ কৰাৰাৰ কোনো শকত ল'বা।
  - (ক) এইজন শকত ল'বা।
  - (খ) অন্ধ মানুহে চকুৰে নেদেখে।
  - (গ) এইখন কলম।
  - (ঘ) সেইটো ক'লা পেঁপিল।
  - (ঙ) গাধীৰ বগা।
  - (চ) তুমি ক'ত থাকা?
  - (ছ) ল'বা দুজনৰ কোনোজনেই বেয়া নহয়।
  - (জ) এইটো বগা ফুল।
  - (ঝ) বামৰ পাঁচোটা কলম আছে।
  - (ঝঃ) বাকচটো ডাঙৰ।
  - (ট) তুমি ক'লৈ যাৰ বিচৰা?
  - (ঠ) দুয়োটা কলমেই বঙ।
  - (ড) সিহতৰ দুয়োজনেই ভাল ল'বা।
  - (ঢ) সৌটো অতি বয়সীয়াল গছ।
  - (ণ) সৌজন্যী ৰছ ছোৱালী। **০ ০ ০**

Chapter -7

PHRASE AND CLAUSE

(A) PHRASE

তলত দিয়া বাক্যবোৰত থকা আঁচটনা শব্দসমষ্টিবোৰ মন কৰাৰাৰ নাজানে?

- (i) The Pen is on the table. কলমডাল টেবুলৰ ওপৰত।
- (ii) Hari does not know how to swim. হৰিয়ে সাঁতুৰিব নাজানে?
- (iii) David was a man of honour. ডেভিদ এজন সন্মানীয় লোকআছিল।
- (iv) Fahad was a man of many books. ফাহাদ বহুত কিতাপ পঢ়া লোকআছিল।

ওপৰৰ বাক্যবোৰ 'on the table', 'how to swim' 'of honour' 'of many books' আদি প্ৰত্যেকটোৱেই একো একোটা শব্দ সমষ্টি (group of words)। সিহতৰ কোনো Subject আৰু Finite Verb নাই। এইবোৱেই একো একোটা Phrase। অৰ্থাৎ আমি কোনো কোনো বক্তব্য প্ৰকাশ কৰোতে বা লিখোতে এনে কিছুমান শব্দ বা শব্দ সমষ্টি ব্যৱহাৰ কৰো য'ত কোনো Subject আৰু Finite Verb নাথাকে অথচ সাধাৰণ ভাৱে কোনো অৰ্থ প্ৰকাশ কৰে; কিন্তু কোনো বাক্যৰ দৰে সম্পূৰ্ণ অৰ্থ প্ৰকাশ কৰিব নোৱাৰে, তেনে শব্দ সমষ্টিক ইংৰাজীত **Phrase** (খণ্ডবাক্য) বুলি কোৱা হয়। কিছুমান ইংৰাজী খণ্ডবাক্যৰ উদাহৰণ হ'লঃ man of courage, in the evening, white truth, a caslte in the air, salt of Earth, black sheep, white elephant, blue eye, man of the wall, dog of the street. with flying colours etc.

(B) CLAUSE

তলত দিয়া বাক্যবোৰত থকা আঁচটনা শব্দসমষ্টিবোৰ মন কৰাৰাৰ নাজানে?

- (i) Ram is the boy whom I know well. বাম এজন ল'বা যিজনক মই ভালদৰে জানো।

(ii) This is the book which my brother bought yesterday. এইটোৱেই সেইটো কিতাপ যিটো মোৰ ভাইটিয়ে যোৱা কালি কিনিছিল।

(iii) This is the house where we have been living since 1960. এইটোৱেই সেইখন ঘৰ য'ত আমি ১৯৬০ চনৰ পৰা বাস কৰি আছোঁ।

ওপৰৰ বাক্য দুটাৰ প্রত্যেকৰে দুটা অংশ আছে। প্রথম বাক্যটোৱ 'Ram is a boy' আৰু 'I know well' এই দুটা অংশ। ইয়াৰ দুয়ো অংশৰে একো একোটা Subject 'Ram' আৰু 'I' আৰু একোটা finite verb 'is' আৰু 'know' আছে। বাক্যটিৰ দুয়ো অংশ 'Whom' connective word ৰ দ্বাৰা যোগ হৈ সম্পূৰ্ণ বাক্যটি গঠন হৈছে। ইয়াৰ দুয়োটা অংশই একো একোটা Clause। Clause এটাৰ সাধাৰণ বৈশিষ্ট্যৰ হ'লঃ

- (i) Clause এটা ডাঙুৰ বাক্য বা বাক্য সমষ্টিৰ এটা সৰু বাক্য।
- (ii) ইয়াৰ একোটা Subject আছে।
- (iii) ইয়াৰ একোটা Finite verb আছে।
- (iv) ইয়ে কোনো অৰ্থপ্রকাশ কৰিব পাৰে।

বিঃদ্রঃ আগলৈ Phrase আৰু Clause ৰ বিষয়ে অধিক জানিব পাৰিবা।

EXERCISE

1. Phrase আৰু Clause কাক বোলে ? Phrase আৰু Clause ৰ মাজত পাৰ্থক্য কি কি ? উদাহৰণসহ বুজাই লিখা।

2. তলত দিয়া বাক্য বোৰত থকা Phrase বোৰ বাছি উলিওৱা।

- (a) Ram has a box of gold.
- (b) They have killed a snake with a stick.
- (c) Ramanon was a friend of mine.
- (d) The pen is on the table.
- (e) The birds fly in the sky.
- (f) They returned from the battle field with flying colours.
- (g) Ramen is a man of few words.
- (h) Kalam is a man of good skill.

3. তলত দিয়া বাক্য দুটিৰ Clause বোৰ ভাগ কৰা।

- (i) This is the umbrella that my father gave me.
- (ii) This is the book which I read every Sunday.

Chapter -8

PUNCTUATION (যতি চিন)

তলত দিয়া বাক্যবোৰ মন কৰা :

"Kanak, when have you come here?" Said Rabina. "I've come here just now", Kanak replied. "How about your home?". Rabina said again. Kanak answered, "All are well."

আমি লক্ষ্য কৰিলে দেখিম যে ওপৰৰ বাক্যবোৰত শব্দ উচ্চাৰণৰ সুবিধা আৰু অসুবিধালৈ চাই কিছুমান চিন, যেনেঁ ৰ ফুলষ্টপ/দাৰি (.), উৰ্দ্ধকমা (---), কমা (,), প্ৰশ্নবোধক চিহ্ন (?) আদি ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। এনেদৰে আমি কথা-বতৰা পাতোতে সম্পূৰ্ণ ভাৰ প্ৰকাশ কৰিবলৈ বিভিন্ন শব্দ উচ্চাৰণ কৰাৰ লগে লগে সুবিধা মতে বিৰাম লও। কিন্তু এইবিবাম কেৱল শ্বাস-প্ৰশ্বাসৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰি অৰ্থৰ সঙ্গতিৰ ওপৰতো নিৰ্ভৰ কৰে। এনেদৰে অৰ্থপূৰ্ণভাৱে ভাৱ আৰু প্ৰকাশৰ লগত সঙ্গতিৰাখি আমাৰ কথা-বতৰা সুস্পষ্টকৈ আৰু সুশংখলকৈ প্ৰকাশ কৰিবৰ বাবে কিছুমান সাক্ষেত্ৰিক চিন ব্যৱহাৰ কৰা হয়, সেইচিনবোৰকে

Mark of Punctuation (যতি চিন) বোলে।

ইংৰাজীত প্ৰধান যতি চিন (Marks of Punctuation) বোৰ হৈছেঃ

A. Full stop	(.)
B. Comma	(,)
C. Semi-colon	(;)
D. Colon	(:)
E. Mark of Interrogation	(?)
F. Mark of Exclamation	(!)
G. Quotation Marks	(“ - ”)
H. Hyphen	(-)
I. Dash	(—)
J. Apostrophe 's	('s)
K. Brackets or Double dashes	( ) (- -)
L. Capital letters	

তলত এইবোৰ প্ৰয়োগ বিধি আলোচনা কৰা হ'ল।

A. Full Stop (.)

Full stop (.) চিনটোৱেই হৈছে আটাইতকৈ বেছি দীঘল বিৰতিৰ চিন। পূৰ্ণ বিৰতিৰ প্ৰয়োজন হ'লে Full Stop (.) ব্যৱহাৰ হয়। সাধাৰণতে তলত দিয়া নিয়মানুসাৰে Full Stop প্ৰয়োগ কৰা হয়। যেনে—

1. কোনো বাক্য (Sentence) সম্পূৰ্ণ হোৱা বুজালে। যেনে—
Death comes to all.
2. সংক্ষিপ্ত শব্দ (Abbreviation) ব পাছত। যেনেঃ
B. A. (Bachelor of Arts)
M. Sc. (Master of Science)

B. Comma (,)

Comma (,) হৈছে সকলোতকৈ কম সময় ৰোৱাৰ চিন। ইসদায় বাক্য এটাৰ ভিতৰত আবদ্ধ থাকে। তলত comma ব্যৱহাৰ দেখুওৱা হ'ল।

1. একে জাতীয় Parts of speech ব তিনিটা বা তাতকৈ বেছি word অক এটাক আনটোৰ পৰা পৃথক কৰিবলৈ comma ব্যৱহাৰ হয় আৰু শেষৰ word দুটাক and ৰে সংযোগ কৰা হয়। যেনে—

Deepa, Juli, Rubi and Fahad are good students.

2. ‘And’ ৰ দ্বাৰা সংযোগ হোৱা কেইবটাও শব্দ সমষ্টিৰ (pair of words) মাজত comma বহে। যেনে—

Rich and poor, high and low, wise and fool, all must have the taste of death.

উক্ত বাক্যটোত (i) rich and poor, (ii) high and low, (iii) wise and foolish এইবোৰ হৈছে pair of words।

3. Nominative of Address (সম্মোধন পদ) Comma ৰে পৃথক কৰা হয়। যেনে—

Girl, go there soon.

4. একেলগে বহা এটাতকৈ বেছি Adverb বা Adverbials ব মাজত Comma বহে। যেনে—

Last, but not the least, he was a singer also.

5. Quotation ব আগত Comma বহুৱাৰ লাগে। যেনে—

Rajesh said, “We are proud of our rich heritage.”

6. কিছুমান নিৰ্দিষ্ট শব্দ বা শব্দ সমষ্টি যেতিয়া এটা বাক্যত একেলগে বহে তেতিয়া সিহতৰ আগত আৰু পিছত comma বহে। তেনেকুৱা শব্দ কিছুমান হৈছে— first, secondly, lastly, to tell the truth, of course, of late, to sum up, however, indeed, on the whole

ইত্যাদি। যেনে—

To sum up, it is an enjoyable story.

7. ব্যক্তি এজনৰ নাম উল্লেখ কৰি পিছত তেওঁৰ বিষয়ে সংক্ষিপ্ত কিছু বৰ্ণনা দিবাক্য এটা সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ সেই Noun-ৰ পিছত Comma বহে। যেনে—

Sri Sankardev, the founder of Vaisnavism, was born in the District of Nagaon, Assam.

8. ‘Yes’, আৰু ‘No’ - ক বাক্যৰ বাকী অংশৰ পৰা পৃথক কৰিবলৈ ইয়াৰ পিছত Comma বহে। যেনে—

Yes, I can go there if you accompany me.

9. Compound Sentence অত সৰু সৰু Co-ordinating Clause থাকিলে সিৰোৱাৰ মাজত Comma বহে। যেনে—

I came, I saw, I conquered. (Shakespeare)

10. কোনো বাক্যৰ প্ৰথমতে থকা দীঘল Subject অক ইয়াৰ verb অৰ পৰা পৃথক কৰিবলৈ Comma ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনে—

The boy, who came yesterday, is my nephew.

C. Semi Colon (;)

Full stop তকৈ কম আৰু Comma তকৈ অলপ বেছি সময় ৰবলৈ Semi Colon (;) ব্যৱহাৰ কৰা হ্য। Semi Colon তলত দিয়া নিয়মানুসৰি ব্যৱহাৰ হয়।

1. একে বিষয়ৰ বিভিন্ন Sentence-অক একেলগে সংযোগ কৰিবলৈ Semi Colon বহে। যেনে—

To err is human; to forgive is divine.

2. Until, but, nor, or আদি Co-ordinating Conjunction এ সংযুক্ত নকৰা বেলেগ বেলেগ Subject থকা Co-ordinating Clause-অৰ মাজত Semi Colon ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনে—

Man proposes; God disposes.

3. Alternative (or, nor, else, otherwise) আৰু Ilative (or, therefore, so, then, thus) জাতীয় Co-ordinating Conjunction অৰ দ্বাৰা সংযুক্ত দুটা Co-ordinating Clause ব মাজত Semi Colon বহে। যেনে—

Go in time, lest you would not meet him.

D. Colon (:)

Semi Colon তকৈ বেছি সময় বিৰতি ল'ব লাগিলে Colon ব্যৱহাৰ হ্য। তলত উল্লেখ কৰা স্থানত Colon ব যথাযথ প্ৰয়োগ কৰা হয়। যেনে—

1. কিছুমান ঘটনা বা নাম গণনা করিবলৈ Colon ব্যবহার হয়। যেনে-
Some of Shakespeare's plays are : *Hamlet, Julius
Caesar, Romeo and Juliet* etc.

2. List (তালিকা) উল্লেখ করোতে : যেনে —

He bought many things : table, chair, pen and paper.

3. উদাহরণ (Example) উল্লেখ করিবলৈ। যেনে—

The subject generally comes before the verb as : He
was Ram's best friend.

4. আগত উল্লেখ করা কোনো ঘটনার ব্যাখ্যা দিবলৈ : যেনে —

None is perfect : all commit sin.

5. Quotation (উন্নতি) দিবলৈ : যেনে —

Plato said : "Education should be for the nation."

6. পৰম্পৰ বিৰোধী দুটা ভাৰৰ Sentence অৰ মাজত Conjunc-
tion নাথাকিলৈ। যেনে —

Many men : many minds.

7. কোনো কিতাপৰ নামৰ সৈতে লিখকৰ নাম লিখিবলৈ হ'লে লিখকৰ
নামৰ পিছত : যেনে —

Wordsworth : *The Tintern Abbey*.

E. Mark of Interrogation (?)

প্ৰশ্নবোধক বাক্যৰ শেষত (প্ৰশ্নবোধক চিন '?) ব্যৱহাৰ হয়, যেনে —

1. What is your father?

F. Mark of Exclamation (!)

1. মনৰ উচ্চাস, আবেগ বা বিস্ময় প্ৰকাশ কৰিবলৈ Exclamatory
Mark ব্যৱহাৰ হয়। যেনে —

Alas! I am undone.

G. Quotation Marks ("__")

বক্তাৰ কথাৰ হৰহৰণনা দিবলৈ বা উন্নতি দিবলৈ Quotation Mark
ব্যৱহাৰ হয়। যেনে —

Mahatma Gandhi said, "Hand writing is the part and
parcel of education."

H. Hyphen (-)

1. Compound Word গঠন কৰিবলৈ। যেনে —

Brother-in-law, Sister -in-law.

2. শেষ শাৰীত বিচ্ছিন্ন হোৱা কোনো শব্দৰ অংশক যোৰ লগাবলৈ।

যেনে —

He - Ram's cousin- is my best friend.

I. Dash (-)

Dash (-) হঠাতে বিৰতিবা চিন্তাৰ হঠাত পৰিবৰ্তন নিৰ্দেশ কৰিবলৈ
Dash ব্যৱহাৰ কৰা হয়। যেনে—

Books, pens, pencils — all are bought.

(2) গণনা কৰাৰ আগতে আৰু শেষত বস্তু সমূহৰ তালিকা দিবলৈ।
যেনে —

You have everything—shirt, pent, books, cars etc.

(3) কথাৰ মাজত উন্তেজনাৰা বাইতঃস্তত রোধপ্ৰকাশ কৰিবলৈ, যেনে —
He Came— quarrelled – departed

J. Apostrophe (')

তলত দিয়া ঠাইত Apostrophe (') ব্যৱহাৰ হয়।

1. Possessive Case গঠন কৰোতে। যেনে :
This is Rajen's kite.

2. কোনো word বা letter লুপ্ত হোৱা বুজাবলৈ, যেনে —

Ev'n = Even, Ov'r = Over

3. কোনো letter, figure বা abbreviation অৰ plural গঠন
কৰোতে। যেনে —

(a) Cross your M's and dot your V's.

K. Brackets or Double Dashes ( ), (—)

তলত দিয়া ঠাইত Brackets ( ) ব্যৱহাৰ হয়।

1. Parenthesis অক পৃথক কৰিবলৈ। যেনে —

Laren (Tom's friend) is the boy who is guilty.

They (Hari, Harsha, Puspa and Raja) must go there.

Note: Brackets বৰ সলনি double dashes ও ব্যৱহাৰ হয়, যেনে —

Laren—Tom's friend—is the boy who is guilty.

They—Hari, Harsha, Puspa and Raja—must go there.

Chapter -9

INTRODUCTION TO VOICE

(বাচ্য পরিচিতি)

‘Voice’ শব্দৰ অর্থ হৈছে ‘কথা’ বা ‘বাচ্য’। তলৰ বাক্য দুটি লক্ষ্য কৰা-
I eat rice.

Rice is eaten by me.

ওপৰৰ বাক্য দুটি লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে দুয়োটা বাক্যই একে অর্থকেই বহন কৰিছে। প্রথম বাক্যটোয়ে ‘মই ভাত খাও’ – এই অর্থ প্রকাশ কৰিছে আৰু দ্বিতীয় বাক্যটোৱে ‘ভাত মোৰ দ্বাৰা খোৱা হয়’ – এই অর্থ প্রকাশ কৰিছে। বাক্য দুটাই একে অর্থ প্রকাশ কৰিছে যদিও দুয়োটা বাক্যৰ প্রকাশভঙ্গী অলপ বেলেগ হৈছে। প্রথম বাক্যটোত Subject (কৰ্তা) টো আগত বহিছে আৰু দ্বিতীয় বাক্যটোত Object (কৰ্ম) টো আগত বহিছে। আন কথাত ক'বলৈ গ'লে প্রথম বাক্যটোত Subject (কৰ্তা) ই প্রাধান্য পাইছে আৰু দ্বিতীয় বাক্যটোত Object (কৰ্ম) ই প্রাধান্য পাইছে। এনেদৰে যি বাক্যত Subject (কৰ্তা) ই প্রাধান্য পায় অর্থাৎ সক্রিয় হৈকাৰ্য সম্পাদন কৰে, সেই বাক্যক Active Voice ত থকা বুলি কোৱা হয়। আনহাতে যি বাক্যত Object (কৰ্ম) ই প্রাধান্য পাই বাক্যৰ আগত বহি কাম সম্পাদিত হোৱা বুজায় সেই বাক্যক Passive Voice ত থকা বুলি কোৱা হয়। ওপৰৰ আলোচনাৰ পৰা দেখা গ'ল যে Voice প্রধানত দুই প্রকাৰৰ, যথা :

- (1) Active Voice (কৰ্তৃ বাচ্য) আৰু
- (2) Passive Voice (কৰ্ম বাচ্য)

Active Voice অত Subject টো বাক্যৰ প্রথমে বহে আৰু ইসক্রিয় হৈকৰ্ম সম্পাদন কৰে।

আনহাতে Passive Voice অত Object টো বাক্যৰ আদিতে বহে আৰু ইসক্রিয় হৈ subject (doer of the action) এ কি কৰিলে বা কি কাৰ্য সম্পাদন কৰিলে তাক বুজায়।

বিশেষ মন কৰিবলগীয়া যে Sentence এটাক Active Voice অর্থাৎ কৰ্তৃ বাচ্যৰ পৰা Passive Voice অর্থাৎ ‘কৰ্ম’ বাচ্যলৈ ৰূপান্তৰ কৰোতে sentence অৰ মূল অৰ্থৰ কোনো পৰিবৰ্তন নহয়, মাথো প্রকাশৰ ধৰণহে পৰিবৰ্তন হয়।

আৰু এটি বিশেষ মন কৰিব লগীয়া দিশটো হ'ল Transitive Verb ৰ হে Passive Voice হয়, Intransitive Verb ৰ Passive Voice নহয়।

আমি পাই আহিছো যে Tense মুঠতে বাৰবিধ। প্রত্যেক tense অৱে Voice Change হয়। তলত Tense অনুযায়ী Vioce Change আলোচনা কৰা হ'ল।

1. Voice Change of Present Indefinite Tense

আমি জানো যে Present Indefinite Tense ৰ বাক্য এটি গঠন কৰোতে প্রথমে Subject তাৰ পিছত Main Verb আৰু শেষত Object বহে। অর্থাৎ Present Indefinite Tense ৰ formation টো হ'ল :

Subject + Main Verb (present form) + object.

Present Indefinite Tense ৰ উক্ত formation টোৱেই হৈছে Sentence এটিৰ Active form। Active form বাৰা Passive form লৈ Present Indefinite Tense ৰ বাক্য এটি ৰূপান্তৰ কৰিবলৈ হ'লে Active form অত থকা sentence টোৰ object টো Passive অত subject হয়, তাৰ পিছত subject অনুযায়ী এটি Be Verb বহে; তাৰ পিছত Main Verb অৰ Past Participle form, তাৰ পিছত ‘by’ আৰু শেষত Active form অত থকা sentence টোৰ subject টো object হিচাপে বহে।

Passive form of Present Indefinite Tense :

Object as Subject + be Verb + Past Participle form of the Main Verb + by + Subject as Object (objective form).

Example :

Kalita drinks tea. (Active)

Tea is drunk by Kalita. (Passive)

ওপৰৰ বাক্য দুটাৰ প্রথমটো Active form ৰ বাক্য। উক্ত বাক্যটোত Subject (কৰ্তা) টো বাক্যৰ আদিতে বহিছে তাৰ পিছত Main Verb (ক্রিয়া) ‘drink’ টো Subject ব পিছত আৰু শেষত ‘tea’ এই object টো বহিছে।

কিন্তু উক্ত Active form ৰ বাক্যটো Passive form অলৈ পৰিবৰ্তন কৰোতে Active Voice ৰ object ‘tea’ বাক্যৰ প্রথমে Subject হিচাপে বহিছে আৰু এইন্তুন Subject অনুযায়ী ‘is’ – এই Be Verb টো গ্ৰহণ কৰিছে। তাৰ পিছত Main Verb ‘drink’ ৰ Past Participle form ‘drunk’ বহিছে আৰু তাৰ পিছত ‘by’ – এই Preposition আৰু শেষত Active Voice ত থকা Sentence টোৰ Subject ‘Kalita’ – Passive form অত object হিচাবে বহিছে।

More Examples :

1. You eat an apple. (Active)
An apple is eaten by you. (Passive)
2. He drinks a glass of water. (Active)
A glass of water is drunk by him. (Passive)
3. He breaks the glass. (Active)
The glass is broken by him. (Passive)
4. We build a house. (Active)
A house is built by us. (Passive)
5. I do the sum. (Active)
The sum is done by me. (Passive)
6. We play cricket. (Active)
Cricket is played by us. (Passive)

বিশেষ মন করিবলগীয়া বিষয় এই যে, Active Voice অত Subject হিচাপে বহু Pronoun বোৰ Passive Voice অত তলত দিয়া থৰণে Objective form অলৈ পৰিবৰ্তন হয়।

Subjective form   Objective form

I	me
We	us
He	him
She	her
They	them
It	it
You	you

2. Voice Change of Present Continuous Tense

কোনো কাম বৰ্তমান সময়ত চলি থকা বুজাবলৈ Present Continuous Tense ব্যৱহাৰ হয়।

Active form :

Subject + be Verb (am/is/are) + Main Verb- ing + Object.

Passive form :

Object (Subjective form) + be Verb + being + Past Participle form of the main Verb + by + Subject (objective form).

Examples :

1. You are eating rice. (Active)
Rice is being eaten by you. (Passive)
2. She is reading the Quran. (Active)

The Quran is being read by him. (Passive)

3. I am drinking a glass of water. (Active)
A glass of water is being drunk by me. (Passive)
4. Sham is writing a letter. (Active)
A letter is being written by Sham. (Passive)
5. She is learning English. (Active)
English is being learnt by her. (Passive)
6. They are making a noise. (Active)
A noise is being made by them. (Passive)

Note: Present Continuous Tense ৰ Sentence এটিক Active Voice ৰ পৰা Passive Voice অলৈ পৰিবৰ্তন কৰোতে Present Indefinite Tense ৰ Sentence এটা পৰিবৰ্তন হোৱাৰ দৰেই পৰিবৰ্তন হয়, কেৱল Present Continuous Tense অত Main Verb ৰ লগত যোগ হোৱা 'ing' ৰ পৰিবৰ্তে Passive Voice অত 'Be' Verb ৰ পিছত 'being' বহে।

3. Voice Change of Present Perfect Tense.

কোনো কাম এইমাত্ৰ শেষ হৈছেৰা আগতে কোনো কাম শেষ হৈছে কিন্তু বৰ্তমানেও তাৰ ফল চলি আছে এনে অৰ্থত Present Perfect Tense ব্যৱহাৰ হয়।

Present Perfect Tense ৰ Active form হ'ল :

Subject + have/has + Past Participle form of the Main Verb + Object.

Passive Form : Object as sub. + have/has + been + M.V. (past participle form) + by + Subject (Objective form)

1. I have killed mice. (Active)
Mice have been killed by me. (Passive)
2. We have done the work. (Active)
The work has been done by us. (Passive)
3. He has lost the new pencil. (Active)
The new pencil has been lost by him. (Passive)
4. They have eaten an apple (Active)
An apple has been eaten by them. (Passive)

4. Present Perfect Continuous Tense.

আগতে কোনো কাম আৰম্ভ হৈবৰ্তমানলৈকে কামটো সম্পূৰ্ণ হৈ থকা বুজোৱা অৰ্থত Present Perfect Continuous Tense ব্যৱহাৰ হয়।

Present Perfect Continuous Tense ৰ Active form

হ'লঃ

Subject + have/has + been + Main Verb -ing + object.

Passive form : Object as Sub. + have/has + been + being + Past Participle form of the Main Verb + by + Subj. as obj.

Examples :

1. I have been eating a cake. (A)
A cake has been being eaten by me. (P)
2. He has been making a kite. (A)
A kite has been being made by him. (P)
3. Kamal has been building a mound. (A)
A mound has been being built by Kamal. (P)
4. Ananda has been writing an essay. (A)
An essay has been being written by Ananda. (P)
5. The old man has been hewing the tree. (A)
The tree has been being hewn by the old man. (P)
6. The girls have been practising riding. (Active)
Riding has been being practised by the girls. (P)

N.B. ছাত্র-ছাত্রীসকলে বিশেষ মন্তব্য উচিত যে Active Voice বৰাক্য এটাক Passive অলৈ পৰিবৰ্ত্তন কৰোতে Active Voice ৰ Main (transitive) Verb টো Passive Voice অত সদায় Past Participle form অত বহু।

5. Voice Change of Past Indefinite Tense.

অতীতত কোনো এটি কাম কৰা বা সংঘটিত হোৱা অর্থবুজাবলৈ Past Indefinite Tense ব্যৱহাৰ হয়।

Past Indefinite Tense ৰ Active form হ'লঃ

Subject + Past form of the Main Verb + Object.

Passive form : Object as Sub + Past form of Be Verb + Past Participle form of the main Verb + by + Subject as Obj.

1. I ate a guava. (A)
A guava was eaten by me. (P)
2. Ram wrote a book. (A)
A book was written by Ram. (P)
3. We drank tea. (A)
Tea was drunk by us. (P)

4. Shahjahan built the Tajmahal. (A)
The Tajmahal was built by Shahjahan. (P)
5. They made a quarrel. (A)
A quarrel was made by them. (P)

6. Voice Change of Past Continuous Tense.

অতীতত কোনো এটি কাম কৰা হৈআছিল বা সংঘটিত হৈআছিল - এনে অর্থবুজাবলৈ Past Continuous Tense ৰ ব্যৱহাৰ হয়।

Past Continuous Tense ৰ Active form হ'লঃ

Subject + was/were + Main Verb-ing + object.

Passive form : Obj. as sub. + was/were + being + Past Participle form of the Main Verb + by + Sub. as obj.

Examples :

1. I was drinking a cup of butter. (A)
A cup of butter was being drunk by me. (P)
2. Renuka was playing ball. (A)
Ball was being played by Renuka. (P)
3. Tahmina was throwing a bottle. (A)
A bottle was being thrown by Tahmina. (P)
4. Jilmil was giving a book. (A)
A book was being given by Jilmil. (P)
5. Rajshri was taking bath. (A)
Bath was being taken by Rajshri. (P)
6. She was making a noise. (A)
A noise was being made by her. (P)

7. Voice Change of Past Perfect Tense

অতীতত কোনো এটি কাম সম্পূৰ্ণ হোৱা অৰ্থত Past Perfect Tense ব্যৱহাৰ হয়।

Past Perfect Tense ৰ Active form হ'লঃ

Subject + had + Past Participle form of the Main Verb + Object.

Passive form : Object as Sub. + had + been + Past Participle form of the Main Verb + by + Subject as Object.

Examples :

1. The students had broken the window. (A)
The window had been broken by the students. (P)

2. Ranaki had finished the lesson. (A)
The lesson had been finished by Ranaki. (P)
3. The young girl had misused the berrol. (A)
The berrol had been misused by the young girl. (P)
4. We had built a house. (A)
A house had been built by us. (P)

8. Voice Change of Past Perfect Continuous Tense.

অতীতত কোনো এটি কাম আবশ্য হৈ সম্পূর্ণ হৈআছিল অর্থাৎ অতীতত কোনো এটা কাম বহু সময় ধৰি চলি আছিল - এনে অর্থত Past Perfect Continuous Tense বৰ্যবহাৰ হয়।

Past Perfect Continuous Tense বৰ্ণনাৰ্থে Active form হ'লঃ

Subject + had + been + Main Verb-ing + object.

Passive form : Object as Sub.+ had + been + being + Past Participle of the Main Verb + by + Subject as Obj.

Examples :

I had been doing my duty. (A)

My duty had been being done by me. (P)

Sabina had been writing the lesson. (A)

The lesson had been being written by Sabina. (P)

Fazael had been drinking a glass of milk. (A)

A glass of milk had been being drunk by Fazael. (P)

9. Voice Change of Future Indefinite Tense.

ভৱিষ্যতত কোনো এটি কাম কৰা হ'ব- এনে অর্থত Future Indefinite Tense বৰ্যবহাৰ হয়।

Future Indefinite Tense বৰ্ণনাৰ্থে Active form হ'লঃ

Subject + shall/will + Main Verb + object.

Passive form : Object as Subject+ shall/will + be + Past Participle form of the main Verb + by + Subject as Object.

Examples :

1. You will help me. (A)

I shall be helped by you. (P)

2. They will speak the truth. (A)

The truth will be spoken by them. (P)

3. Miss Nasu will do the work. (A)

The work will be done by Miss Nasu. (P)

10. Voice Change of Future Continuous Tense.

ভৱিষ্যতত কোনো এটি কাম চলি থাকিব- এনে অর্থত Future Continuous Tense বৰ্যবহাৰ হয়।

Future Continuous Tense বৰ্ণনাৰ্থে Active form হ'লঃ

Subject + shall/will + be + Main Verb -ing + object.

Passive form : Object as Sub.+ shall/will + be + being + Past Participle form of the Main Verb + by + Subject as Object.

Examples :

1. Ramanji will be drawing a picture. (A)

A picture will be being drawn by Ramanji. (P)

2. Sharman will be writing a novel. (A)

A novel will be being written by Sharman. (P)

3. We shall be doing the sums. (A)

The sums will be being done by us. (P)

11. Voice Change of Future Perfect Tense.

ভৱিষ্যতত কোনো এটি কাম সম্পূর্ণ হ'ব- এনে অর্থত Future Perfect Tense বৰ্যবহাৰ হয়।

Future Perfect Tense বৰ্ণনাৰ্থে Active form হ'লঃ

Subject + shall/will + have + Past Participle form of the Main Verb + object.

Passive form : Object as Subject+ shall/will + have + been + Past Participle form of the Main Verb + Subject as Object.

Examples :

1. They will have done their duties. (A)

Their duties will have been done by them. (P)

2. Manab will have finished the lesson. (A)

The lesson will have been finished by Manab. (P)

3. Akbar will have done this. (A)

This will have been done by Akbar. (P)

4. Alaka will have read the book. (A)

The book will have been read by Alaka. (P)

12. Voice Change of Future Perfect Continuous Tense

ভবিষ্যতত কোনো এটি কাম বহু সময় ধৰি চলি থাকিব (সম্পূর্ণ) হৈথাকিব
-এনে অর্থত Future Perfect Continuous Tense ব্যৱহাৰ হয়।

Future Perfect Continuous Tense ৰ Active form হ'ল
ঃ Subject + shall/will + have + been + Main Verb-ing +
Object.

Passive form : Object (as Subject) + shall/will
+ have + been + being + Past Participle form of the
Main Verb + by + Subject (as Object).

Examples :

1. I shall have been doing the work. (A)
The work will have been being done by me. (P)
2. We shall have been eating the oranges. (A)
The oranges will have been being eaten by us. (P)
3. Masrur will have been reading the Koran. (A)
The Koran will have been being read by Masrur. (P)
4. We shall have been ploughing the field. (Active)
The field will have been being ploughed by us. (P)

ওপৰত Tense অনুযায়ী Assertive Sentence ৰ Voice Change ৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা হ'ল। Assertive Sentence ৰ দৰে Interrogative Sentence, Imperative Sentence আদিৰো Voice Change হয়। এই বিষয়ে আগলৈ শিকিব পাৰিবা।

EXERCISE

1. তলত দিয়া Sentence ৰ বোৰৰ Voice পৰিবৰ্তন কৰা :
(a) We make a toy.
(b) They killed a snake.
(c) She is reading the Ramayana.
(d) You have done the sum.
(e) Will you take tea?
(f) They have bought a car.
(g) By whom is the car driven?
(h) He gave me an English Dictionary.

শিক্ষকলৈ টোকা ৮ শিক্ষকে ছাত্র-ছাত্রীসকলক Voice Change ৰ বিষয়ে মাত্ৰ ধাৰণাহে দিব। পুঁখানুপুঁজ্বারে বুজোৱাৰ প্ৰয়োজন নাই।

Chapter -10

INTRODUCTION TO NARRATION (উক্তি পৰিচিতি)

“Narration” মানে কথা বা উক্তি। আমি কথা-বতৰা পাতোতে কেতিয়াৰা নিজৰ কথা কওঁ আৰু কেতিয়াৰা আনৰ কথাৰ বৰ্ণনা দিও। আমি আনৰ কথাৰ বৰ্ণনা দিওতে সময় সাপেক্ষে অন্য বক্তা এজনৰ কথা হৰহ ভাবেই উদ্ভৃত কৰো আৰু বহু সময়ত আনে কোৱা কথা নিজৰ ভাষাত কওঁ। এনেদৰে আমি ব্যক্ত কৰা কথা বা উক্তিৰ ধৰণ অনুযায়ী Speech অক দুটা ভাগত ভাগ কৰা হৈছে, যথা :

1. Direct Speech (প্ৰত্যক্ষ উক্তি)
2. Indirect Speech (পৰোক্ষ উক্তি)

আনে কোৱা কথা যেতিয়া হৰহ ভাবে উদ্ভৃত কৰা হয়, অৰ্থাৎ প্ৰথম পুৰুষৰ উক্তিখনি যেতিয়া হৰহ ভাবেই আন কোনোবাই উদ্ভৃত কৰে, তেতিয়া তাক Direct Speech (প্ৰত্যক্ষ উক্তি) বোলে।

আনহাতে যেতিয়া প্ৰথম পুৰুষৰ উক্তিখনি আন কোনোবাই হৰহ উদ্ভৃত নকৰি নিজৰ ভাষাত কয়, তেতিয়া তাক Indirect Speech (পৰোক্ষ উক্তি) বোলে। উদাহৰণঃ

Ram says, “I eat rice.” (Direct Speech)
Ram says that he eats rice. (Indirect Speech)
Direct Speech ৰ সাধাৰণতে তলত দিয়া বৈশিষ্ট্যৰোৰ থাকে; যথাঃ
(i) Direct Speech ৰ কথাখনি উদ্বৰ্কনা (“-”) ৰ ভিতৰত দিয়া
হয়।

(ii) Direct Speech অৰ Sentence অৰ প্ৰথম Word ৰ আদি
আখৰ Capital হয়।

(iii) Direct Speech অক যি Verb এ introduce কৰি দিয়ে
তাক Reporting Verb বোলে। উদ্ভৃত উক্তি ফাঁকিক Reported Clause
বোলে।

আমি আগতেই পাই আহিছোয়ে প্ৰকাশ ভঙ্গী, ভাব বা অৰ্থ অনুযায়ী Sentence অক পাঁচ ভাগত ভাগ কৰা হৈছে। যেনেঃ (i) Assertive Sentence (ii) Interrogative Sentence (iii) Imperative

Sentence (iv) Exclamatory Sentence আৰু (v) Optative Sentence। উক্ত প্রত্যেক প্রকারৰ Sentence অৰ Direct আৰু Indirect form হয়। তলত অকলৰ Assertive Sentenceৰ Direct Speech বৰপৰা Indirect Speech অলৈ ৰূপান্তৰ কৰাৰ নিয়ম প্রণালী আলোচনা কৰা হ'ল।

1. Change of Narration of Assertive Sentence

Sharma Says, “I read in class VII” (D)

Sharma Says that he reads in class VII. (I)

বিশেষ দ্রষ্টব্য মে Narration পৰিবৰ্তন কৰিব লগ'া Sentence এটাত দুটা clause থাকে। যেনে : (a) Reporting Clause আৰু (b) Reported Clause.

ওপৰৰ প্রথম বাক্যটোৱ “Sharma says”, - এই clause টো Reporting clause আৰু “I read in class VII” এই Clause টো Reported Clause। Reporting Clauseৰ Verb ক Reporting Verb আৰু Reported Clause বৰ Verb ক Reported Verb ৰোলে। উক্ত বাক্যটোত “Sharma says” -- এই Reporting Clauseৰ শেষত এটি comma (,) বাছিছে আৰু “I read in class VII” এই Reported Clause টো উৰ্দ্ধক্রমাৰ ভিতৰত বাছিছে আৰু ইয়াৰ প্রথম অৰ্থাৎ Subject Word টোৱ প্রথম আখৰ capital হৈছে।

Sentence এটিক Direct Narration বৰপৰা Indirect Narration লৈ ৰূপান্তৰ কৰাৰ কিছুমান Rule (নিয়ম) আছে। তলত Assertive Sentence বৰ Narration পৰিবৰ্তনৰ নীতি-নিয়মবোৰ আলোচনা কৰিবলৈ লোৱা হৈছে।

Rule No. 1.

Direct Speech বাক্য এটা Indirect Speech অলৈ ৰূপান্তৰ কৰোতে Reported clause বৰ Verb টো Reporting clause অৰ Verb বৰ tense বৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। যদি Reported clause অৰ Verb টো Present Indefinite Tense বৰ হয় আৰু Reporting clause বৰ Verb টো যিকোনো Present Tense অত থাকে তেনেহলে Indirect অত Reported clause অত থকা Verb বৰ tense বৰ কোনো পৰিবৰ্তন নহয়। অৰ্থাৎ যি tense অত থাকে সেই tense অতে হয়। উদাহৰণ :

Kalam says, “I drink tea in the morning.” (D)

Kalam says that he drinks tea in the morning. (I)

ওপৰৰ sentence দুটাৰ প্রথমটো Direct Speech আৰু দ্বিতীয়টো

Indirect Speech। Direct Speech বৰ Reporting Verb হৈছে ‘say’ আৰুই present form ত আছে। আনহাতে Reported Clause বৰ Verb ‘drink’ টোও present form ত আছে সেয়ে Indirect ত Reported Clause বৰ Tense বৰ কোনো পৰিবৰ্তন হোৱা নাই।

Rule No. 2.

Direct Narration বৰপৰা Indirect Narration অলৈ ৰূপান্তৰ কৰোতে (বিশেষকৈ Assertive Sentence আৰু) Direct Narration ত Reporting Clause আৰু Reported Clause অৰ মাজত থকা comma (,) টো উঠিযায়। আৰু তাৰ ঠাইত ‘that’ বহে আৰু Reported clause অৰ Quotation Mark (“ - ”) টো উঠিযায়। উদাহৰণ :

1. Renin says, “I am a student. (D)
Renin says that he is a student. (I)
2. Harihar says, “I read novel everyday.” (D)
Harihar says that he reads novel everyday. (I)

Note : Direct Speech অত ব্যৱহৃত হোৱা Pronoun বোৰ Indirect Speech অত তলত দিয়া দৰে সলনি হয়।

Direct	Indirect
I	she/ he
me	her/ him
my	her/his
we	they
us	them
this	that
these	those

1. Kanak says, “I do the work” (D)
Kanak says that he does the work. (I)
2. Lalita says “I go there.” (D)
Lalita says that she goes there. (I)

Rule No. 3.

আগতেইউল্লেখ কৰা হৈছে যে Indirect অত Reported clause অৰ Verb টোৱ Tense Direct Speech বৰ Reporting clause বৰ Verb বৰ Tense অৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। সেইদৰে Reporting clause অৰ Verb টো যদি Past tense অত থাকে, তেন্তে Indirect অত Reported clause টোও Past tense বৰ হয়। যদিও Direct Speech অত Present Tense থাকে। আন কথাত Direct Speech বৰ Reporting Verb টো Past

tense অত থাকিলে Indirect অত Reported clause অৰ Verb টো Past Tense অলৈ সলনি হয়। উদাহৰণঃ

1. We said, “We play cricket”. (D)
We said that we played cricket. (I)
2. Jitumani said, “I am reading the Gita.” (D)
Jitumani said that she was reading the Gita. (I)
3. Jamila said, “I eat mango.” (D)
Jamila said that she ate mango. (I)
4. Ananda said, “I drink honey”. (D)
Ananda said that he drank honey. (I)

Rule No. 4

Direct Speech অত Reporting clause টো যদি Past tense অত আৰু Reported clause টো যদি Past Indefinite tense অত থাকে, তেন্তে Indirect অত Reported clause টো Past Perfect Tense অলৈ ৰূপান্তৰ হয়। উদাহৰণঃ

Sengupta said, “I ate rice.” (D)

Sengupta said that he had eaten rice. (I)

ওপৰোক্ত Direct Speech ৰ Reporting Verb টো Past tense অত আৰু সেইন্দৰে Reported clause অৰ Verb টো Past Indefinite Tense অত আছে। সেয়ে Indirect অত Reported clause টো Past Perfect অলৈ ৰূপান্তৰিত হৈছে।

More Examples :

Arshad said, “Nabin played carom.” (D)

Arshad said that Nabin had played carom. (I)

Harshad said, “I went to Shillong.” (D)

Harshad said that he had gone to Shillong. (I)

Alam said, “I went to Kayakuchi.” (D)

Alam said that he had gone to Kayakuchi. (I)

Note : Direct Speech অত ব্যৱহাৰ হোৱা সময় সূচক expression ৰোৱা অৰ্থাৎ adverb ৰোৱা Indirect অত তলত দিয়া ধৰণে পৰিবৰ্তন হয়ঃ

Direct

Now

Today

Yesterday

Indirect

then

that day

the previous day/

Tommorrow	the day before
Ago	the next day.
Last night	before.
This	the night before /
These	the previous night.
Come	that
Thus	those
	go
	so /in that manner.

Rule No. 5.

Direct Narration ত যদি Reporting clause ৰ Verb টো Past tense ত আৰু Reported clause টো Present Perfect Tense ত থাকে, তেন্তে Indirect অত Past Perfect লৈ পৰিবৰ্তন হয়। যেনেঃ

He said, “Farhad have gone there.” (D)

He said that Farhad had gone there. (I)

ওপৰোক্ত Direct Speech অৰ Sentence টোৱা Reporting clause অৰ Verb টো Past tense অত আৰু Reported Clause টো Past Perfect Tense ৰ হোৱা হেতুকে Indirect অত Reported Clause টো Past Perfect অলৈ ৰূপান্তৰিত হৈছে।

More Examples :

Mrigen said to me, “I have done the work.” (D)

Mrigen told me that he had done the work. (I)

They said, “We have built a house in the city of Gauhati.” (D)

They said that they had built a house in the city of Gauhati. (I)

Note : ‘Tell’ Verb ৰ পিছত infinitive ‘to’ নবহে। Indirect অত ‘Say’ verb ৰ সলনি ‘tell’ verb ও ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি।

Rule No. 6.

Direct Speech ৰ Reporting Clause অৰ Verb টো Past Tense অৰ আৰু Reported Clause অৰ Verb টো Past Continuous Tense অৰ হ’লে Indirect অত Past Perfect Continuous tense লৈ ৰূপান্তৰ হয়। যেনেঃ

Sabina said, “They were dancing.” (D)

Sabina said that they had been dancing. (I)

I said, “Ram was doing the sum,” (D)

I told that “Ram had been doing the sum. (I)

Rule No. 7.

Reporting Clause অৰ Verb টো Past tense অত আৰু
Reported Clause টো Future Indefinite Tense অত থাকিলে
Indirect অত 'shall' / 'will' ৰ ঠাইত 'should' / 'would' হ্য। যেনেং :

Binita said, "I shall go there." (D)

Binita said that she would go there. (I)

উক্ত Direct Speech ৰ Reporting clause টো Past Tense আৰু Reported Clause টো Future Tense অৰ হোৱা হেতুকে Indirect অত Subject অনুসৰি 'will' ৰ Past form 'would' হৈছে।

More Examples :

1. Gangaram said, "I shall do everything." (D)
Gangaram said that he would do everything. (I)
2. Milton said, "Ram will buy a bus." (D)
Milton said that Ram would buy a bus. (I)
3. We said, "We shall go to Gauhati tomorrow." (D)
We said that we would go to Gauhati the next day. (I)

ওপৰত Assertive Sentence ৰ Direct Speech ৰ পৰা Indirect Speech অলৈ ৰূপান্তৰ কৰাৰ নিয়ম প্ৰণালী আলোচনা কৰা হ'ল। আগলৈ অন্যান্য প্ৰকাৰৰ Sentence যেনেঁ: Imperative Sentence, Interrogative Sentence, Imperative Sentence, Exclamatory Sentence আদিৰ Narration পৰিবৰ্তনৰ বিষয়ে শিকিব পাৰিব।

EXERCISE

1. Change the narration of the following :
  - (a) The saint said that God governs everything.
  - (b) Rina said to me. " I like to read story books."
  - (c) Rajen said, "I am ready."
  - (d) Haren said, "Children like sweetmeats."
  - (e) Mother said, "Mitu is a good boy."

(f) Babu said, "I did the work."
(g) Rajat said, " I shall have done my duty by this time."
(h) She said, "I love my brother."
(i) You said to me, "I am sorry."
(j) Ram said to me, "You are guilty."
(k) I said to him, "You are to blame."
(l) He said to Rajen, "You are doing it."
(m) I said, "I live there."
(n) He says, "I am very late."
(o) We said to Gita, "You are very punctual."
(p) She says to her mother, "I will go to the market."
(q) Dipika said to her father, "I want to take a new shirt."
(r) I say, " I will have done this."
(s) The teacher said, "I shall teach you English."
(t) Naren said, "I attend the farewell meeting."
(u) Munna said to his brother, "I will not go there."
(v) Anil said, "I visited Kolkata long ago."
(w) He said that he was happy to be there."
(x) Mother said that she was reading the Ramayana.
(y) She said that he had done that.
(z) Rina said, "I was singing a song."
2. Translate the following sentences into English

2. Translate the following sentences into English

(ক) তেওঁ কৈছিল, 'আমি গান শুনি ভাল পাওঁ।'

(ঘ) বামে ক'লে যে যোৱা বছৰ তেওঁ দিল্লীলৈ গৈছিল।

(চ) তেওঁ দুখেৰে কৈছিল যদি তেওঁ তাত থাকিলেহেঁতেন।

(ছ) মাকে সুধিছিল মই কেতিয়া বজাৰলৈ যাম।

(জ) সিহঁতে ক'লে, 'আমি ফুটবল খেলি আছো।'

(ঝ) মিনাই ক'লে, 'আহা আমি ফৰিবলৈ যাও।'

000

Chapter -7

WORD STUDY

1. ANTONYM

Antonym হচ্ছে এনে এটি শব্দ যি শব্দটোরে সেই একে ভাষার আন এটি শব্দের বিপরীত অর্থসূচক শব্দ (Opposite word) ক বুজায়।

<i>Words</i>	<i>Opposite words</i>
Above (ওপৰত)	below
After (পিছত)	before
Black (কলা)	white
Begin (আৰন্ত কৰা)	end
Bold (সাহসী)	timid
Buy (ক্ৰয় কৰা)	sell
Dark (এন্ধাৰ)	bright
Day (দিন)	night
Dead (মৃত)	alive
Deed (কাম)	misdeed
Easy (সহজ)	difficult
Failure (অকৃতকাৰ্য)	success
False (মিষ্ট)	true
Far (দূৰ)	near
First (প্ৰথম)	last
Forget (পাহাৰি যোৰা)	remember
Heaven (স্বৰ্গ)	hell
High (ওখ)	low
Hope (আশা)	despair
In (ভিতৰত)	out
Life (জীৱন)	death
Open (খোলা, মুক্ত)	shut
Present (উপস্থিতি)	absent
Proud (অহংকাৰী)	humble
Rich (ধনী)	poor
Simple (সৰল)	complex

Start (আৰন্ত কৰা)	stop
Strong (শক্তিশালী)	weak
Sweet (মিঠা)	bitter
Short (চুটি)	tall
Young (ডেকা)	old
Win (জয়লাভ কৰা)	lose
Weal (সুখ)	woe

2. SYNONYMS

Synonyms বুলিলে এটি ভাষাত থকা একে অর্থবোধক শব্দ সমূহক বুজায়। অৱশ্যে ইংৰাজী ভাষাত দুটি শব্দৰ কেতিয়াও অৰ্থ হৰহ একে নহয়। সিহঁতৰ মাজত সামান্য হলেও পাৰ্থক্য আছে, সেয়ে ইংৰাজীত **Synonyms** বুলিলে প্ৰকৃততে সমপৰ্যায়ৰ বা সমজাতীয় অৰ্থৰ শব্দক বুজিব লাগে।

<i>Words</i>	<i>Synonyms</i>
Alter	Change
Allow	Permit
Answer	Reply
Admit	Confess
Accept	Acknowledge
Act	Work / Feat
Battle	War
Fight	Duel
Busy	Diligent
Discover	Invent
Begin	Start
Crime	Vice, Sin
Custom	Habit
Cite	Quote
Ceiling	Roof
Comply	Conform
Command	Order
Credible	Credulous
Drown	Sink
Deny	Refuse
Delightful	Delicious
Distinguish	Discriminate
Doubt	Suspect

Enough	Sufficient
Famous	Notorious
Forgiveness	Pardon
Falsehood	Lie
Grateful	Thankful
General	Universal
House	Home
Keep	Place
Kill	Murder
Probable	Possible
Protect	Defend
Part	Portion
Rural	Rustic
Recollect	Remember
Replace	Substitute
Social	Sociable
Vacant	Empty
Wages	Salary

Flower (ফুল)	floweret
Hill (পাহাড়)	hillock
Home (ঘরবাবী)	hamlet
Leaf (পাতা)	leaflet
Lock (তলা)	locket
Lord (প্রভু)	lordling
Maid (যুবতী)	maiden
Man (মানুষ)	manikin
Mole (তিল)	molecule
Part (অংশ)	particle
River (নদী)	rivulet
Rose (গোলাপ ফুল)	rosette
Seat (বহা আসন)	saddle
Seed (বীজ)	seedling
Song (গীত)	sonnet
Stream (নিজৰা)	streamlet
Top (মুখ্চ)	tip
Tower (দুর্গ)	torret
Weak (দুর্বল)	weakling

3. DIMINUTIVES

Diminutive হৈছে কোনো শব্দৰ এটি রূপ (form), যি রূপৰ দ্বাৰা কোনো বস্তু বা প্রাণীৰ ক্ষুদ্রতম অৱস্থাক বুজায়। কেতিয়াৰা মেহেৰা ঘৃণা বুজাবলৈয়ো Diminutive ব্যৱহাৰ কৰা হয়।

Words	Diminutives
Animal (জন্তু)	animalcule
Arm (অস্ত্র)	armlet
Art (কলা, শিল্প)	article
Bird (চৰাই)	birdie
Book (কিতাপ)	booklet / pamphlet
Brook (নিজৰা)	brooklet
Cat (মেৰুৰী)	kitten
Cigar (চুৰট)	cigarette
Cock (মতা কুকুৰা)	chicken
Corn (শস্য)	Kernel
Dear (মৰমৰ)	darling
Eye (চৰু)	eyelet

4. PHRASES & IDIOMS

দুটা বা ততোধিক শব্দ লগ-লাগি এক সুকীয়া অৰ্থপ্রকাশ কৰিলে তাক (Phrase/ Idioms বুলি কোৱা হয়। তলত সঘনে প্ৰয়োগ হোৱা কিছুমান (Phrase/ Idioms ৰ ব্যৱহাৰ দেখুওৱা হ'ল।

ABC (কোনো বিষয়ৰ প্ৰাথমিক জ্ঞান) : I do not know the ABC of Latin.

Above all (সৰ্বোপৰি) : Above all Ram is a business-man.

After all (মুঠতে) : After all he won the prize.

All in all (সৰ্বেসৰ্বা) : My father is all in all in our family.

All of a sudden (হঠাতে) : It began to rain all of a sudden.

At best (খুব বেছি) : At best you can take the pen.

Get off (যান-বাহনৰ পৰা নমা) : Ram noticed me while I was getting off the bus.

Set up (স্থাপন কৰা) : We have set up a school in the town.

Run over (গাড়ীৰে চেপি যোৱা) : The dog was run over by a taxi.

Call on (দেখা কৰা) : I will call on you at your residence.

Make up (পূৰণ কৰা) : Please try to make up your deficiency.

Call in (মাতি পঠোৱা) : Please call in a doctor.

Take over (দায়িত্ব গ্রহণ কৰা) : The principal has taken over his charge.

Look into (তন্তনকৈ পৰীক্ষা কৰা) : I will look into the case.

Give away (বিলাই দিয়া) : The principal has given away the prizes.

Send for (মাতি পঠোৱা) : Please send for Ram soon.

Bring up (লালন-পালন কৰা) : Sri Shankardev was brought up by his grandmother.

Look down upon (ঘৃণা কৰা) : Please do not look down upon the poor.

Put up (বসবাস কৰা) : I put up with my parents.

Break down (ভাগি পৰা) : The house broke down in the earthquake.

Look after (শুশ্রূৰ কৰা) : We should look after the patients.

Site for (স্থান) : This is the site for college.

Come about (ঘটা) : I don't know how that came about.

Give up (ত্যাগ কৰা) : Though late we should give up our bad habits.

For good (চিৰদিনৰ কাৰণে) : Ram has left India for good.

Black sheep (কুলৰ কলংক, অকামিলা ব্যক্তি) : He was the black sheep of his parents.

With flying colours (সংগীৰণে) : The Indian army returned from Bangladesh with flying colours.

Call off (স্থগিত বৰ্খা) : The meeting was called off for bad weather.

Get rid of (মুক্তি পোৱা) : At last he got rid of the problem.

In order to (উদ্দেশ্যে) : Ram has gone to Delhi in order to get higher education.

Now and then (সঘনে) : He goes to Guwahati now and then.

Put out (নুমাই দিয়া) : Please put out the lamp.

At home in (পার্গত) : Ramen is at home in drawing.

Bag and baggage (টালি-টোপোলাসহ) : He left the land bag and baggage.

5. SOME PROVERBS

1. All that glitters is not gold — চকচকীয়া হ'লেই সোণ নহয়।

2. To err is human — মানুহ মাত্ৰেই ভুল হয়।

3. Constant dropping wears away stone — ঘঁহোতে শিলো ক্ষয় যায়।

4. No pain no gain — দুখ নকৰিলে মুখ নভৰে।

5. Charity begins at home — ভাল গুণ ঘৰতে আৰম্ভ হয়।

6. Tit for tat — যেনে কুকুৰ তেনে টাঙ্গেন।

7. Delay is always dangerous — পলমে বিপদ মাতে।

8. Murder must come out — পাপ নিশ্চয় প্ৰকাশ পাৰ।

9. Pen is mighter than sword — কলম তৰোৱালতকৈ শক্তিশালী।

10. Necessity is the mother of invention — অভাৱেই আৱিষ্কাৰৰ মূল।

11. Abolt from the blue — বিনা মেঘে বজ্পাত।

12. A drop of water in the ocean. — এপাচিশাকত এটা জালুক।

13. A little learning is a dangerous thing. — অল্প বিদ্যা ভয়ংকৰী।

14. It takes two to make a quarrel — এখন তাল নাবাজে।

15. Time and tide wait for none — সময় কাৰো বাবে বৈ নাথাকে।

16. Barking dog seldom bites — মেঘ যিমান গজেসিমান নবৰে।

17. Honesty is the best policy. — সাধুতাই উত্তম উপায়।

18. Silence gives consent. — মৌনতাই সন্মতি বুজায়।

19. Words beget words. — কথাত কথা বাঢ়ে।

20. Ill got ill spent — পাপৰ ধন পৰাচিতত যায়।

21. Sad hours seem long — দুখৰ বাতি নাযায় নুপুৰায়।

22. There is life there is hope — জীৱন আছেমানে আশা আছে।

23. Like father like son — বাপেক চাই পুত্ৰেক।

24. Example is better than precept. — উদ্দেশ্যতকৈ আহিভাল।

25. As you sow, so you reap — যেনে কাম তেনে ফল।

26. Morning shows the day — যি মূলা বাঢ়ে তাৰ দুপাততে চিন।
27. Man proposes, God disposes — মানুহেপাণ্ডে ঈশ্বৰে ভাণ্ডে।
28. Might is right. — জোৰ যাৰ মূলুক তাৰ।

6. ONE WORD SUBSTITUTION

আমি দৈনন্দিন জীৱনত কথা-বৰ্তাৰ পাতোতে বা লিখোতে ব্যৱহাৰ কৰা বাক্য বা বাক্যৰ অংশক বহু সময়ত সংক্ষেপ কৰি একোটা শব্দতে প্ৰকাশ কৰোঁ। এনেদৰে বাক্য সংক্ষেপ কৰি এটা শব্দত প্ৰকাশ কৰাকে **One Word Substitution** (বাক সংহতি বা বাক্য সংক্ষেপকৰণ) বোলে।

1. One who writes poem — Poet (কবি)।
2. Yearly return of a particular date — Anniversary (বাৰ্ষিক)।
3. A man who dies for good cause — Martyr (শহীদ)।
4. One who cuts hair — Barber (নাপিত)।
5. One who spends money lavishly — Spendthrift (খৰচী)।
6. One who cures sick people — Doctor (চিকিৎসক)।
7. One who loves mankind — Philanthropist (মানৱহিতৈষী)।
8. Persons who hears — Audience (শ্ৰোতা)।
9. A man who is not married — Bachelor (আবির্যো)।
10. A girl who is not married — Maiden (কুমাৰী)।
11. A man who works without salary — Honorary (অৱৈতনিক)।
12. A span of hundred years — Century (শতবৰ্ষ, শতাব্দী)।
13. A man who works with wood — Carpenter (কাঠমিন্ডী)।
14. A man who kills a man — Murderer (ঘাতক)।
15. A man who dies himself — Suicide (আত্মহত্যাকাৰী)।
16. One who is not able to read and write — Illiterate (অশিক্ষিত)।
17. One who writes novel — Novelist (উপন্যাসিক)।
18. Incapable of being seen — Invisible (অদৃশ্য)।
19. One who writes drama — Dramatist (নাট্যকাৰ)।
20. Place where horses live — Stable (ঘোঁৰাশাল)।
21. Place where lions live — Den (গাত/ গুহা)।
22. Place where prisoners are kept — Prison (কাৰাগার)।
23. An event sure to happen — Inevitable (অনিবার্য)। **০০০**

PART -II COMPOSITION

Chapter -1

LETTER / APPLICATION WRITING

(চিঠি লিখন / আবেদন লিখন)

যোগাযোগের এক জনপ্রিয় মাধ্যম হৈছে Letter (চিঠি)ৰ আদান-প্ৰদান। চিঠিৰ যোগেন্দ্ৰ দূৰ-দূৰনিত থকা আত্মীয়-স্বজন, বন্ধু-বান্ধুৰীৰ লগতে বিভিন্ন অনুষ্ঠান-প্রতিষ্ঠানৰ লগত যোগাযোগ কৰিব পাৰি বা তথ্যৰ আদান-প্ৰদান কৰিব পাৰি। মানুহে বিভিন্ন কাৰণত চিঠি লিখিব লগা হয়। আমি লিখা চিঠিবোৰক প্ৰধানকৈ দুই ভাগত ভাগ কৰিব পাৰি, যেনে -

- (1) Personal Letter (ব্যক্তিগত চিঠি) আৰু
- (2) Formal Letter (আনুষ্ঠানিক চিঠি)।

পিতা-মাতা, ভাই-ভনী, আত্মীয়-স্বজন, বন্ধু-বান্ধুৰীৰ মাজত লিখা চিঠিক
Personal Letter (ব্যক্তিগত চিঠি) বুলি কোৱা হয়। আনহাতে আনুষ্ঠানিক
Formal Letter (আনুষ্ঠানিক চিঠি) বুলি কোৱা হয়।

প্ৰত্যেক চিঠিৰ পাঁচটাকৈ অংশ থাকে, যথা -

- (1) The Heading,
- (2) The Salutation,
- (3) The Main Body,
- (4) The Ending আৰু
- (5) The Address.

Heading টো চিঠিৰ ওপৰত সোঁফালে লিখিব লাগে। ইয়াত লিখকৰ
ঠিকনা আৰু তাৰিখ লিখা হয়। যেনে :

Seuj Nagar
11th April, 2016

তলত কিছুমান চিঠিৰ নমুনা দিয়া হ'ল :

FOR CLASS-V

1. Write a letter to your father asking for money.
Barpeta
3rd June, 2017

Dear Father,

Please take my respect.

I am well. I am busy in my study. I have to pay the hostel fee. Moreover I have to buy a dictionary. So please send me an amount of rupees 1000/- (One thousand) only by bank draft.

Hope that you would send the said amount at an earliest date. I am waiting.

Yours affectionate son.

Shahin

2. Write a letter to a Friend, inviting him to a picnic.

Goaplpara

February .26, 2017

Dear Friend Rasul

Please take my love and convey my respect to your parents. I am well. Hope that you are also well.

By this brief letter I inform you that all the members of our Green Hills Club and Library are going to visit Kajiranga on 6th March to enjoy sight and scenery of that sanctuary. I invite you to accompany us to the place. We would start our journey early morning.

Hope that you would come and give us your company.

Yours Friend
Hima

Address:

Name: .....

S/O: .....

Village: .....

P. O. .....

District :

Pin: .....

3. Write an application to the Headmaster for a leave.

1st Nov, 2017

To,

The Headmaster

R. M. C. Model Academy

(Through the Class Teacher, Class V)

Subject: Application for a leave.

Sir,

With special reference to the subject cited above, I have the honour to state that I have been suffering from fever since Monday last. Today my condition seems worse. My parents would take me to consult a physician tomorrow. So, I beg your favour to grant me a leave of absence for five days from 2nd to 6th October, 2017.

Hope that you would kindly grant my application and thus oblige.

Yours obedient student

Dilip Das

Class-V

FOR CLASS-VI

1. Write a letter to a friend asking him to lend a book to you.

Good is Almighty

Kamalpur

2 nd May, 2017

Dear Friend,

At the outset of my writing please take my heartly love. I am well. Hope that you are also well in the good grace of God.

You know that I am a devout reader of story-book. I come to know that you have brought some story books from Guwahati Book Fair. I request you to send a book by Anton Chekhov. I promise you that I shall return it within two weeks. Please send it through my younger brother Rajat who is going to visit you tomorrow.

Hope that you would willingly comply with my request.
I shall be waiting eagerly.

Yours truly
Adid Shahriar.

To
Name & Address
.....

2. Write a letter to your friend telling him or her about how you have prepared for the ensuing Annual Examination.

Ans:

Kayakuchi
31st Dec. 2017

Dear friend, Eliza

I have received your letter just now. After reading your letter, I have come to know that you are very anxious to know about how I have prepared for the coimg Annual Examiantion. Take patience; here I am telling -

You know that I am a mediocre student. So from the very beginning of the session, I have taken to reading my books very regularly. Within the first six months I have completed the reading of all the text books except only Mathematics. You know that I am poor in Mathematics, so I have taken private tuition on this subject and have been spending much time on it. I hope that I will be able to show a better result this year.

Please write to me about how you have prepared for your examination. I shall be waiting eagerly.

Yours friend
Rana

To,
Name & Address. ....

3. An application to the Headmaster praying him to exempt from appearing at the Unit Test Examination.

1st Nov, 2017

To,

The Headmaster
R. M. C. Model Academy

Sub: Application for exemption from appearing at the Unit Test Examination.

Sir,

With reference to the subject mentioned above, I have the honour to state that I am a student of class VI of your school. Since Monday I have been suffering from abdomen trouble. My physician has advised me to take rest for about a week. So I am unable to appear at the ensuing Unit Test Examination.

Therefore, I fervently request you to be kind enough and exempt me from appearing at the said Examination.

A medical certificate for favour of your kind consideration is enclosed herewith.

Yours obedient Student.
Nayan Halder
Class VI, Roll No. 1

FOR CLASS-VII

1. Write a letter to a Friend inviting him to your sister's marriage ceremony.

Kukila
4th April, 2017

Dear Friend Sharwar

With this brief note I infom you that the marriage ceremony of my sister Akani is to be solemnized on 11th April, 2017 at our residence, Shanti Kanan.

Therefore, I invite you to the ceremony on the said day.

Hope that you would come earlier and give us your jubilant company. We shall be waiting.

Yours sincerely
Rakib

2. Write a letter to your Friend inviting to your Birth-Day Ceremony.

God is Omnipotent

Dhubri
2 nd May, 2017

Dear Friend,

At the beginning of my letter, I offer my heartiest love to you and respect to your parents. I hope that you are hale and sound.

You know that 1st January is my Birth Day. This year also my birthday is going to be celebrated in the coming New Year Day.

So I offer my invitation to you and request you to attend the ceremony. Hope that you will come early morning. Please bring your younger sister Nisha with you.

I anticipate your presence would make the celebration more enjoyable. No more to write. I am waiting.

Your Dear Friend
Rabbi Masrur.

To

Name & Address:

.....

3. Write a letter to a publisher ordering some books.

To Dhubri

The Sale Manager
Green Hills Publishing
Barpeta, Assam

Sir,

I am a regular customer of your publication. Now I am in need of the following books:

1. Readers' English II-V.
2. Learners' English Grammar and Composition, Class V - VII.
3. Complete Reference Book, Class VII

I have already sent Rs. 300/- (Three hundred only) by bank draft. Please send the books of recent edition by V. P. Post to the address given below as soon as possible.

Yours faithfully
Rejina Parbin

Rupa Colony, Dhubri - 3

5. Write an application to your Principal asking permission to go to a picnic. Also write about the place where you want to go.

Ans:

To,
The Principal,
J. N. V. College.

Sub: Application seeking permission to go to a picnic.

Date: 23rd Dec, 2017

Sir,

With reference to the subject cited above, I have the honour to state, in favour of the students of Class VII of your school that we want to go for a picnic to Kajiranga. Yesterday evening we, all the students of Class VII gathered in the hostel and decided to go to that place.

Therefore, we ask for your permission and request you to send a teacher to guide us.

We have read in book that Kajiranga is one of the finest places to be worth visited. Many foreign visitors come to that place every year. It is a matter of regret that we still have been deprived of enjoying the natural scenery of that place. If you kindly give us permission, we shall start our journey on the 1st January. I can assure you that we shall maintain all the rules of discipline and sincerity.

Hope that you would be kind enough and give us permission and thus oblige.

Yours obedient student.
Rajbir
Class Representative

Chapter -2

ESSAY WRITING (ৰচনা লিখন)

কোনো এক বিষয়ৰ ওপৰত লিখকৰ নিজা চিন্তা, ধাৰণা বা মতামত প্রতিফলিত হোৱা গদ্য ৰচনাক **Essay** (ৰচনা) বুলি কোৱা হয়। ৰচনা লিখন অনুশীলন কৰিলে চিন্তা শক্তি, প্রকাশ শক্তি, ভাষা শক্তি আৰু লিখন অভ্যাস বৃদ্ধি পায়। সেয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে আনুষ্ঠানিক শিক্ষাব প্রাৰম্ভিক স্তৰৰ পৰাই ৰচনা লিখা অনুশীলন কৰিব লাগে।

ৰচনাক প্রথানকৈ ৩ টা শ্ৰেণীত ভাগ কৰা হৈছে, যথা-

- (1) Narrative (বিৱৰণাত্মক)
- (1) Descriptive (বৰ্ণনাত্মক)
- (3) Reflective (চিন্তামূলক)।

কোনো বিষয়ৰ ওপৰত ৰচনা লিখিবলৈ লোৱাৰ আগতে তলত উল্লেখ কৰা নিৰ্দেশাৱলী মানি চলিব লাগে, যেনে :

- (১) ৰচনা লিখিবলৈ লোৱা বিষয়টোৰ ওপৰত প্ৰসঙ্গ পুথি, বাতৰি কাকত, ইন্টাৰনেট আদিৰ পৰা তথ্য আহৰণ কৰিল'ব লাগে।
- (২) বিষয়টোৰ প্ৰধান তথ্য (Main point) ৰোৱা লিখি লৈ এটি ক্রপ বেখা (Outline) প্ৰস্তুত কৰিল'ব লাগে।
- (৩) প্ৰতিটো Point একোটা অনুচ্ছেদত ফঁহিয়াই লিখিব লাগে।

প্ৰয়োজন অনুযায়ী কেইছাটাৰ অনুচ্ছেদতো লিখিব পাৰি।

- (৪) ৰচনা এটিক প্ৰধানকৈ তিনিটা ভাগত ভাগ কৰি ল'ব লাগে। যেনে :
- আৰম্ভণি, মূল বিষয়ৰ প্ৰসঙ্গ বৰ্ণনা আৰু সামৰণি।

আৰম্ভণিত ৰচনা লিখিবলৈ লোৱা বিষয়ৰ মূল কথা উন্মুক্তিযোৱা লাগে। আৰম্ভণিটো চমু হোৱা বাঞ্ছনীয়। ই এটা অনুচ্ছেদত লিখিব লাগে।

মূলবিষয়ৰ প্ৰসঙ্গত আৰম্ভণিত উল্লেখ কৰা কথাখনি যুক্তিসঙ্গত ভাৱে বৰ্ণনা (ব্যাখ্যা) কৰিব লাগে।

সামৰণিত লিখকৰ নিজৰ মতামত প্ৰকাশ কৰিব লাগে। আৰম্ভণিৰ দৰে সামৰণিও চুটি হোৱা বাঞ্ছনীয়।

- (৫) প্ৰয়োজন অনুসৰি ৰচনাত কোনো ব্যক্তিৰ মতামত উদ্বৃত কৰিব পাৰি।

(৬) আঞ্চলিক বচনীমূলক ৰচনা নহ'লে I, We আদি Pronoun ব্যৱহাৰ নকৰি নৈৰ্যক্তিকভাৱে লিখিব লাগে।

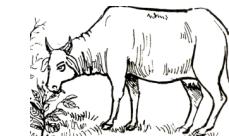
(৭) বানান আৰু ব্যাকৰণগত ভুল- ভাস্তিৰ পতি সাবধান হ'ব লাগে।

(৮) ৰচনা লিখা শেষ হ'লে ৰচনাটো আকো এৰাৰ পঢ়ি অজনিত বৈয়োৱা ভুল ভাস্তিৰেৰ শুন্দি কৰিব লাগে।

তলত কিছুমান Essay দিয়া হ'ল। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ৰচনাবোৰ আৰ্হ স্বৰ পে লৈ ৰচনা লিখন অনুশীলন কৰা উচিত।

FOR CLASS-V

THE COW

Introduction : The cow is a four footed useful animal. The Cow is found in almost every country. In every peasant family there is a cow.

Description : The cow has two eyes, two ears and two horns on her head. It has a long tail to drive away flies and mosquitoes. Its hooves are cloven. Her body is covered with smooth fur. There are cows of various colours, such as red, black, brown, white etc. She grows 5 to 6 feet long and 3 to 5 feet high. A mature cow gives birth to a calf every year.

The cow lives on grass, straws and leaves of trees. She eats wheat, paddy, rice, vegetables and few other things also.

Usefulness: Of all animals the cow is the most useful to us. The farmers plough their lands with it. Cowdung is used as a good manure. Oxen and bullocks are used to draw cart. The cow gives us milk. From milk we get butter and ghee. Some people take the flesh of cow as meat.

Conclusion : We should take care of it.

THE DOG

Introduction : The dog is a four footed useful ani-

mal. In many household there is a dog. The dog is of various sizes and colours.

Description : The dog has two eyes, two ears and a curved tail. It has sharped teeth and nail. It gives birth to a number of puppies at a time.

The dog eats flesh of other animals. It also eats rice and other food.

The dog is said to be the most faithful servant to man as it guards the house of its master. It does not allow a stranger to enter the house of its master. The dog has a strong sense of smelling. A trained dog can follow a thief by smelling. The policeman uses such dogs to catch thieves and robbers.

Dogs are used in circus also. It can be trained well and can show and perform various tricks to entertain the spectators.

Sometimes a dog goes mad. A mad dog is very dangerous to man and animal. We should be very careful from a mad dog.

Conclusion : The dog is the most faithful of all animals. We should take care of our pet dogs.

THE CAT

Introduction : The cat is a four-footed animal. It looks like a small tiger as it belongs to the tiger family. In most countries the cat is kept as domestic animal. There are wild cats also. The wild cats are very ferocious.

Description: The cat has two eyes and two ears on its round head. It has sharp teeth. It has a coat of soft fur. There are sharp nails in her feet. Its eyes are very bright. The cats are of different colour as: white, black, brown etc.

Food: The cat is fond of milk and flesh. It takes other foods like rice, bread and almost all the foods that humans take.

Nature: The cat is very mild. Children like to play with it. It loves warm places. In the winter seasons it often likes to sleep near the fire place. Some cats like to sleep in the bed of its master. It sleeps by day and hunts at night. It kills rat, mouse, cockroach, spider and even sometimes it seems to kill snake also. It gives birth to four to five kittens at a time.

Conclusion: The cat is very gentle and faithful servant to its master. A well nursed cat is a proud possesion of a family. We should take care of it.

OUR SCHOOL

Introduction : The name of our school is Radhika Mohan Ideal Academy. The school is situated in the village of Rupali Gaon in the district of Nalbari.

Description : Our school has two buildings. Each building contains three rooms. Every room contains six windows and two doors.

There are about two hundred and fifty students in our school. There are sixteen teachers. The teachers teach us with much care. All the teachers are ideal and friendly to the students. The Headmaster is a strict disciplinarian.

The school has a well-stocked library. There are many books. The students are provided with all the text books from the library. The school has got a spacious play-ground.

Conclusion : I love my school very much. I am proud for being a student of this school.

FOR CLASS-VI

MY NATIVE VILLAGE

Introduction : The name of my native village is Rajpur. It is about 25 k.m away from Dhubri town.

Description: There are about three hundred families in the village. About four thousand people live in the village. Most of the villagers are peasants and businessmen. The economic condition of the villagers is mediocre.

There are only four primary schools and two M.E. schools in our village. Most of the population belong to the religion of Islam. There are four masjids and two namghars in the village. The Hindus and Muslims live with harmony.

Conclusion: All the inhabitants of the village have been working hard to turn the village into a prosperous one.

MY TOWN

Introduction : The name of my town is Barpeta. It is the Headquarter of the district of Barpeta.

Population: There are about twelve thousand people of different castes living in perfect peace and harmony. The Hindus are very kind, sympathetic and friendly to the minority Muslims living in the town.

Public Institutions : There are six Primary schools, four high schools, three junior colleges, six Namghars and seven masjids to worship God. There are one civil hospital, a post office and a veterinary dispensary. There is a police station in the centre of the town. The town is connected by all means of transportation. There is a town library. It is full of books on various subjects. The market is the centre of business of the town.

Conclusion : I love my town very much. I wish its alround development.

OUR CLASS ROOM

Introduction: I am a student of Reshma Model School. It is situated in the town of Srirampur. I read in

class VI.

Description: There are three buildings in our school. Our classroom belongs to the recently built Building. Our class room is very spacious and neat one. There are fifteen pairs of desks and benches. There is a black-board hung in the wall.

There are six windows and two doors in our class room. We all take care of our class room and try to keep it neat and clean every day.

Conclusion: We are proud of such a clean and spacious classroom.

THE BIHU

OR

NATIONAL FESTIVAL OF ASSAM

Introduction : The Bihu is the most enjoyed national festival of Assam. It is a symbol of love, harmony, peace and life. There are three Bihus in a year as Rangali Bihu, Kangali Bihu and Bhogali Bihu. The Assmese, irrespective of castes and creeds observe the Bihus .

Rangali Bihu : Rangali Bihu is the first Bihu of the year. It starts from the last day of the month of *chaitra* and continues for a week. During the Bihu some customs are observed. The Rangali Bihu begins with worshiping the cows. The young boys and girls dance and sing Bihu songs in the open field in festive mood. People take new clothes. *Bihuans* are presented to near and dear ones. The Rangali Bihu lasts for a week and people enjoy much in this Bihu for which it is called the Great Bihu.

Kangali Bihu : The second Bihu of the year is called Kati Bihu. It starts on the last day of the month of *Ashwin*. There is not much festivity in this Bihu. During the months of *Ashwin* and *Kati* the granaries remain bare of grains and there is a scarcity of food for which it is

called **Kangali Bihu** (Bihu of Scarcity). Earthen lamps are lit in the paddy field as a mark of worshipping Laxmi Devi.

Bhogali Bihu : The third Bihu of the year is Bhogali Bihu. It starts from the first day of the month of *Magha* and continues for a week. In this month of *Magh*, the granaries of the peasants are full. So many sort of delicious dishes of food as laddus, pithas, cakes, sweets are prepared. During this Bihu people eat plenty of food so it is called **Bhogali Bihu**. *Mezis* made of bamboo and straws are burnt for amusement.

Conclusion: The Bihu is a part and parcel of Assamese culture. The Assamese are very proud of the Bihus.

SRI SANKARDEV OR LIFE OF A GREAT MAN OR THE MAN YOU ADMIRE MOST

Introduction: The man I admire most is Sri Sankardev. He was a prolific writer, social reformer and the founder of a new cult of religion called Vaishnavism.

Birth and Parentage: Sri Sankardev was born in 1449 in the village called Alipukhuri in the district of Nagaon, Assam. Kushumber Bhuyan was his father and Satyashandhya was his mother. He lost his parents in his childhood. Then he was brought up by his grandmother, Khershuti.

Education: At the age of twelve he was admitted to the tool of Pandit Mahendra Kandali. There, under Kandali, he learned Sanskrit and Sanskrit scriptures, Byakaran and some other Sastras within few years.

Pilgrimage: He was a descendant of the noble Bara Bhuyan dynasty of Assam. After the death of his father,

he inherited his father's property. But he was indifferent to worldly matters and soon he handed over his property to his uncle and set out for pilgrimage.

For twelve years he travelled throughout North -East India and visited many sacred places like Dwaraka, Mathura, Brindaban etc. After returning from his pilgrimage, he began to preach Vaishnavism in Assam.

He was a prolific writer also . He composed songs, hymns, dramas and some other valuable books. *Kirtan Ghosha* is his masterpiece. His religion is based on Sri Bhagbat Geeta. 'Ek Deva Ek Seva Ek Bine Nai Keo' (There is none but only one God whom all should worship) is the motto of his religion.

Conclusion: Sankardev is regarded as the real founder of modern Assamese culture. His contribution to the Assamese nation and culture is unique. He died in 1568 at the age of 119 in Koch Bihar.

FOR CLASS-VII

DISCIPLINE

Introduction: Discipline is an act of maintaining some rules and regulations. In brief to say, it is a smooth arrangements of anything in our day to day life.

Necessities of Discipline: It is necessary in every walk of life as:

First, home is the starting point of discipline in life. In every family there is a head-man whom everybody of the family must obey. Otherwise peace and order in a family is impossible. In this respect the parents must play the vital role in teaching discipline to their children.

Secondly, discipline is a must in playground. All players should observe some rules imposed upon them by the authority. They must obey their captain also.

Otherwise no team can win a race.

In school, every student must obey certain rules and regulations imposed upon by the school authority. They must come in time and in school they must maintain a prescribed time table. The students must obey their teachers and act upon their suggestions.

In army discipline is the motto of success. Every soldier must obey the commands of his commander. In every foot step of a soldier discipline acts as his first guide.

Conclusion: Discipline brings in success, decency and prosperity both in individual life and social life. We should mould the habit of maintaining discipline from early in life.

FLOOD IN ASSAM

Assam is one of the most flood-prone states of India. From time immemorial Assam has been being affected pathetically by flood. It is spontaneous natural calamity of the state.

Causes of Flood: Many sources are responsible for the flood in Assam.

First, the heavy rain caused by the Monsoon may be called the main cause of flood in Assam.

Secondly, Assam is a land of hills and mountains, rivers and rivulets. In the Summer Season the snows in the mountains especially in the Himalayas melt down and provide with over water to the Brahmaputra and its tributaries.

Thirdly, the defective system of embankment and drainage and the roads with inadequate bridges and culverts of Assam also cause flood.

Bad Effects: The effects of flood in Assam are far reaching. It destroys crops, ponds, orchards and thousands of houses. It damages roads, bridges, railways

causing disruption to the transport and communication. As a result it makes the people of Assam suffer indescribable miseries.

Attempts to Control Flood: To control the monstrous flood of Assam the Government must take some permanent measures, as-

First, the mighty Brahmaputra must be dammed scientifically so that its water resources can be utilized for other works.

Secondly, the embankments must be constructed scientifically and very strongly so that flood may not flow into the fields.

Thirdly, the natural outlets should be improved. The building of dams and water reservoirs may also help in controlling flood.

Conclusion: If the flow of water which causes great flood in Assam may be controlled, then Assam will contribute much to the economy of India and then Assam would be one of the richer states of India.

LIFE OF A GREAT MAN Or MAHATMA GANDHI

A man is called great when he contributes something to the cause of human peace, unity, happiness, brotherhood or fellow-feeling. There is no dearth of great men who have contributed to the growth and prosperity of human civilization. But among them I have chosen Mahatma Gandhi as my ideal great man.

Mahatma Gandhi's original name was Mohandas Karamchand Gandhi. He was born in Rajkot in Gujarat on the 2nd October, 1869. His father Karamchand Gandhi was the Prime Minister of Rajkot. His mother Putlibai was a saintly lady.

He took his early education in Rajkot and after

passing the Entrance Examination; he went to England and became a lawyer. Gandhi practised law in the Bombay High Court. Then he went to South Africa and joined the bar.

In 1915 he returned to India and took the leadership of Indian National Congress and started several movements against the British. At last under his leadership, India got independence from the British on 15th August, 1947.

I admire him the most. It is because he sacrificed his life for the cause of our nation. Besides this, he tried his best to unite Hindu and Muslims.

He was a great social worker also. He tried to banish untouchability and communalism from India. He gave much importance to the development of cottage industry in India. He introduced Basic Education in India. He was a writer also. His autobiography *My Experiments with Truth* is praised by millions of readers. He was assassinated by a fanatic Hindu named Nathuram Godse on 30th January, 1948.

We should follow the great ideals of Mahatma Gandhi.

SCIENCE IN EVERYDAY LIFE

Systematic and analytical knowledge of anything is called **Science**. Modern age is an age of science which has affected our every sphere of everyday life. The inventions of science have made our life more secure, easy and comfortable.

Science has entirely transformed the transport system of the world. Now-a-days we have motor-cars, aeroplane, electricity, telephone, mobile phone, telegram, radio, television etc. which have quickened the transport and communicative systems of modern world.

In the field of Medical Science, the gift of science is

immense. Now-a-days almost every disease is a subject of cure and remedy due to the use of science. We have x-rays, xerox, ultra-sound and many other instruments to examine our body. Thus science has made our life-span longer and happier.

Science, to say, is a faithful servant to a modern man. The alarm clock wakes him at any hour he likes. The electric oven prepares his meals. The cooker cooks his food. The television, radio, internet etc. give him daily news and information.

The use of science makes us know and reveal the mystery of the universe. By means of science, the scientists have become able to send rockets to the remote planets.

There is no doubt that science has made our life more and more comfortable. But it has also made our life complex and artificial. But the benefits of its use outweigh its ill.

TRAVELLING TO A HISTORICAL PLACE

Introduction: A place having historical background is called historical place. By instinct, man feels an eager curiosity and desire to see new places, he desires to learn new facts. And to quench this curiosity he takes travelling to far off places. Already I have paid a visit to Sonitpur, a historical place of Assam and here I am telling about that travelling in brief.

Description of My Visit: I had a long hope to visit the Agnigarh where Princess Usha was kept in isolation. Last year during the Summer Vacation the chance came and I seized it without failing. Fortunately one of my cousins happened to stay there for somedays. I told him about my curiosity to visit the place and he immediately agreed to accompany me. On the first day of July, we started our journey by a night super. We reached the place next day at about 9 o' clock in the morning. I spent there

a week. My cousin took me to many historical spots of Sonitpur.

Sonitpur is a very beautiful place with charming natural scenery. The place is so neat and clean that I got astonished. We saw the Agnigarh, the Maha Bhairabi Mandir and the relics of the capital city of King Bana.

Conclusion: Thus enjoying the historical monuments of Sonitpur I quenched my long nursed curiosity and returned home after a week. The memory of this visit will remain fresh in my mind for long.

HOLIDAYS AND HOW I SPEND THEM

Holiday means a day of rest from our day to day routine life. The word 'holiday' is very pleasing to everybody.

The object of holidays should be great and we should spend the holidays meaningfully and wisely. During our working days we are occupied with our duties. We have no time to stand and stare. But it is holiday which gives us the opportunities to refresh our body and mind. We can make use of holidays in the following ways:

We can visit new places during our holidays. It is easy to meet our relatives during holidays. Visiting friends and relatives acts positively on our mutual understanding and cooperation.

During holidays the students can revise old lessons. Besides this they should read out- books also to increase their store of knowledge.

During holidays we should devote ourselves to some social works like repairing village roads, cleansing temples or doing household works. The students may help their parents in their agricultural or other works.

During holidays the students may take to some extra-curriculum activities like practising arts, music or any other technical works so as to get practical experience.

If one can spend a holiday meaningfully, it will seem to do a lot to our body and mind. It can add vigor and

zest to our life.

MY HOBBY

Introduction: An activity taken up for pleasure, amusement or for refreshment of mind, in addition to one's every-day duty, is called Hobby. Everybody should have a hobby in life.

Different Hobbies: Hobby differs from man to man. Some may take playing football, some may take playing on musical instruments, some may take photographing, some may take collecting stamps, some may take gardening as their hobbies.

Description of My Hobby: After my interest, I have taken up gardening as my leisure time favourite activity.

We have a spacious plot at our home. There I grow vegetables like - tomato, potato, chilly, onions etc. In front of our outer courtyard I plant some seasonal flower-plants also.

Every evening, after returning from school, I work in my garden for an hour nursing the young plants, pulling out the grass and watering the roots of saplings.

Its Benefits: Every morning, I take a walk in the garden and enjoy the beauty of the bloomed flowers and when I watch the flowers dancing in the breeze my heart leaps up with the flowers.

Conclusion: Thus gardening is a means of my amusement and recreation. It provides me with peace and entertainment of my mind.

FRIENDSHIP

Introduction : Friendship is a sincere mutual love between two persons. In other words to say, friendship is an affectionate attachment of two persons who share

each other's joys, sorrows, fortunes and misfortunes.

Kinds of Friends : Man can not live alone. So he wants a companion to be intimate in all matters. And thus friendship takes place between two persons. But in general there are two types of friends - one is real friend and the other is false or fair- weather friend. A true friend is one who shares his friend's fortunes and misfortunes, joys and sorrows equally. He never forsakes his friend in peril.

On the other hand, a false friend is he who enjoys the fortunes of his friend but deserts him in misfortunes. He is a cheat. He stays with one as long as one is well off.

Significance of True Friendship : Friendship influences on us in many ways. A true friend leads us to the right path. He remains as our guide and always wishes us a better peaceful life. In brief to say, a true friend is a blessing in our day to day life. In addition to these, the real friendship cultivates noble virtues like- honesty, truthfulness, patient, brotherhood etc.

Conclusion : True friendship is a boon in life. But in making friend we must be very careful. It may be difficult to find a true friend, but who succeeds in finding a true friend, is indeed a happiest person.

0 0 0